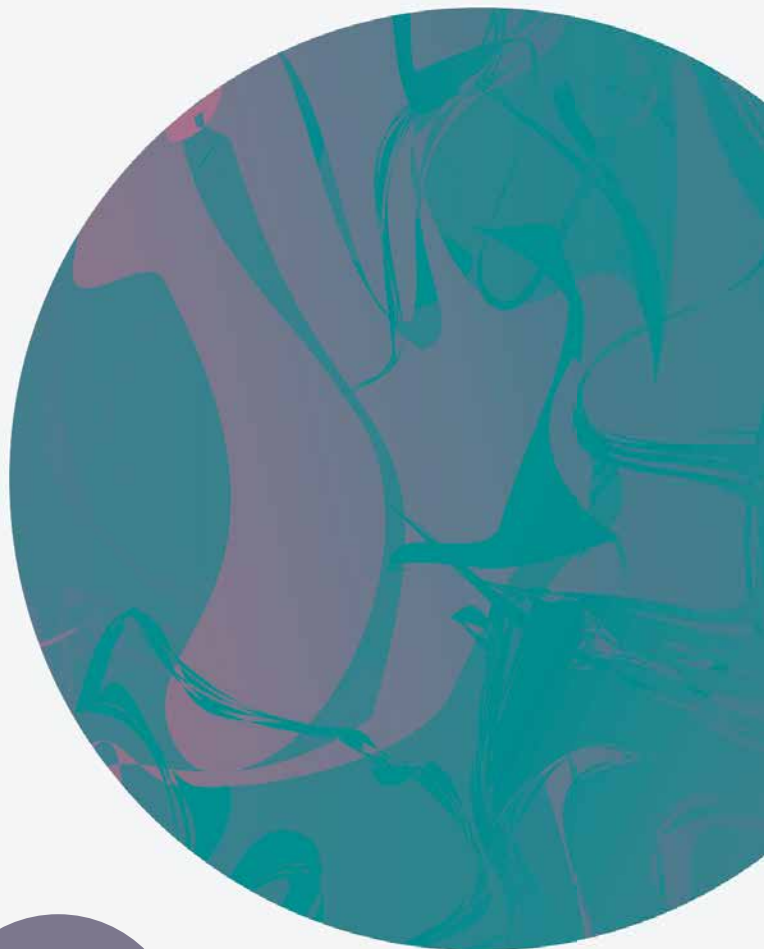

TRPIEŤ S KRISTOM

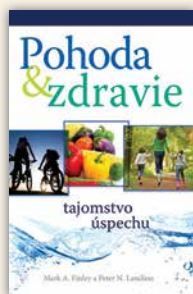

3

Štúdium Biblie 2022

PONUKA KNÍH NA OSOBNÚ EVANJELIZÁCIU

Mark A. Finley & Peter N. Landless

Pohoda a zdravie, tajomstvo úspechu

Koľko by ste boli ochotní zaplatiť za to, aby vám niekto prezradil tajomstvo celoživotného zdravia a pohody? Táto kniha môže zmeniť váš život. Ukáže vám prekvapivo jednoduché spôsoby, ako sa vyhnúť takým chronickým zabíjakom, ako je rakovina, cukrovka, srdcové ochorenia a obezita. Dozviete sa v nej, že správna výživa lieči telo a posilňuje myseľ, prekážky zvyšujú vašu odolnosť a že láska spolu s odpustením dokážu uzdraviť vaše srdce!

136 strán, 13 x 20 cm, brož.

cena 1,20 €

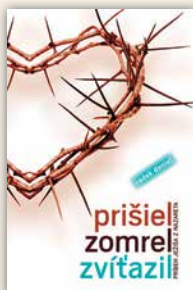
Roger J. Morneau

Cesta do nadprirodzeného sveta

Aj dnes sa veľa ľudí stretáva s tajomnými, nadprirodzenými silami. Aká je to sila? Môže nám ublížiť? Cesta do nadprirodzeného sveta prináša informácie z prvej ruky a predstavuje dramatický zážitok bývalého vyznávачa temných síl. Autor knihy, vyrástol v zbožnej katolíckej rodine. Ako mladý muž sa stretol so špiritizmom. Odvracia sa od viery a ocitá sa vo svete nadprirodzených síl. Božím vedením však nachádza cestu z tohto temného zajatia. Jeho osobné svedectvo ukazuje, ako Boh zachraňuje a pomáha.

128 strán, 11,5 x 18,5 cm, brož.

cena 1,50 €

Radek Daniel

Prišiel, zomrel, zvíťazil – príbeh Ježiša z Nazareta

Kniha Prišiel, zomrel, zvíťazil rozpráva príbeh Ježiša z Nazareta, postavy, ktorá viac než dvetisíc rokov vyvoláva v ľuďoch rozporuplné reakcie. Kto to len bol? Aký mal jeho život zmysel? Má vôbec cenu sa o neho ešte dnes, na začiatku dvadsiateho prvého storočia, zaujímať? Ak sa chcete s týmto výnimočným mužom zoznámiť, vydajte sa s nami po jeho stopách. Vstúpte do jeho príbehu a stretnite sa s ním tvárou v tvár. Ak budete mať pri tom otvorené srdce, určite vás toto stretnutie hlboko zasiahne.

216 strán, 13 x 20 cm, brož.

cena 1,80 €

Ellen Gould Whiteová

Túžba vekov – životopis Ježiša Krista

Tretia časť päťväzkového diela DRÁMA VEKOV je právom považovaná za vrcholný literárny prejav americkej spisovateľky. Jedinečným spôsobom predstavuje život a dielo osobnosti, ktorá zásadne ovplyvnila históriu ľudstva – Ježiša z Nazareta. Životopis Ježiša Krista oslovuje čitateľov svojou jednoduchosťou, zároveň však poskytuje aj hlboký duchovný zážitok. Je vydávaná v mnohých krajinách a patrí medzi najrozšírenejšie diela o živote Ježiša z Nazareta.

552 strán, 14 x 20,5 cm, brož.

cena 3,90 €

TRPIEŤ S KRISTOM

3

OBSAH

Úvod	3
1. Ľudské trápenie a Dobrý Pastier.....	5
2. Prichádzajúce utrpenia	12
3. Vtáčia klietka	19
4. Tvár Zlatníka	26
5. V ohni skúšky.....	33
6. Zápasíť z celej sily.....	40
7. Nezničiteľná nádej.....	47
8. Vidieť Neviditeľného.....	54
9. Život naplnený chválou	61
10. Pokora a tichosť v skúškach	68
11. Trpezlivosť v skúškach	75
12. Zomrieť ako pšeničné zrnko	82
13. Kristova skúška ohňom	89

Za materiály na štúdium sobotnej školy je zodpovedné Oddelenie sobotnej školy pri Generálnej konferencii Cirkvi adventistov siedmeho dňa a Oddelenie sobotnej školy pri Česko-Slovenskej únii. Text materiálov bol pri preklade upravený podľa pravidiel dohodnutých s Oddelením sobotnej školy pri Generálnej konferencii.

Úlohy sobotnej školy – 3. štvrtrok 2022

Trpieť s Kristom

Autor: Gavin Anthony

Foto: shutterstock images

Vydal Advent-Orion, s. r. o.

Šafárikova 9, 038 61 Vrútky

pre Cirkev adventistov siedmeho dňa

Londýnská 30, 120 00 Praha 2 – Vinohrady

Vytlačil FORK Martin

ISSN 1335-1265 MK SR 1261/95

Úvod

UKRIŽOVANÝ STVORITEĽ

„Ním vzniklo všetko a bez neho nevzniklo nič z toho, čo jestvuje.“ (Jn 1,3)
„Ním vzniklo všetko“, a predsa – podľa Písma – Ježiš plakal (Jn 11,35). Stvoriteľ plakal? Keby len to. Ježiš bol „opovrhnutý a opustený ľuďmi, muž bolesti, ktorý poznal utrpenie“ (Iz 53,3). Stvoriteľ, muž bolesti, opovrhnutý a opustený? A napokon dokonca zvolal: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ (Mt 27,46)

Ako sa mohlo stať niečo také? Dôvodom bolo, že Ježiš, náš Stvoriteľ, bol tiež naším Vykupiteľom. Ako Vykupiteľ bol ukrižovaný Bohom – Stvoriteľom, ktorý sa stal človekom a počas svojho života prežíval núdzu a ťažkosti, až napokon skončil ukrižovaný rukami rímskych vojakov.

A tak náš Stvoriteľ, ten, v ktorom „žijeme, hýbeme sa a sme“ (Sk 17,28), trpel vo svojom človečenstve takým spôsobom, akým nikdy nikto z nás. My môžeme zažiť len svoje vlastné žiaľ a bolesti. Ježiš však na kríži niesol všetky „naše choroby a naše bolesti“ (Iz 53,4). Je to najväčší a jedinečný čin v celých dejinách vesmíru.

S týmto porozumením (s vedomím, že sa nad nami týči obraz ukrižovaného Boha) budeme sa počas nasledujúcich týždňov usilovať aspoň o niečo lepšie pochopiť nepochopiteľné – naše vlastné utrpenie, utrpenie kresťanov, tých, ktorí odovzdali svoje životy Kristovi. Netvrdíme, že máme všetky odpovede, alebo dokonca mnohé. Vieme len, že „Boh je láska“ (1Jn 4,8) a že hoci do života prichádza bolesť a utrpenie, Bohu môžeme dôverovať. Napriek utrpeniu môžeme rásť v milosti, hoci môže ísť o bolestivý proces.

Tento štvrtrok budeme študovať Božie slovo a uvidíme, ako iní veriaci, hoci boli Kristovými nasledovníkmi, čelili zúfalstvu, zrade, sklamaniu, strate, nespravodlivosti a zneužívaniu (s mnohými alebo dokonca so všetkými týmito atribútmi sme sa stretli na vlastnej koži, však). Ako to zvládli naši predchodcovia vo viere? Ako ich to zmenilo? Čo nás môže naučiť ich príklad?

Keď sa budeme pozeráť na týchto ľudí a na ich skúsenosti, zápasy a skúšky viery (ktoré môžu byť veľmi podobné našim), musíme ich vždy vidieť v kontexte kríža, v kontexte Kristovho utrpenia. Vždy potrebujeme mať na pamäti, že bez ohľadu na to, čo prežíva ktokoľvek z nás, Ježiš Kristus, náš Stvoriteľ a Vykupiteľ, prešiel ešte horšou a bolestnejšou skúsenosťou.

Náš Boh je trpiaci Boh. Dokonca aj spisovateľ Albert Camus, ktorého by sme sotva nazvali kresťanom, chápal niektoré dôsledky kríža a Božieho utrpenia v ňom: „Noc na Golgote je v dejinách človeka taká dôležitá len preto, že v jej tieni božstvo opustilo svoje tradičné privilégia a vypilo do poslednej kvapky zúfalstvo vrátane agónie smrti.“ (CAMUS Albert, Vzbúrený človek. Slovenský

spisovateľ, Bratislava 2004) Alebo, ako to vyjadrila Ellen G. Whiteová: „Križ je pre naše otupené zmysly zjavením bolesti, ktorú od svojho prvopočiatku spôsobuje hriech Božiemu srdcu. Každý odklon od správneho, každý krutý skutok, každé porušenie ľudskosti pri dosahovaní jeho ideálu mu spôsobuje zármutok.“ (Ed 263; Vých 227)

Pri našom štúdiu nám nepôjde o teodiceu, teda o ospravedlnovanie Boha tvárou v tvár zlu a utrpeniu. Pokúsime sa nájsť spôsob, akým prekonávať a zvládať neodvratiteľné utrpenie, ktorému sme všetci vystavení. Žijeme totiž vo svete, v ktorom je hriech taký prirodzený ako dýchanie. Pokúsime sa ukázať, že bolesť, utrpenie a strata neznameniajú, že nás Boh opustil. Ukazujú len to, že viera v Boha neznamená, že by sme neboli súčasťou sveta a že by sme tu na zemi nezdieľali s ostatnými údel celého ľudstva. Rozdiel je v tom, že prostredníctvom Ježiša a ním ponúkanej nádeje môžeme nájsť zmysel a cieľ v tom, čo sa zdá nezmyselné. A hoci si často nevieme predstaviť, ako môžeme dôverovať zaslúbeniu, že „všetky veci slúžia na dobro tým, čo milujú Boha“ (Rim 8,28), je to Boh, ktorý, hoci všetko stvoril, tiež všetko vytrpel (a preto Ho milujeme).

Gavin Anthony, hlavný autor biblického štúdia tohto štvrťroka, vyrastal na Srí Lanke ako dieťa misionárov. Pracoval ako kazateľ v Anglicku a počas písania týchto lekcii pôsobil ako predseda združenia na Islande.

ĽUDSKÉ TRÁPENIE A DOBRÝ PASTIER

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Žalm 23, Rim 12,18–21

ÚVODNÝ TEXT

Obnovuje mi život, vodí ma správnymi cestami pre svoje meno. (Žalm 23,3)

Sofia sa oprela o dvere svojej spálne a skĺzla na zem. Slzy jej tiekli po tvári a hlasno vzlykala. „Ako to len mohol urobiť?“ Sofia práve dostala správu, ktorá ju úplne zlomila. Nieкто, koho považovala za priateľa, koho rešpektovala a komu dôverovala, šíril o nej hrozné klebety, len aby zničil jej povesť a prácu. Vzala z postele Bibliu a pred očami sa jej otvorili známe slová: „Obnovuje mi život, vodí ma správnymi cestami pre svoje meno. Hoc by som šiel temným údolím, nebudem sa báť zlého. Veď ty si so mnou, tvoj prút a tvoja palica sú mi útechou.“ (Ž 23,3.4)

„Takto to určite nie je!“ vyhrkla zo seba. Zdalo sa však, že logike nemožno uniknúť. Pastier v žalme viedol svoje ovce po cestách spravodlivosti, no zdalo sa, že práve tieto cesty prechádzajú údolím, v ktorom vrhá svoj tieň smrť. Bolo by možné, že aj túto bolestnú zradu zo strany priateľa, toto temné údolie by mohol použiť Boh, aby ju viedol k spravodlivosti?

OSNOVA LEKCIE

V ktorých obdobiach ste duchovne rástli – v tých ľahkých alebo v tých ťažších? Hlavným textom štúdia na tento týždeň je slávny Žalm 23: „Hospodin je môj pastier.“ V jeho svetle budeme premýšľať nad tým, čo pre nás Boh robí vo chvíľach, ktoré nie sú vôbec ľahké.

- Ž 23,1.2 – Hospodin je môj pastier (nedeľa)
- Ž 23,3 – Vodí ma po cestách spravodlivosti pre svoje meno (pondelok)
- Ž 23,4 – Hoc by som šiel temným údolím, nebudem sa báť zlého (utorok)
- Ž 23,5 – Prestieraš mi stôl pred mojimi protivníkmi (streda)
- Ž 23,6 – Dobrota a milosť budú ma sprevádzať (štvrtok)

PASTIER – SPRIEVODCA NA CESTE

Hospodin je môj pastier, nič mi nechýba. (Ž 23,1)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Deti dostali za úlohu nakresliť obraz Boha. Každé bez výnimky nakreslilo niekde na obrázku srdiečko. Keď sa ich spýtali prečo, jednomyselne vyhlásili, že Boh je láska. Bolo to také prirodzené.

Je ľahké mať dobrú mienku o Bohu a jeho zámeroch, keď všetko ide ako po masle. Ale čím sme starší a čím viac starostí a problémov prichádza do nášho života, náš pohľad na Boha sa postupne mení. Boh sa samozrejme nemení (Heb 13,8; Jk 1,17), ale my áno.

Keďže v období vzniku Starej zmluvy bolo pastierstvo veľmi rozšírené, Žalm 23 využíva obraz pastiera na opis spôsobu, akým sa o nás Boh stará. Symbol pastiera sa používa pre Boha – v Starej aj v Novej zmluve. Je to nádherný obraz, ktorý je tiež nemenný. Skôr, než sa sústredíme na text Žalmu 23, pozrime sa, ako rôzni pisatelia Biblie chápu prácu a charakter Pastiera.

Čo sa o Pastierovi dozvedáme z nasledujúcich veršov?

Iz 40,11

Jer 23,3.4

Ezech 34,12

Jn 10,14–16

1Pt 2,25

Prečítaj si Žalm 23. Čo robí Pastier, aby sa postaral o svoje ovce?

Ž 23,2

Ž 23,3

Ž 23,4

Ž 23,5

Ž 23,6

APLIKÁCIA ■ Čo pre teba znamená poznanie, že sa o teba stará Nieкто taký, ako je opísané v Žalme 23? Ako by si mohol tento obraz použiť na povzbudenie niekoho, kto pre zápasy alebo problémy nevidí Boha zreteľne, alebo je pre neho jeho obraz nejasný?

SPRÁVNE CESTY

Vodí ma správnymi cestami pre svoje meno. (Ž 23,3)

Predstav si „správne cesty“ (Ž 23,3), ktoré sa pred tebou rozprestierajú, kam len tvoje oko dohliadne. Nevidíš ich koniec, ale vieš, že na konci cesty je domov, Boží dom. Keď sa na tie cesty pozrieš pozornejšie, môžeš vidieť, kadiaľ vedú. Niektoré miesta vidíš celkom jasne, ale iné sú úplne zatienené veľkými alebo nebezpečnými prekážkami. Niekedy chodník zmizne za horami. Niektoré časti cesty sa dajú prejsť ľahko a pohodlne, iné sú namáhavé. Rovnako to bolo aj vtedy, keď Izraeliti putovali z Egypta do zaslúbenej krajiny. Žalm 23 túto cestu opisuje podobne.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Pomenuj miesta, ktorými Dávid vidí prechádzať ovečky, keď kráčajú po cestách spravodlivosti a smerujú do Hospodinovho domu.

Prečo sa však tieto cesty nazývajú „cesty spravodlivosti“ (Roh.) alebo „správne cesty“ (SEkP)? Tu sú štyri dôležité dôvody: (1) Sú to správne cesty, pretože vedú k správne mu cieľu – k Pastierovmu domu. (2) Sú to správne cesty, pretože nás udržiavajú v harmónii so správnou osobou – samotným Pastierom. (3) Sú to správne cesty, lebo nás vychovávajú, aby sme boli spravodliví – ako je Pastier. (4) Sú to správne cesty, pretože nám vydávajú správne svedectvo – keď sa stávame spravodlivými, vzdávame slávu Pánovi. Sú to *správne* cesty (alebo *cesty spravodlivosti*), či už je ľahké, alebo ťažké po nich kráčať.

Je dôležité uvedomiť si, že keď nás vedie Boh, jeho cieľom nie je len „doručiť balík“ na miesto určenia. Z jeho strany ide o oveľa viac než len o vedenie a ochranu. Ako ukazujú mnohé príklady v Písme, v ktorých Boh vedie svoj ľud (či už Abraháma svojimi zaslúbeniami, alebo Izraelitov prostredníctvom ohnivého a oblakového stĺpa), keď Boh vedie, vždy ľudí vychováva k spravodlivosti.

- **Ako vnímaš skutočnosť, že Pastierovou prioritou pre tvoj život je výchova k spravodlivosti? Ako môžu skúšky zmeniť tvoj život, aby si lepšie odzrkadľoval Kristov charakter?**

APLIKÁCIA

NEOČAKÁVANÁ OBCHÁDZKA – ÚDOLIE

Hoc by som šiel temným údolím, nebudem sa báť zlého. Ved' ty si so mnou, tvoj prút a tvoja palica sú mi útechou. (Ž 23,4)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Bolo by pekné, keby sa cesty spravodlivosti vinuli len po trávou pokrytých brehoch osviežujúcich potokov. Takto však Dávid svoju cestu nevykresľuje. Jeho cesty vedú aj nebezpečnými, temnými údoliami, v ktorých hrozí smrť. Určite nejde o krásne turistické chodníky, ktoré si vyberieš na poobednú prechádzku. V určitých obdobiach roka hrozia v úžinách a roklinách nachádzajúcich sa v Izraeli bleskové záplavy, ktoré môžu prísť nečakane a sú nesmierne nebezpečné. Tieto miesta sú charakteristické tým, že sú úzke, so strmými stenami, ktoré bránia prieniku slnečného svetla. Preto je „tieň smrti“ obrazom pre „nepreniknuteľnú tmu“ alebo „hlbokú temnotu“.

Kedy si prechádzal v živote „údolím tieňa smrti“? Aké to bolo? Mal si strach, aj keď si vedel, že je Pastier s tebou? Ktoré biblické verše boli pre teba v tom čase najvzácnejšie? Prečo?

Ako asi skončili ovce v temnom údolí? Boli odkázané samy na seba, alebo ich viedol a chránil sám pastier? Svoju odpoveď zdôvodnite.

Elisabeth Elliot napísala: „Baránok, ktorý sa ocitol v údolí tieňa smrti, by mohol prísť k záveru, že ho viedli nesprávne. Potreboval však prejsť onou temnotou, aby sa naučil nebáť. Pastier je stále s ním.“ (*Quest for Love*. Grand Rapids, MI: Revell Books, 1996, s. 218)

APLIKÁCIA

- **Mal si niekedy pocit, že si bol „nesprávne“ vedený a vinou toho si skončil v tmavom údolí? Ako si vtedy reagoval na Boha? Prečo si myslíš, že Pastier by mohol byť ochotný riskovať, že ho nepochopíme správne, keď nám dovolí vstúpiť do temného údolia?**

NEOČAKÁVANÁ OBCHÁDZKA – PRESTRETÝ STÔL

Prestieraš mi stôl pred mojimi protivníkmi, hlavu mi natieraš olejom, môj kalich preteká. (Ž 23,5)

Počas nášho života sa nevyhnutne stretieme s ľuďmi, ktorí nám budú chcieť škodiť a budú našimi protivníkmi. Ako sa s takýmto „stretnutím“ vysporiadať? Ako si sa cítil, keď si sa počas bezsenných nocí prehadzoval na posteli a premýšľal, ako sa pomstiť tým, ktorí sa ti snažia ublížiť alebo zničiť tvoju prácu? Pre kresťanov môže byť ťažké zaujať správny postoj k „protivníkom“.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Akých nepriateľov či protivníkov si mal vo svojom živote? Ako si reagoval na tých, ktorí sa ti pokúsili ublížiť, alebo na tých, na ktorých ti záležalo? Ktoré z myšlienok uvedených v nasledujúcich textoch boli pre teba povzbudením alebo nasmerovaním? V čom?

Mt 5,44

Rim 12,18–21

V Žalme 23,5 nám Dávid ukazuje zaujímavý spôsob, ako zaobchádzať s nepriateľmi. Zakrýva ich prítomnosť tým, že sa namiesto toho sústreďuje na to, čo Boh robí v jeho prospech. A Boh je tam a pripravuje pre neho hostinu.

V Dávidovej kultúre, keď prišiel na hostinu vážený hosť, hostiteľ si pred vstupom do hodovej sály pomazal hlavu olejom. Išlo o zmes olivového oleja a parfumu. Potom usadil hosťa pred oveľa väčšie množstvo jedla, ako by sa kedy dalo zjesť.

Ako by nám tieto tri položky (stôl, olej, kalich) v Žalme 23,5 mohli pomôcť pripomenúť, ako sa Boh stará, aj keď sme v temnom údolí?

Apoštol Pavol pripomína, že „náš boj nie je proti krvi a telu, ale proti kniežatstvám, mocnostiam, vládcom tohto temného sveta a proti duchom zla v nebesiach“ (Ef 6,12). Medzi našich nepriateľov patria nielen tí, ktorých vidíme, ale aj tí neviditeľní. Či sa nám to páči, alebo nie, sme obklopení protivníkmi. A predsa, keď sme s Pastierom, ani jeden nepriateľ, viditeľný či neviditeľný, nemôže ukradnúť to, čo pre nás Pastier pripravil.

■ **Zamysli sa nad tým, ako sa k tebe Pastier správal, keď si bol obklopený nepriateľmi. Čo ti v takýchto obdobiach môže pomôcť prejaviť vďačnosť? Na čo môžeš sústrediť svoje uvažovanie?**

APLIKÁCIA

SPOLÁHLIVÉ ZASLÚBENIE NA CESTU

Áno, dobrota a milosť budú ma sprevádzať po všetky dni môjho života. Vracat' sa budem do Hospodinovho domu, pokiaľ budem žiť. (Ž 23,6)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Keď sme v údolí alebo sme obklopení nepriateľmi, môžeme byť v pokušení myslieť si, že sme zostali sami. Nie vždy je zrejmé, že Boh pre nás urobil veľa. Môžeme mať pocit, že keby nám On *naozaj* pomáhal, neboli by sme sa do „temnej“ situácie dostali. Dávid však má na to zjavne iný pohľad.

Napriek zložitým okolnostiam, v ktorých sa Dávid nachádza, sústreďuje sa na dve skutočnosti, ktorými si je istý. O čo ide? (Pozri tiež Ef 1,4; 2Pt 1,10 a Heb 11,13–15.)

Naše preklady hovoria, že Božia dobrota a milosť (Boží zmluvný záväzok) budú Dávída „sprevádzať“ po všetky dni jeho života. Pôvodné sloveso je však oveľa silnejšie a verš by mal znieť, že dobro a neutíchajúca láska ho budú „prensledovať“ po všetky dni jeho života. (Rovnaké hebrejské sloveso je použité vo veršoch ako 1Moj 14,14; Joz 10,19 a 1Sam 25,29, kde je myšlienka „prensledovania“ úplne zreteľná.)

Aký obraz sa ti vybaví, keď si predstavíš, že ťa „prensleduje“ dobro a neutíchajúca láska? Čo chcel podľa teba Dávid povedať o Bohu, keď takto opísal Jeho starostlivosť?

Bez ohľadu na to, aké hlboké je údolie alebo akí vytrvalí sú nepriatelia, istota Božej dobroty a neutíchajúcej lásky a istota Jeho vedenia až do konca našej cesty je nespochybniteľná. Ak mohli byť tieto myšlienky Ježišovou oporou na Golgote, mali by sme o nich uvažovať aj my.

Sú však chvíle, keď tí, na ktorých nám záleží, prežívajú neistotu a pochybnosti. Podobne ako v Dávidovom prípade, najlepším spôsobom, ako odpovedať na obavy, nemusí byť teologické vysvetlenie Božích zámerov. Ako nám ukazuje Dávid v 6. verši, odpoveďou na pochybnosti a ťažkosti môže byť skôr uistenie a zdieľanie osobného presvedčenia o pravde o našom Bohu.

APLIKÁCIA

- Ktoré skúsenosti z tvojho vlastného poznania Boha môžu ilustrovať istotu, že nás *prensleduje* Jeho dobrota a milosť? Aké dôkazy by si mohol pridať z Biblie? Ako by si sa o to mohol podeliť s tými, ktorí možno spochybňujú istotu Božej starostlivosti? Prečo a ako je kríž najväčším príkladom tohto „prensledovania“?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Túžba vekov* si prečítajte kapitolu „Nebeský pastier“ (DA 476–484; TV 334–338).

„Tí, ktorí vo svojom náboženskom živote prežívajú veľké utrpenie a skúšky, ktoré sú súčasťou výchovy v Božej škole a dôležitým prostriedkom na očistenie charakteru, ale nezamietajú smelú odvahu, napokon zvíťazia. Boží služobník musí udatne odporovať útokom nepriateľa a zložiť všetky prekážky, ktoré mu satan kladie do cesty. ...Keď však budeš hľadať hore a nebudeš sa zameriavať na svoje prekážky, nezoslabneš a nebudeš si na ceste zúfať, lebo sa chytiš ponúkanej Ježišovej ruky s detinskou dôverou a necháš sa viesť. ...V Kristovi nájdeš pomoc, aby v tebe sformoval silný, vyrovnaný a krásny charakter. Satan nijako nemôže ovplyvniť svetlo, ktoré vyžaruje z takejto povahy. ...Boh nám daroval svoj najlepší dar, svojho jednorodného Syna, aby nás pozdvihol, zušľachtil a upevnil tým, že nás zaodeje dokonalosťou svojho vlastného charakteru, a tak pripraví pre svoje kráľovstvo.“ (Messages to Young people, 63.64)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Uvedomujete si, že „veľké utrpenie a skúšky“, ktoré prichádzajú do vášho života, môžu byť v skutočnosti súčasťou „výchovy v Božej škole“? Ako tomu rozumiete?
2. Ako môže byť naša pomoc, útecha a povzbudenie ľuďom v „údolí“ súčasťou Pastierovho spôsobu, ako previesť ľudí cez ich krízy? Čo môžeme ako zbor urobiť, aby nás Pán lepšie využil na pomoc tým, ktorí to potrebujú?
3. Podelte sa spoločne o to, ako vás v živote „prenasledovala“ Božia dobrota a milosť. Čo sa môžete naučiť zo skúseností tých druhých?
4. Uvažujte o posledných hodinách Kristovho života, keď prežíval „skúšku ohňom“. Ako mohol Kristus vo svojej ľudskosti vydržať ono nesmierne utrpenie? Čo si môžeme vziať z Jeho príkladu do skúšok, ktorým čelíme?

Týždeň od 3. do 9. júla

PRICHÁDZAJÚCE UTRPENIA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1Pt 4,12–19; 1Pt 5,8–11; Rim 1,21–32; Jer 9,7–16; 2Kor 12,7–10

ÚVODNÝ TEXT

¹²Milovaní, nebudte prekvapení ohňom skúšky medzi vami, ktorý na vás prišiel, ako keby sa vám prihodilo niečo neobyčajné, ¹³ale radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa s plesaním radovali, aj keď sa zjaví jeho sláva. (1Pt 4,12.13)

V chemických laboratóriách alebo pri výrobe šperkov sa často používajú ziaruvzdorné nádoby, v ktorých sa rôzne materiály zahrievajú na vysokú teplotu. Keď sa nádoba zahreje, materiály v nej sa buď topia, praskajú, prskajú alebo jasne horia. Všetko závisí od ich zloženia. Práve zloženie zahrievanej zmesi je rozhodujúcim faktorom, ako bude daný materiál reagovať. Niekedy sa takéto postupy nazývajú aj skúška ohňom.

V prenesenom význame hovoríme o „skúške ohňom“ aj v duchovnom zmysle. Ide o reakciu človeka na okolnosti, ktoré vstupujú do jeho života.

Tento týždeň budeme skúmať príčiny, pre ktoré sa nečakane môžeme ocitnúť pod tlakom a zažívať skúšky. Skúšky sú často príležitosťou na zmenu, rozvoj a rast. To nám pomôže uvedomiť si, čo Boh robí v našich životoch, takže keď budeme vystavení skúške, budeme mať lepšiu predstavu, ako reagovať.

OSNOVA LEKCIE

V druhej lekcii sa zameriame na to, prečo môžu v niektorých chvíľach do našich životov prichádzať problémy. Určite existujú situácie, keď odpoveď nenájdem, ale v mnohých prípadoch možno pomenovať špecifické dôvody.

- 1Pt 4,12–19 – Problémy ako súčasť kresťanského života (nedeľa)

Možné príčiny:

- 1Pt 5,8–11 – Satanova aktivita (pondelok)
- Rim 1,21–32 – Následky hriechu (utorok)
- Jer 9,6 – Skúšky vedúce k „očisteniu“ (streda)
- 1Kor 12,6–10 – Skúšky vedúce k „zrelosti“ (štvrtok)

PREKVAPENIA

¹²Milovaní, nebudte prekvapení ohňom skúšky medzi vami, ktorý na vás prišiel, ako keby sa vám prihodilo niečo nezvyčajné, ¹³ale radujte sa, keď máte účasť na Kristových utrpeniach, aby ste sa s plesaním radovali, aj keď sa zjaví jeho sláva. ¹⁴Ak vás hanobia pre Kristovo meno, ste blahoslavení, pretože Duch slávy, Boží Duch, spočíva na vás. ¹⁵Len nech nikto z vás netrpí ako vrah alebo zlodej, zločinec, či ako ten, čo sa mieša do všetkého. ¹⁶Ak však trpí ako kresťan, nech sa nehanbí, ale nech oslavuje Boha za toto meno. ¹⁷Veď už je čas, aby sa začal súd od Božieho domu. Ak sa však začne najprv od nás, aký bude koniec tých, čo sú neposlušní Božiemu evanjeliu? ¹⁸A ak sa spravodlivý ledva zachráni, kam sa podeje bezbožný a hriešnik? ¹⁹Preto aj tí, čo trpia podľa Božej vôle, nech konajú dobro a svoje duše nech odporúčajú vernému Stvoriteľovi. (1Pt 4,12–19)

Bolestivé prekvapenia môžu vstúpiť do nášho života mnohými spôsobmi. Auto, ktoré nám nedá prednosť a narazí do nás. Náhly oznam, že prichádzame o prácu. Lekársky test, ktorý prinesie zlé správy. Zrada od niekoho, koho sme milovali a o koho láske sme boli skalopevne presvedčení. Nech je bolesť akokoľvek zlá, vždy ju ešte zhorší moment prekvapenia.

Tento týždeň sa pozrieme na niekoľko konkrétnych typov bolestivých situácií či skúšok, ktoré by nás nemali zaskočiť.

Uvažujme chvíľu o verši 1Pt 4,12. Grécke slovo preložené ako „nezvyčajné“ znamená aj „ cudzie“ alebo „ neznáme“. Peter nabáda svojich čitateľov, aby sa nechytli do pasce presvedčenia, že skúšky ohňom a trápenia by sa kresťanov nemali týkať. Mali by sme ich považovať za niečo prirodzené a mali by sme ich očakávať.

Výraz prekladaný ako „ oheň skúšok“ alebo jednoducho „ oheň“ (Roh) pochádza z iného gréckeho slova a znamená „ plameň“, „ oheň“ alebo „ požiar“. Na iných miestach sa prekladá aj ako „ pec“. Skúsenosť utrpenia pre našu vieru by sa preto mohla považovať za „ proces tavenia“ či „ skúšku ohňom“.

Uvažuj o úvodnom texte (1Pt 4,12–19). Čo je hlavnou myšlienkou Petrovho posolstva?

Mnohí z nás sú prekvapení z utrpenia, pretože často máme na kresťanský život príliš zjednodušený pohľad. Vieme, že existujú dve strany veľkého sporu. Na jednej stojí Boh, ktorý je dobrý, a na druhej strane je Satan, ktorý je zlý. Často však automaticky dávame všetko, čo sa nám zdá príjemné, do škatule označenej „Boh“, a všetko, čo sa nám zdá nepríjemné, do škatule označenej „satan“. Ale život nie je taký jednoduchý. Ak sa chceme správne rozhodnúť, čo pochádza od Boha a čo od satana, veľmi často nám na to nemôžu stačiť naše pocity. Chodiť s Bohom môže byť komplikované a ťažké. A naopak, nasledovanie Satana môže priniesť zdanlivé uspokojenie. Jób, ktorý je spravodlivý a zároveň trpí, to vyjadruje jasnou otázkou: „Prečo bezbožní ľudia žijú, dosahujú vysoký vek, ba dokonca nadobúdajú veľký majetok?“ (Jób 21,7)

- Peter hovorí o skúškach, ktoré prichádzajú ako následok toho, že sa človek postavil na stranu Krista. Existujú však aj iné dôvody, prečo prichádzajú skúšky. Ako ti môže text 1Pt 4,12–19 pomôcť rozumne vysvetliť priateľovi, prečo by sme sa nemali čudovať, keď do nášho života prichádzajú bolestivé problémy?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

SKÚŠKY POCHÁDZAJÚCE OD SATANA

⁸Budte triezvi, bdejte! Váš protivník, diabol, obchádza ako revúci lev a hľadá, koho by zhltoľ. ⁹Vzoprite sa mu pevní vo viere, vedomí si toho, že také isté utrpenia doliehajú na spoločenstvo vašich bratov vo svete. ¹⁰Boh všetkej milosti, ktorý vás v Kristovi Ježišovi povolal do svojej večnej slávy, vás po krátkom utrpení zdokonalí, utvrdí, upevní a postaví na pevný základ. ¹¹Jemu moc na veky vekov. Amen. (1Pt 5,8–11)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Uvažuj o úvodnom verši (1Pt 5,8). Čo je jeho hlavným posolstvom pre teba? Polož si otázky: Akú vážnosť prikladám týmto slovám? Čo v mojom živote potvrdzuje, že tieto slová beriem vážne?

Už si niekedy sledoval hladného leva? Je to úžasné vidieť, že je schopný chytiť a zjesť takmer všetko, za čím sa rozbehne. Peter hovorí, že satan obchádza rovnakým spôsobom. Keď sa pozrieme okolo seba, môžeme vidieť dôsledky jeho túžby zabíjať. Smrť, utrpenie a prekrúcanie morálky a hodnôt sú všadeprítomné. Nech sa pozrieme kamkoľvek, vidíme následky satanovho diela.

Uvažuj o úvodnom texte (1Pt 5,8–11). Ako by mali kresťania reagovať na satanovo úsilie?

Čo Boh sľubuje, že urobí pre tých, ktorí trpia? (1Pt 5,10)

Peter píše tieto slová v kontexte reakcie na satanove útoky na kresťanskú vieru. Ale ako sme už spomenuli, satan pôsobí rôznymi spôsobmi. A hoci si musíme byť vedomí reality a sily nášho nepriateľa, nikdy sa nesmieme nechať odradiť. Vždy potrebujeme mať na pamäti, že Ježiš porazil satana, že satan je porazeným nepriateľom a že pokiaľ zostaneme v spojení s Ježišom a budeme sa ho držať vierou, nikdy nemôžeme byť porazení. Vďaka krížu je Kristovo víťazstvo aj naším víťazstvom.

APLIKÁCIA ■ Zamysli sa nad ďalšími spôsobmi, ktorými satan spôsobuje bolesť. Ako by nám mohlo posolstvo textu 1Pt 5,8–11 pomôcť vyrovnať sa s úzkosťou, ktorú prežívame v dôsledku nášho osudu v hriešnom svete, v ktorom satan spôsobuje zmätok?

SKÚŠKY SPÔSOBENÉ HRIECHOM

Boží hnev sa totiž zjavuje z neba proti každej bezbožnosti a nespravodlivosti ľudí, ktorí nespravodlivosťou preकázajú pravde. (Rim 1,18)

Každé naše rozhodnutie a konanie má nejaké následky. Keď sa postavíme so zmrzlinou na páliace slnko, zmrzlina sa začne veľmi rýchlo topiť. Príčina a následok sú neoddeliteľne spojené. A bez ohľadu na to, ako zúfalo by sme niekedy chceli, aby to bolo inak, v otázke hriechu platia rovnaké zákonitosti. Každý hriech prináša následky. Nie je to tak, že by Boh sedel v nebi a premýšľal, čo hrozné by urobil ľuďom dopúšťajúcim sa konkrétneho hriechu. Samotný hriech má totiž svoje vlastné následky.

Problém je, ak začneme mať pocit, že môžeme Boha nejakou prekabátiť a zhrešiť bez toho, aby sa nás dotkli následky hriechu. Takto to nefunguje. Apoštol Pavol veľmi jasne hovorí, že hriech má následky nielen pre večnosť, ale aj pre dnešok. Hriech prináša bolestné a skľučujúce následky.

V Rimanom 1,20–32 Pavol opisuje spôsob, akým ľudia padajú do hriechu a následky ich hriechov. S modlitbou pozorne uvažuj o týchto veršoch a zhrň podstatu Pavlových slov. Zameraj sa na konkrétne etapy hriechu a jeho následky.

O niekoľko veršov skôr Pavol opisuje tieto následky ako „Boží hnev“ (Rim 1,18). Boží hnev v tejto pasáži predstavuje obyčajný následok – Boh dovolil ľudským bytostiam zať to, čo zasiali. Ani v prípade kresťanov Boh nezasiahne vždy okamžite, aby odstránil bolesť, ktorá je výsledkom našich vlastných činov. Mnohokrát nám dovoľuje zažiť následky našich činov, aby sme pochopili, ako hlboko škodlivý a pohoršujúci je náš hriech.

Uvažovali sme o dôsledkoch porušenia Božích morálnych zákonov. Ale čo porušovanie Božích zákonov týkajúcich sa nášho zdravia – duševného alebo telesného? Naše telá sú Božím domovom. Ak svoje telo zneužívame tým, že sa nezdravo stravujeme, necvičíme, máme nedostatok oddychu alebo nedodržiavame zásady psychohygieny, je to vlastne tiež hriech proti Bohu. Takéto konanie prináša následky, ktoré môžu viesť k ťažkostiam, alebo dokonca k skúškam našej viery.

- **Kedy si vo svojom živote zožal bezprostredné následky svojich vlastných hriechov? Čo si sa z toho naučil? Aké zmeny musíš urobiť, aby si sa v budúcnosti vyhol podobným zlyhaniam?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

SKÚŠKY VEDÚCE K OČISTENIU

Preto takto hovorí Hospodin zástupov: „Hľa, ja ich tavím a skúmam, ved' akože mám konať zoči-voči ich zločinnosti?“ (Jer 9,7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

„Ak vám Boží Duch privedie na myseľ Pánovo slovo, ktoré vás zraňuje, môžete si byť istí, že je vo vás niečo, čo chce úplne zničiť.“ (CHAMBERS, Oswald, *My Utmost for His Highest*. Uhrichsville, OH, Barbour & Company, 1963, s. 271)

Ako rozumieš vyššie uvedenému citátu a veršu Jer 9,7? Aké sú tvoje skúsenosti s bolesťou spojenou s procesom očistenia?

Prečítaj si text Jer 9,7–16. Boh hovorí, že bude „taviť a skúmať“ Judsko a Jeruzalem (Jer 9,7). Aké dva dôvody na to Boh uvádza? (Jer 9,13.14) Ako mal tento proces prebiehať? (Jer 9,15.16)

Božie zušľachtovanie a skúšanie zahŕňalo drastické opatrenia. Existujú možno tri dôvody, prečo sa „tavenie a skúmanie“ môže zdať ako skúška ohňom. (1) Pociťujeme bolesť. Keď Boh dovolí okolnostiam, aby nás upozornili na náš hriech, môže to bolieť. O niečo skôr Jeremiáš zúfalo píše: „Mech fučí, z ohňa vypadáva olovo, tavič nadarmo taví, zločinci sa nedajú oddeliť.“ (Jer 6,29) Preto sú niekedy potrebné drastické opatrenia, ktorými Boh túži upútať našu pozornosť. (2) Prežívame úzkosť. Keď si hriech jasne uvedomíme, pociťujeme smútok nad hriechom. (3) Zažívame frustráciu. Keď sa snažíme žiť inak, často nás môže dobiehať naša vlastná neschopnosť. Môže byť nepríjemné a ťažké neustále sa vedome zbavovať toho, čo bolo dlho našou súčasťou.

- APLIKÁCIA** ■ **Uvažuj o hriechoch, s ktorými zápasíš. Ak by ťa dnes Boh prepálil a vyskúšal, ako by to mohol urobiť? Aké kroky by si teraz mohol spraviť, aby si sa s tým vysporiadal skôr, než by Boh musel pristúpiť k bolestivým krokom, ako bol nútený konať v prípade Izraelitov?**

SKÚŠKY VEDÚCE K ZRELOSTI

“Ved’ak sa aj budem chcieť chváliť, nebudem nerozumný, poviem len pravdu. Zdržím sa však toho, aby si niekto nemyslel o mne viac, ako vidí na mne alebo počuje odo mňa, ⁷a aj pre neobyčajnosť zjavení. Preto, aby som sa nepovyšoval, bol mi daný do tela osteň, satanov posol, aby ma udieral, a tak aby som sa nepovyšoval. ⁸Preto som trikrát prosil Pána, aby sa odo mňa vzdialil. ⁹Ale on mi povedal: „Stačí ti moja milosť, lebo sila sa dokonale prejavuje v slabosti.“ Preto sa budem radšej chváliť svojimi slabosťami, aby vo mne prebývala Kristova sila. ¹⁰Preto mám záľubu v slabostiach, v hanobení, v núdzi, v súženiach, v prenasledovaniach a v úzkostiach pre Krista. Lebo keď som slabý, vtedy som silný. (2Kor 12,6–10)

Medzi výrubom a prerezávaním je obrovský rozdiel. K výrubu pristúpime vtedy, keď už stromy nechceme, lebo sú napadnuté škodcami, alebo keď nenesú úrodu z iného dôvodu. Striháním, naopak, môžeme stromy priviesť k väčšej úrodnosti. Oba procesy však zahŕňajú ostrý nástroj. Prerezávanie si skutočne vyžaduje odrezanie častí rastliny, ktoré by sa začínajúcemu záhradníkovi mohlo zdať ničéním. V duchovnom kontexte Bruce Wilkinson napísal: „Modlite sa za hojné Božie požehnanie a prosíte, aby vás Boh urobil viac podobnými svojmu Synovi? Ak je vaša odpoveď áno, potom žiadate o strihanie.“ (Wilkinson, Bruce, *Secrets of the Vine*. Sisters, OR: Multnomah Publishers, 2001, s. 60)

Čitatelia Písma si často kladú otázku, čo vlastne Pavol myslel oným „ostňom“ (2Kor 12,7). Názory sa pohybujú od neustálych nepriateľských útokov na Pavla, až po problémy s rečou. Je možné, že to bol v skutočnosti problém s jeho zrakom (6BC 1107). Je úžasné, že Pavol veril, že jeho „osteň“ mu bol „daný“.

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ako rozumieš Pavlovým slovám o tom, že tento „osteň“ mu bol „daný“? Kto mu ho dal? Ako to Boh mohol použiť na Pavlov prospech?

Všimni si, že Pavlov „osteň“ mal jednoznačný účel: „aby som sa nepovyšoval“ (2Kor 12,7). Nebolo to pre nejaký konkrétny hriech, ktorého by sa dopustil, ale preto, aby sa nestal pyšným, čo by ho v budúcnosti mohlo priviesť k pádu. Pavol rozpoznal, že má od prírody slabosť na hriech a že tento „osteň“ ho môže chrániť.

Uvažuj o úvodnom texte (2Kor 12,6–10). Ako sa Pavol vysporiadal so svojím „ostňom“? Myslíš si, že Pavlova slabosť mala pre neho nejaké ďalšie duchovné výhody? Ako ti môže spôsobiť, akým Pavol odpovedá, pomôcť vyrovnat’ sa s „ostňami“, ktoré možno budeš musieť niesť ty?

- V čom sa môžu Božie zámery pre tvoj duchovný rozvoj líšiť od tvojich vlastných predstáv? Zamysli sa nad oblasťami svojho života, v ktorých potrebuješ niesť viac ovocia spravodlivosti.
- O aké duchovné vlastnosti by si chcel požiadať Boha, aby sa v tebe rozvinuli prostredníctvom jeho „prerezávania“?

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

„Ten, ktorý vidí do srdca, pozná charakter človeka lepšie než on sám. Vie, že niektorí majú silu a schopnosti, ktoré, keby boli správne usmernené, mohli byť použité v jeho diele. Aby objavili nedostatky svojho charakteru, o ktorých ani nevedeli, vo svojej prozreteľnosti ich privádza do rôznych situácií a okolností. Dáva im príležitosť napraviť ich a stať sa schopnými pre jeho službu. Aby boli očistení, často dopustí i plamene utrpenia. Skúšky svedčia o tom, že Pán Ježiš v nás vidí niečo vzácne a chce to rozvinúť. Keby v nás nevidel nič, čím by mohol osláviť svoje meno, nestrácal by s nami čas. Nehádzte do svojej pece bezcenné kamene. Čistí len cennú rudu. Kováč dáva železo a oceľ do ohňa, aby zistil, o aký druh kovu ide. Pán dovolí, aby jeho vyvolení boli hodení do pece utrpenia, a tak sa ukázala ich povaha a spôsobilosť pre Božie dielo.“ (MH 471; CZ 338)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Kým žneme následky svojho hriechu, môže to byť naozaj ťažké. Pýtame sa: „Existuje vôbec možnosť, že ma Boh naozaj zmení?“ Aké zaslúbenia a povzbudenie dostávame od Boha, aby sme v takýchto časoch vydržali a nevzdávali sa? (Pozrite, čo píše Pavol v Rim 5,1–11.) Čo môžete povedať niekomu, kto kladie práve takúto otázku?
2. Ako rozumiete pojmu Božia „prozreteľnosť“? Ako to funguje? Ako viete, že sa niečo stane vďaka Božej prozreteľnosti? Aké skutky Božej prozreteľnosti viedli ku skúškam vo vašom živote? Čo ste sa z toho naučili? Ako by ste mohli pomôcť niekomu, kto sa pýta, či sa nejaké konkrétne skutočnosti v jeho živote odohrávajú práve vďaka Božej prozreteľnosti?
3. Ak poznáte niekoho, kto práve teraz prechádza ťažkou skúsenosťou, záleží na tom, ako tým prechádza, ako ho povzbudiť, alebo by malo záležať na tom, čo to spôsobilo? Ovplyvňuje poznanie príčiny konkrétneho utrpenia váš postoj k danému človeku?
4. Ako zbor, trieda alebo skupinka si naplánujte cestu do nemocnice, utečeneckého tábora alebo niekde, kde by ste mohli byť pomocou, útechou a povzbudením tým, ktorí z akéhokoľvek dôvodu prežívajú skúšky a ťažkosti.

VTÁČIA KLIETKA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

2. Mojžišova 14; 2Moj 15,22–27; 2Moj 17,1–7; Príslovia 3; Lk 4,1–13; 1Pt 1,6–9

ÚVODNÝ TEXT

“Radujte sa z toho, aj keď azda teraz máte ešte nakrátko prejsť zármutkom rozličných skúšok, aby vám vaša vyskúšaná viera, oveľa cennejšia ako pomínutelné zlato, ktoré sa tiež preskúšava ohňom, bola na chválu, slávu a česť pri zjavení Ježiša Krista. (1Pt 1,6)

„Za plného denného svetla a pri počúvaní neznámych zvukov nezaspieva vták v klietke pesničku, ktorú sa ho jeho pán snaží naučiť. Naučí sa z nej iba krátky úryvok, trilok, nie celú melódiu. Jeho majiteľ ale prikryje klietku a dá ju tam, kde vták nebude počuť nič iné, len tú pieseň. V tme skúša znova a znova dovtedy, kým sa ju celú nenaučí. Potom pán klietku odkryje. Vták bude spievať i za svetla. Tak Boh zaobchádza so svojimi deťmi. Chce nás naučiť pieseň života. Keď sa ju v tieni utrpenia naučíme, môžeme ju spievať kedykoľvek.“ (MH 472; CZ 339)

Všimnime si, že v tejto ilustrácii nesie vtáka do tmy samotný pán.

Je ľahké pochopiť, že satan spôsobuje bolesť. Ako je to však s Bohom? Bude sa aktívne podieľať na tom, aby nás priviedol do skúšok, v ktorých prežívame zmätok alebo bolesť?

OSNOVA LEKCIE

Tretia lekcia otvára tému ťažkých situácií, do ktorých nás niekedy Boh nechá vojsť, aby nás naučil viac mu dôverovať. Ako to môže vyzeráť v praxi, nám ukážu štyri základné biblické príbehy.

- 2. Mojžišova 14 – Izraeliti pri Červenom mori (nedeľa)
- 2. Mojžišova 17 – Izraeliti na púšti bez vody (pondelok)
- Lukáš 4 – Ježiš na púšti so satanom (utorok)
- 1Pt 1,6–9 – Prenasledovaní kresťania (streda)
- Rim 8,28 – Kresťania v každej dobe (štvrtok)

DO ZASLÚBENEJ KRAJINY CEZ SLEPÚ ULÍČKU

Keď sa faraón približoval, Izraeliti sa rozhládli a videli, ako sa Egypťania rútia za nimi. Vtedy sa Izraeliti veľmi zľakli a volali k Hospodinovi o pomoc. (2Moj 14,10)

Keď Izraeliti videli mocnú ruku, ktorú Hospodin vystrel proti Egypťanom, ľud sa bál Hospodina, uverili Hospodinovi a jeho služobníkovi Mojžišovi. (2Moj 14,31)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Stalo sa vám už, že vás niekto podviedol alebo na vás nachystal pascu? Niekedy môže byť pekné, keď nečakane vojdete do miestnosti, kde vaši priatelia zvolajú:

„Prekvapenie! Šťastné narodeniny!“ Inokedy to môže byť poriadny šok, dokonca veľmi nepríjemný. Možno ste sa stali terčom šikany v škole či na pracovisku, alebo sa vás snažil podvieť niekto z blízkych.

Odo dňa, keď Izraeliti opustili Egypt, až kým neprišli do zaslúbenej krajiny, „Hospodin ich... predchádzal a ukazoval im cestu vo dne oblačným stĺpom a v noci stĺpom ohnivým, aby im svietil, takže mohli putovať dňom i nocou“ (2Moj 13,21). Každú časť ich cesty viedol sám Boh. Ale pozrime sa, kam ich Hospodin priviedol najprv. Pred nimi sa rozprestieralo more, po oboch stranách sa týčili hory a za nimi sa blížilo faraónovo vojsko!

Prečítaj si text 2. Mojžišova 14. Prečo Boh priviedol Izraelitov na miesto, kde boli vystavení strachu a úzkosti?

Nasledovanie „stĺpu“ nám nezaručuje, že budeme neustále šťastní. Môžeme byť vystavení aj náročným situáciám, pretože cvičenie sa v spravodlivosti nás zavedie na miesta, ktoré skúšajú naše „nadovšetko klamlivé“ srdcia (Jer 17,9). Či naozaj nasledujeme Boha, spoznáme niekedy až v čase skúšok. Ozajstné nasledovanie teda nie je potvrdené absenciou skúšok alebo bolesti, ale skôr tým, či sme otvorení pre Božie pokyny a či neustále podriadujeme našu myseľ a srdce Jeho vedeniu.

Uvažuj o texte 2Moj 14,31. Čo sa Izraeliti naučili zo skúsenosti pri Červenom mori?

APLIKÁCIA

- Prečo je niekedy také ťažké dôverovať Bohu, hoci možno poznáme mnohé z jeho úžasných zaslúbení? Porozprávaj o nejakej ťažkej situácii, o ktorej si myslíš, že ťa ňou Pán viedol, aby ťa naučil „veriť“ v Neho a „báť sa“ Ho.

HORKÉ VODY

¹Celá pospolitosť Izraelitov sa podľa príkazu Hospodina uberala z púšte Sín z jedného stanovišťa na druhé. Utáborili sa v Refidime, ale ľud nemal pitnú vodu. ²Ľud sa dostal do sporu s Mojžišom. Naliehal naňho: „Daj nám vodu, chceme piť!“ Mojžiš im povedal: „Prečo ma obviňujete; prečo pokúšate Hospodina?“ ³Ľud, ktorý trpel smädом, reptal proti Mojžišovi a hovoril: „Prečo si nás vyviedol z Egypta? Preto, aby si nás, našich synov i stáda umoril smädом?“ ⁴Mojžiš volal k Hospodinovi o pomoc: „Čo mám robiť s týmito ľuďmi? Ved' ma ukameňujú!“ ⁵Hospodin povedal Mojžišovi: „Vyjdi pred ľud, vezmi so sebou niektorých starších z Izraela, do ruky si vezmi palicu, ktorou si udrel Níl, a chod!“ ⁶Tam budem stáť pred tebou na skale na Horebe. Keď udrieš skalu, vyjde z nej voda a ľud sa napije.“ Mojžiš to urobil pred očami starších Izraela. ⁷To miesto nazval Massa a Meriba, lebo Izraeliti sa tam vadili a pokúšali Hospodina, keď pochybovačne hovorili: „Je medzi nami Hospodin alebo nie?“ (2Moj 17,1–7)

Možno od Boha nedostaneme všetko, čo by sme chceli. Nemohli by sme radšej očakávať, že dostaneme všetko, čo potrebujeme? Nie to, čo si myslíme, že potrebujeme, ale to, čo skutočne potrebujeme?

Ak niečo Izraeliti na púšti skutočne potrebovali, tak to bola voda. Hneď potom, čo Boh v oblaku previedol Izraelitov cez Červené more, tri dni ho nasledovali cez horúcu, vyprahnutú púšť. Na púšti, kde je dostatok vody kritickou záležitosťou, bolo zúfalstvo Izraelitov pochopiteľné. Kedy dostanú vodu, ktorú tak veľmi potrebujú?

Kam ich Boh v takejto situácii priviedol? Stĺp ide do Marah, kde je konečne voda. Museli byť nadšení. Ale keď ochutnali vodu, hneď ju vypluli, lebo bola horká. „Ľud teda reptal proti Mojžišovi a hovoril: „Čo máme piť?““ (2Moj 15,24) Potom, o niekoľko dní neskôr, to Boh urobí znova. Tentoraz sa však stĺp v skutočnosti zastaví tam, kde voda vôbec nie je (2Moj 17,1).

Uvažuj o textoch 2Moj 15,22–27 a 2Moj 17,1–7. Čo o sebe Boh zjavil Izraelu v Mare a v Refidime? Čo sa z toho môžeme naučiť?

- Akú otázku si Izraeliti kládli v Refidime? (2Moj 17,7) Položil si si niekedy podobnú otázku aj ty? Ak áno, prečo? Ako si sa cítil a čo si sa naučil, keď si na ňu našiel odpoveď? Je možné, že chceme poznať odpoveď na túto otázku opakovane? Prečo?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

VEĽKÝ SPOR NA PÚŠTI

¹Ježiš sa vrátil od Jordánu plný Ducha Svätého. Duch ho vodil po púšti ²štyridsať dní a diabol ho pokúšal. Počas týchto dní nič nejedol, až celkom vyhladol. ³Vtedy mu diabol povedal: „Ak si Boží Syn, povedz tomuto kameňu, aby sa stal chlebom.“ ⁴Ježiš mu odpovedal: „Je napísané, že človek nebude žiť iba z chleba.“ (Lk 4,1–4)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Prečítajte si text Lk 4,1–13. Čo sa z tejto správy môžeš naučiť o tom, ako prekonať pokušenie a nepoddať sa hriechu?

Odolať pokušeniu môže byť náročné, pretože pokušenie prežívame často v tej oblasti, kde sme mimoriadne zraniteľní. A navyše, pokušenie sa nezriedka objaví práve vtedy, keď sme najzraniteľnejší.

Text Lukáš 4 sa začína príbehom o Ježišovom pokúšaní satanom. Upozorňuje nás na niektoré zložité otázky. Na prvý pohľad sa zdá, že Svätý Duch vedie Ježiša do pokušenia. Boh nás však nikdy nepokúša (Jk 1,13). Ako sme si už ukázali, Boh nás môže viesť do skúšok (nie pokušení!), ktoré môžu zveladiť a očistiť náš charakter. V Lukášovi 4 je pozoruhodné, že Svätý Duch nás môže priviesť do obdobia skúšok, ktoré nás vystavia satanovým útočným pokušeniam. Keď prežívame ťaživé pokušenia, môžeme niekedy mylne pokladať za príčinu pokušení skutočnosť, že sme Boha nenasledovali správne. Rozhodne to však nemusí byť pravda. „V tiesnivých situáciách neraz pochybujeme o Božom vedení. Ježiša však viedol na púšť Svätý Duch, aby ho tam satan pokúšal. Ak nás do súženia vedie Boh, potom tým sleduje istý pre nás blahodarný zámer. Ježiš nezneužil Božie zaslúbenia nejakým dobrovoľným vyhladávaním pokušenia; keď však v ňom už bol, nezmalomyselnel. Nemáme klesať na mysl ani my.“ (DA 126.129; TV 78.79)

Keď prechádzame ohňom skúšok, niekedy sa skôr popálime než očistíme. Preto je veľmi potešujúce vedieť, že keď v pokušení padneme, môžeme mať pevnú nádej, pretože Ježiš stál pevne. Dobrou správou je, že Ježiš niesol náš hriech, pretože zaplatil trest za to, že sme neodolali pokušeniu, ktoré na nás prišlo (nech už išlo o čokolívek). Ježiš obstál v takom ohni skúšky, akému nebude nikdy nikto z nás vystavený. Preto nás ani Boh nikdy neodvrhne a neopustí. Nádej má každý, dokonca aj „prvý z hriechnikov“ (1Tim 1,15).

APLIKÁCIA ■ Akým pokušeniam teraz čelíš? Stráv nejaký čas v modlitbe a pros Boha, aby ťa naučil, ako žiť podľa Ježišovho príkladu. Pamätaj, že nikdy nemusíme podľahnúť pokušeniu! Pamätaj tiež, že ak podľahneme, máme verného a láskavého Spasiteľa.

TRVALÉ DEDIČSTVO

6Radujte sa z toho, aj keď azda teraz máte ešte nakrátko prejsť zármutkom rozličných skúšok, 7aby vám vaša vyskúšaná viera, oveľa cennejšia ako pomnutelné zlato, ktoré sa tiež preskúšava ohňom, bola na chválu, slávu a česť pri zjavení Ježiša Krista. 8Nevideli ste ho, a predsa ho milujete. Ani teraz ho nevidíte, ale veríte v neho a radujete sa nevýslovnou radosťou, plnou slávy, 9že dosahujete cieľ svojej viery – spásu duší. (1Pt 1,6–9)

Znova uvažuj o texte 1Pt 1,6.7. Čo Peter hovorí o našej motivácii vytrvať v skúškach?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Peter píše ľuďom, ktorí zápasili s ťažkosťami a často sa cítili nesmierne osamelí. Písal „vyvoleným, ktorí ako cudzinci žijú v diaspóre v Ponte, Galácii, Kapadóccii, Ázii a Bitýnii“ (1Pt 1,1). Túto oblasť dnes poznáme ako západné Turecko. O niekoľko veršov neskôr Peter hovorí, že vie o „zármutku rozličných skúšok“ (1Pt 1,6).

Čo má Peter na mysli, keď hovorí, že ako „cudzinci žijú v diaspóre“? Ako by to mohlo zväčšiť ich skúšky a ťažkosti?

Byť kresťanom v tých časoch bolo niečo nové. Nasledovníkov Krista bolo málo. Na rôznych miestach, kde sa nachádzali, boli výraznou menšinou. Často boli nepochopení, v horšom prípade prenasledovaní. Peter ich však uisťuje, že tieto skúšky nie sú náhodné ani chaotické (1Pt 1,6.7). Pravá viera je cieľom tých, ktorí vytrvávajú v „rozličných skúškach“.

Uvažuj o texte 1Pt 1,6–9. Aké uistenie sa Peter snaží dať veriacim, ktorí sa nachádzajú uprostred skúšok? Čo táto nádej znamená pre teba?

Nech boli skúšky, ktorými prechádzali veriaci, akékoľvek, ich utrpenie sa nedá porovnať s večnosťou, ktorá ich čaká, keď sa Kristus vráti. Petrove slová k nim sú Božími slovami k nám, nech už čelíme čomukol'vek. Nech sú naše skúšky akokoľvek ťažké alebo bolestivé, nikdy nesmieme stratiť zo zreteľa cieľ – večný život v novom nebi a na novej zemi, život bez bolesti, utrpenia a smrti. Toto nádherné zaslúbenie je zaručené prostredníctvom Ježišovej smrti. Preto je dôležité, aby sme nestratili vieru. Uprostred skúšok prosme Boha, aby nás očistil od všetkého, čo stojí v ceste našej viery.

- **Akými skúškami prechádzaš práve teraz? V čom potrebuješ od Boha najväčšiu pomoc, aby si zvládol ťažkosti, ktorým čelíš? Čo je pre teba v takýchto situáciách najdôležitejšie?**

APLIKÁCIA

SKÚŠKA OHŇOM

Vieme, že všetky veci slúžia na dobro tým, čo milujú Boha, ktorí sú povolani podľa jeho pedsavzatia. (Rim 8,28)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Bol raz mladý muž, ktorého budeme volať Alex. Jeho mladosť bola veľmi problematická: drogy, násilie, nejaký čas strávil dokonca vo väzení. Ale potom, vďaka láskavosti miestneho člena zboru (ktorého Alex okradol), sa Alex dozvedel o Bohu a odovzdal svoje srdce Ježišovi. Hoci mal stále svoje problémy a zápasy a hoci niektoré veci z jeho minulosti ešte pretrvávali, Alex bol v Ježišovi novým človekom. Miloval Boha a snažil sa svoju lásku prejavíť zachovávaním Jeho príkázaní (1Jn 5,1.2). V jednej chvíli pocítil, že by sa mal stať kazateľom. Všetko tomu nasvedčovalo. Odpovedal na Božie volanie, o tom nebolo pochyb.

Na vysokej škole to išlo spočiatku dobre. Potom sa však postupne začali jeho istoty rozpadáť. Prišiel o zdroj peňazí, blízky priateľ sa obrátil proti nemu a vzniesol proti nemu falošné obvinenia, ktoré poškodili jeho povesť. Navyše bol takmer stále chorý. Nikto nevedel zistiť príčinu, ale výrazne to ovplyvnilo jeho štúdium. Báł sa, že bude musieť odísť zo školy. Okrem toho bojoval s neúctostným pokušením znova užívať drogy, ktoré boli v miestnej komunite ľahko dostupné. V jednom momente v tejto oblasti dokonca spadol. Alex nemohol pochopiť, prečo sa to všetko deje, najmä keď si bol istý, že na túto cestu ho nasmeroval Hospodin. Mýlil sa v tom Alex? Ak áno, bola celá jeho skúsenosť s Bohom obrovskou chybou? Pochybnosti prežíval dokonca aj v samotných základoch svojej viery.

Predstav si, že uprostred tejto krízy príde za tebou Alex a požiada ťa o radu. Čo by si mu povedal? Aké sú tvoje vlastné skúsenosti, ktoré by mohli pomôcť niekomu v podobných problémoch, ako bol Alex? Ktoré biblické verše by si použil? Ako môžu byť užitočné v takejto situácii nasledujúce verše?

Príslovia 3

Jer 29,13

Rim 8,28

2Kor 12,9

Heb 13,5

APLIKÁCIA

- Takmer všetci, ktorí nasledujú Boha, prechádzajú krízami, počas ktorých sú v pokušení pochybovať o Pánovom vedení. V takýchto situáciách je dôležité držať sa zaslúbení, rozprávať o Božom vedení v minulosti a modliť sa za vieru a vytrvalosť. Pán sa nás nikdy nevzdá. Otázka pre nás znie: Ako nepodľahnúť pokušeniu vzdať sa Ho?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítajte kapitoly „Odchod“ (PP 281–290; PP /sk/ 204–210) a „Od Červeného mora po Sinaj“ (PP 291–302; PP /sk/ 211–219). V knihe *Túžba vekov* kapitolu „Pokušenie“ (DA 114–123; TV 69–76).

„Hospodin odpradávná viedol svoj ľud do Refidimu a môže sa rozhodnúť viesť tam aj nás, aby vyskúšal našu vernosť. Nie vždy nás privedie na príjemné miesta. Ak by to tak bolo, vo vlastnej sebestačnosti by sme zabudli, že je našim pomocníkom. Túži sa prejavíť a odhaliť nám bohaté zdroje, ktoré máme k dispozícii, a dovoľuje, aby na nás dopadli skúšky a sklamanie, v ktorých by sme si uvedomili svoju bezmocnosť a naučili sa volať ho o pomoc. Môže spôsobiť, že z tvrdej skaly vytrysknú chladivé prúdy vody. Kým nebudeme stáť tvárou v tvár Bohu a kým si nevedomíme, ako nás vníma Boh, nikdy nepochopíme, koľko bremien za nás niesol a aký náklad bol ochotný vziať na seba, keby sme mu ho s detskou vierou priniesli.“ (WHITEOVÁ, Ellen G., „Rephidim“, *Advent Review a Sabbath Herald*, 7. apríla 1903)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. O pokušení často hovoríme ako o individuálnej veci, ktorou, samozrejme, aj je. Existujú však aj nejaké spoločné pokušenia, pred ktorými by sme sa mali mať na pozore ako zbor alebo ako cirkev? Ak áno, tak aké?
2. Opýtajte sa tých, ktorí sú ochotní hovoriť o niektorom z „neprijemných miest“, kam sa dostali. Prečo boli neprijemné? Ak by sa dnes museli vrátiť k týmto skúsenostiam, pozerali by sa na ne inak?
3. Všetci rozumieme princípu, ktorý stojí za tým, že Boh dovolil, aby sme sa očistili a zušľachtili skúškami. Ako však rozumieme situácii, v ktorej sa zdá, že skúšky nemajú žiadny význam – napríklad, že niekto zomrie okamžite pri havárii auta? Ako trieda sa snažte prediskutovať možné odpovede.
4. Ako trieda si nájdite čas na spoločnú modlitbu jeden za druhého, aby sa každý posilnil, vydržal skúšky a zostal verný.
5. Vie vaša trieda o niekom, kto čelil skúškam a stratil smer? Ak áno, čo konkrétne by ste ako trieda mohli urobiť, aby ste pomohli priviesť túto osobu späť?

Týždeň od 17. do 23. júla

TVÁR ZLATNÍKA

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Mt 5,16; 1Kor 4,9; Ef 3,10; Jób 23,1–10; Mt 25,1–12; Dan 12,1–10; Ef 4,11–16

ÚVODNÝ TEXT

Keď my všetci s odhalenou tvárou akoby v zrkadle pozeráme na slávu Pána, premieňame sa na taký istý obraz v stále väčšej sláve – a to všetko mocou Pána, ktorý je Duch. (2Kor 3,18)

Amy Carmichael vzala skupinu detí do tradičného zlatníctva v Indii. Uprostred ohňa živého dreveným uhlím bola zakrivená strešná škridla. Na nej bola zmes soli, ovocia stromu tamarindu a tehlového prachu. Do tejto zmesi zlatník vložil zlato. Keď oheň pohltil zmes, zlato sa stalo čistejším. Zlatník vybral zlato kliešťami a ak nebolo dostatočne čisté, vložil ho do ohňa znova s novou zmesou. Zakaždým, keď zlato vložil do ohňa, zväčšil žiar ohňa. Deti chceli vedieť, ako zlatník vie, že je zlato dostatočne prečistené. Odpovedal: „Keď v ňom vidím svoju tvár.“ (CARMICHAEL, Amy, *Learning of God*. Fort Washington, PA: Christian Literature Crusade, 1989, s. 50.)

Boh sa nás snaží očistiť, zušľachtiť ako zlato, premeniť nás na svoj obraz. To je nádherný cieľ. Je pozoruhodné, že charakter podobný Kristovmu sa v nás rozvíja práve vtedy, keď prechádzame cez životné skúšky.

OSNOVA LEKCIE

Boh vie aj ťažké a smutné situácie (ktoré nie sú jeho dielom) využiť na to, aby z nich „vyťažil“ maximum pre nás a premenu nášho charakteru na jeho obraz. V kontexte veľkého sporu dobra a zla je to veľké svedectvo o moci Božej lásky.

- Rim 8,29 – Božia túžba: obnova jeho obrazu v hriešnych ľuďoch (nedeľa)
- Jób 23,1–10 – Svedectvo Jóbovho charakteru (pondelok)
- Mt 25,34–40 – Charakter Ježišových nasledovníkov (utorok)
- Dan 12,4–10 – Charakter Božích detí v dobe konca (streda)
- Ef 4,11–16 – Spoločenstvo odzrkadľujúce Boží obraz (štvrtok)

NA JEHO OBRAZ

Lebo ktorých vopred poznal, tých aj predurčil, aby boli podobní obrazu jeho Syna, aby on bol prvorođený medzi mnohými bratmi. (Rim 8,29)

Na počiatku nás Boh stvoril na svoj obraz (1Moj 1,27). Jeho stvorenstvo je však porušené hriechom. Táto skaza je viditeľná všade. Všetci sme boli skazení hriechom (Rim 3,10–19). Boh však túži vrátiť nám to, o čo sme následkom hriechu prišli. Práve do tohto kontextu zapadá náš úvodný verš. Odhaľuje Boží plán, že tí, ktorí podriadia svoj život Svätému Duchu, môžu byť „podobní obrazu jeho Syna“ (Rim 8,29).

Je tu však aj ďalší rozmer. „V ľuďoch má byť obnovený Boží obraz. V dokonalej povahe Božieho ľudu je zahrnutá aj Božia česť i česť Kristova.“ (DA 671; TV 471)

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ako rozumieš vyššie uvedenému citátu? Uvažuj o ňom v kontexte nasledujúcich veršov.

Jób 1

Mt 5,16

1Kor 4,9

Ef 3,10

Ako kresťania nesmieme nikdy zabúdať, že sa nachádzame uprostred kozmickej drámy. Všade okolo nás sa odohráva veľký spor medzi Kristom a satanom. Tento boj má mnoho podôb a prejavuje sa rôznymi spôsobmi. A hoci je veľa toho skrytého, môžeme pochopiť, že ako Kristovi nasledovníci máme v tejto dráme svoju úlohu a Kristovi môžeme vzdať česť prostredníctvom našich životov.

- **Predstav si, že si na ihrisku veľkého štadióna. Na tribúne na jednej strane sedia nebeské bytosti verné Pánovi a na druhej strane sú bytosti, ktoré padli s Luciferom. Ak by sa tvoj život za posledných dvadsaťštyri hodín odohrával na tomto ihrisku, ktorá strana by ti tliekala viac? Čo naznačuje tvoja odpoveď?**

APLIKÁCIA

VIERA UPROSTRED SKÚŠOK

¹Nato Jób odpovedal takto: ²„Aj dnes sú moje myšlienky trpké, ale svoje vzdychanie ovládam. ³Keby som len vedel, kde ho nájsť! Išiel by som až do jeho príbytku, ⁴predložil by som mu svoj spor a ústa by som mal plné dôkazov. ⁵Rád by som spoznal slová, ktorými odpovie, a pochopil, čo mi oznámi. ⁶Azda by sa z celej sily so mnou prel? Nie! Len by si ma všimol. ⁷Tam uňho môže priamy človek uvádzať dôvody. Tam by som navždy unikol svojmu sudcovi. ⁸Nuž, ale keď kráčam vpred, niet ho, keď idem späť, nenachádzam ho, ⁹keď koná naľavo, nevidím ho, keď zahne napravo, nespozorujem ho. ¹⁰Ved' on dobre vie, kadiaľ chodím, keď ma preskúša, vyjdem ako zlato.“ (Jób 23,1–10)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Je zaiste strašné byť súčasťou bitky alebo vojny. Situácia sa ďalej zhoršuje, ak nepriateľa nevidíme a netušíme, z ktorej strany nás napadne. Ako kresťania prežívame niečo podobné. Vieme, že sily Božieho nepriateľa sú kdesi nablízku a môžeme ich cítiť v našich životoch. A predsa musíme vo viere kráčať vpred. Potrebujeme dôverovať Tomu, ktorý je „Neviditeľný“ (Heb 11,27).

Uvažuj o texte Jób 23,1–10. Čo bolo podstatou Jóbovho zápasu? Čo nemohol vidieť? Čo mu pomáhalo veriť aj napriek všetkému trápeniu, ktorému bol vystavený?

Aj uprostred strašných skúšok Jób dôveroval Bohu. Napriek všetkému zlému bol odhodlaný vydržať. A jedno z toho, čo mu pomohlo vytrvať, bolo zlato. Nie nejaká zlatá medaila. Jób sa pozeral do budúcnosti a uvedomoval si, že ak sa bude držať Boha, vyjde z tohto zápasu lepší, čistejší – ako prečistené zlato. Z príbehu nevieme, koľko Jób vedel o udalostiach v zákulisí. Bez ohľadu na to, koľko toho bolo pred ním skryté, pokorne a trpezlivo znášal „očisťujúci oheň“. Bojíš sa ohňa? Máš obavu, že ti ublíži páľava skúšok? Možno, podobne ako v prípade Jóba, sa Božia horúčava zdá byť nevysvetliteľná. Môže ísť o ťažkosti s prispôbením sa novej práci alebo novému domovu. Môže ísť o nevyhnutnosť prežiť zlé zaobchádzanie v zamestnaní, v škole, alebo dokonca vo vlastnej rodine. Môže ísť o chorobu alebo finančnú stratu. Aj keď je to ťažké pochopiť, Boh môže tieto skúšky použiť na to, aby nás zušľachtil a očistil, a nechal tak zažiarit svojmu obrazu v tvojom charaktere.

Jób chcel, aby bol jeho charakter čistý. Bol to pre neho stimul, dávalo mu to silu vydržať. Upriamil zrak na Boha a takto prekonával ťažkosti a tragédie, ktoré mu prišli do života. Silným svedectvom o jeho povahe je aj to, že uprostred všetkej bolesti a utrpenia dokázal vycítiť realitu očistného procesu. Aj keď tomu nerozumel, vedel, že skúšky ho môžu zdokonaľiť.

APLIKÁCIA

- Ako podľa tvojej skúsenosti skúšky zušľachtujú a očisťujú? Akými inými spôsobmi (okrem skúšok a bolesti) by mohol tvoj charakter viac odzrkadľovať Božiu lásku, trpezlivosť a milosť?

JEŽIŠOVE POSLEDNÉ SLOVÁ

³⁴Potom kráľ povie tým po pravici: ‚Podte, požehnaní môjho Otca, zaujmite kráľovstvo, ktoré je vám pripravené od založenia sveta. ³⁵Lebo som bol hladný a dali ste mi jesť, bol som smädný a dali ste mi piť, prišiel som ako cudzinec a prichýlili ste ma, ³⁶bol som nahý a priodeli ste ma, bol som chorý a navštívili ste ma, bol som vo väzení a prišli ste za mnou. ³⁷Vtedy mu povedia spravodliví: ‚Pane, kedy sme ťa videli hladného a nakrmili sme ťa, alebo smädného a dali sme ti piť? ³⁸Kedy sme ťa videli ako cudzinca a prichýlili sme ťa, alebo nahého a priodeli sme ťa? ³⁹Kedy sme ťa videli chorého alebo vo väzení a prišli sme za tebou?‘ ⁴⁰Kráľ im odpovie: ‚Amen, hovorím vám: Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.‘ (Mt 25,34–40)

Ježiš bol v Jeruzaleme a pripravoval sa na smrť. Podľa Matúšovho evanjelia spočívalo Ježišovo posledné „vyučovanie“ pred paschou v rozprávaní podobenstiev, vrátane tých o desiatich pannách a o ovciach a capoch. Tieto príbehy súvisia so spôsobom, akým by sme mali žiť počas čakania na Ježišov príchod. V súvislosti s čoraz zrejmejšími znameniami „poslednej doby“ je ich význam dôležitejší než kedykoľvek predtým.

V podobenstve o desiatich pannách (Mt 25,1–12) mnohí komentátori poukazujú na to, že olej je symbolom Svätého Ducha. Tento olej je tiež symbolom charakteru, čo je výsledkom našej ochoty nechávať sa meniť mocou Božieho pôsobenia.

Uvažuj o podobenstve zaznamenanom v Mt 25,1–12. Ako sa mení význam príbehu v závislosti od toho, či olej vnímame ako symbol Svätého Ducha alebo ako charakter? Aké dôsledky má pre vás tento príbeh, ak olej predstavuje Svätého Ducha, a aké, ak predstavuje charakter podobný Kristovi?

Svätý Duch

Charakter

Uvažuj o podobenstve o ovciach a capoch v Mt 25,31–46. Aké kritériá kráľ používa pri oddeľovaní oviec a capov?

Všimnime si, že kráľ oddeľuje ovce a capy na základe ich skutkov, ich charakteru. Aj keď Ježiš tu neučí spasenie zo skutkov, môžeme vidieť, aký dôležitý je rozvoj charakteru v pláne spasenia a ako tí, ktorí sú skutočne spasení Kristom, zrkadlia toto spasenie prostredníctvom svojich životov a charakterov.

- **Hovorí sa, že „charakter je tým, čím je človek v tme“. Aký si človek, keď sa nikto nepozera? Čo ti tvoja odpoveď hovorí o zmenách, ktoré musíš urobiť?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

MÚDROŠŤ

⁴Ty však, Daniel, zachovaj tieto slová v tajnosti a zapečať knihu až po koniec času. Mnohí odpadnú a zlo sa rozmnoží. ⁵Ja, Daniel, videl som stáť dvoch ďalších mužov, jedného na tomto brehu a druhého na druhom brehu rieky. ⁶Tu jeden prehovoril k mužovi oblečenému do ľanového rúcha, ktorý bol nad vodami rieky: „Kedy nastane koniec týchto podivuhodných udalostí?“ ⁷Nato som počul muža oblečeného do ľanového rúcha, ktorý bol nad vodami rieky. Pozdvihol svoju pravicu i ľavicu k nebu a prisahal na večne Živého: „Bude to trvať čas, dva časy a pol času, kým dôjde ku koncu moc znesvätitela, a týmto sa všetko zavrie.“ ⁸Vypočul som si to, ale nerozumel som. Spýtal som sa teda: „Pán môj, aký bude záver týchto vecí?“ ⁹Odpovedal: „Daniel, choď, pretože slová sú držané v tajnosti a zapečatené do posledných čias. ¹⁰Mnohí sa očistia, vybielia a budú zdokonalení, ale svojvoľní budú konať svojvoľne. Ani jeden bezbožný sa nepoučí, no múdri porozumejú.“ (Dan 12,4–10)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Včera sme sa uvažovali o dôležitosti charakteru pre tých, ktorí očakávajú Kristov príchod. Dnes sa zameriame na dôležitosť charakteru pre tých, ktorí sa živí dočkajú druhého príchodu Ježiša Krista.

Uvažuj o texte Dan 12,1–10. Aký je kontext týchto veršov? Čo tieto verše hovoria o charaktere Božieho ľudu v čase konca? Aké vlastnosti má Boží ľud na rozdiel od bezbožníkov? (Pozri tiež Zj 22,11.)

Danielovi bolo povedané, že tesne pred Kristovým príchodom nastane čas súženia, aké nemá obdoba v žiadnom inom čase histórie. Text Dan 12,3.10 charakterizuje spravodlivých a bezbožných v tomto období. Všimnime si, že bezbožní „budú konať svojvoľne“ (Dan 12,10). Naopak, spravodlivých text opisuje ako „múdрых“ (verš 3), ktorí „sa budú skvieť ako jas oblohy“, pretože „budú čistení a bielení a skúšaní ako v ohni“ (Dan 12,10; Roh). A to aj napriek tomu, že bude súženie, „akého nebolo od začiatku národa až doteraz“ (Dan 12,1). Okrem toho sú obe skupiny charakterizované ich orientáciou v tom, čo sa deje: bezbožníci nebudú chápať a nepoučia sa, no spravodliví budú „múdri“ a „budú rozumieť“.

Rozumieť čomu? Matematike, chémii alebo teológii? Príslovia hovoria, že „bázeň pred Hospodinom je začiatkom poznania“ (Prís 1,7). Možno v tomto kontexte sú „múdri“ preto múdri, lebo rozumejú posledným udalostiam, dobe súženia a prichádzajúcim udalostiam. Nie sú zaskočení. Zo štúdia Písma vedia, čo sa bude diať. A čo je najdôležitejšie, vedia dosť na to, aby ich čas problémov a skúšok prečistil a zušľachtil. Na druhej strane, hriešnici budú čoraz tvrdohlavejší vo svojej vzbure, a tak budú rozmnožovať svoju skazenosť.

Rozhodujúcou myšlienkou je, že sa tu hovorí o ľuďoch, ktorí prešli procesom zušľachtovania a očistenia.

APLIKÁCIA

- O texte Daniel 12 sme uvažovali v kontexte posledných dní. Aké princípy obsiahnuté v týchto veršoch nám môžu pomôcť lepšie pochopiť, čo je vlastne proces očisťovania a zušľachtovania – nie niekedy v budúcnosti, ale práve teraz, dnes?

CHARAKTER A SPOLOČENSTVO

¹¹A on ustanovil jedných za apoštolov, iných zasa za prorokov a iných za zvestovateľov evanjelia, iných ustanovil za pastierov a učiteľov, ¹²aby pripravovali svätých na dielo služby, na budovanie Kristovho tela, ¹³až kým všetci nedospejeme k jednote viery a poznania Božieho Syna, v dokonalého človeka, ktorého mierou dospelosti je plnosť Krista. ¹⁴Aby sme už neboli nedospelí, sem-tam hádzaní a zmietaní závanom hocijakého učenia – ľudskou úskočnosťou, chytráctvom a úkladným zvädzaním na blud. ¹⁵Budme pravdiví v láske, aby sme vo všetkom dorastali v Krista. On je hlava, ¹⁶z neho rastie celé telo, pevne spojené vzájomne sa podporujúcimi kĺbmi a buduje sa v láske podľa toho, ako je dané každej časti. (Ef 4,11–16)

V známej piesni dua Simon & Garfunkel zaznievajú slová „Som skala, som ostrov“. Cítili ste sa niekedy osamotení, alebo ste naopak chceli zostať sami a mať od ostatných pokoj? Možno ste dokonca počuli ľudí hovoriť: „Moja cesta s Bohom je moja súkromná záležitosť. Nie je to niečo, o čom by som chcel hovoriť.“

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Uvažuj o texte Ef 4,11–16. O čo Pavlovi ide v týchto veršoch? Akú úlohu prisudzuje spoločenstvu veriacich?

Keď Pavol píše Efezanom, opisuje cirkev ako telo. Ježiš je hlavou a jeho ľud tvorí zvyšok tela. Ak sa pozrieme na Ef 4,13, všimneme si cieľ života v takomto spoločenstve, ktorým je dospieť k „plnosti Krista“. A práve preto potrebujeme jeden druhého!

Za určitých okolností je pravdaže možné byť kresťanom úplne sám. Bolo to tak u mnohých ľudí, ktorí po stáročia prežívali prenasledovanie alebo výsmech. Dá sa dokonca hovoriť o tom, že niekedy je priam nevyhnutné, aby človek zostal sám a chránil tak seba aj ostatných. Viera takýchto ľudí môže byť svedectvom o Božej moci. Apoštol Pavol však kladie dôraz na niečo iné: plnosť v Kristovi dosahujeme a prežívame vtedy, keď spolupracujeme s ostatnými veriacimi vo vzájomnom spoločenstve viery.

Uvažuj znova o úvodných veršoch. Čo sa podľa Pavla musí stať, kým sa v našom kresťanskom spoločenstve zjaví Kristova plnosť?

V čom sa líši svedectvo spoločenstva, ktoré odhaľuje Kristovu plnosť, od jednotlivca, ktorý odhaľuje Kristovu plnosť? Aké to má dôsledky v kontexte veľkého sporu? Pozri text Ef 3,10.

- Je ľahké byť milým, keď sme sami alebo s cudzími ľuďmi, ale oveľa ťažšie je byť milý k ľuďom, ktorých buď skutočne dobre poznáte, alebo ich nemáte radi. To znamená, že keď týmto ľuďom neustále preukazujeme milosť a láskavosť, poskytujeme neodolateľné svedectvo o pravde o Bohu.

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Kristove podobenstvá* si prečítaj kapitolu „V ústrety ženichovi“ (COL 405–421; KP 328–340) a v knihe *Veľký spor vekov* kapitolu „Doba súženia“ (GC 613–634; VSV 441–455).

„Budovanie charakteru je tá najdôležitejšia práca, ktorá bola zverená ľudským bytostiam a jej usilovné štúdium nebolo nikdy také dôležité ako práve teraz. Žiadna predchádzajúca generácia nebola povolaná stretnúť sa s takými závažnými a spornými otázkami, nikdy predtým nemuseli mladí muži a ženy čeliť takým veľkým nebezpečenstvám, akým čelia dnes.“ (Ed 225; Vých 195)

„V podobenstve sú pochabé panny predstavené ako tie, čo *žobrú* o olej, ale napriek zúfalým prosbám ho nedostávajú. Je to príznačné pre tých, ktorí sa nepripravili a nerozvinuli si charakter, aby obstáli v čase krízy. Je to, ako keby mali ísť k svojim susedom a povedať: Daj mi svoj charakter, inak budem stratená. Tí, ktorí boli múdri, nemohli odovzdať svoj olej blikajúcim lampám pochabých panií. Charakter je neprenosný. Nedá sa kupovať ani predávať; môže sa len vybudovať. Pán dal každému jednotlivcovi príležitosť získať spravodlivý charakter v čase skúšok. Neposkytol však spôsob, ktorým by jeden človek mohol odovzdať druhému charakter, ktorý si vyvinul tým, že prešiel ťažkými skúsenosťami a poučením sa od veľkého Učiteľa. Len tak totiž dokážeme prejavíť trpezlivosť v skúškach a uplatniť vieru, ktorá dokáže odstrániť hory nemožnosti.“ (*The Youth's Instructor*, Jan. 16, 1896)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Čo znamená „budovanie charakteru“? Ako sa dá „vybudovať charakter“? Ako sa to prejavuje vo vašom živote a v živote vášho cirkevného spoločenstva?
2. Lekcia na štvrtok hovorila o dôležitej úlohe spoločenstva v živote kresťana. Funguje váš miestny zbor ako Kristovo telo? Ako sa vášmu spoločenstvu darí predstavovať Kristov charakter? Čo môžete v tejto oblasti zlepšiť?
3. V triede sa porozprávajte o otázke, prečo je budovanie charakteru dôležité, aj keď sme spasení jedine vierou v Ježiša. Ak nás zachraňuje Jeho spravodlivosť a Jeho dokonalý charakter, prečo potom potrebujeme rozvíjať svoj charakter?
4. Helen Keller, ktorá bola od malička hluchá a slepá, napísala: „Charakter sa nedá rozvíjať v čase pokoja a tichosti. Len skúsenosťou skúšok a utrpenia možno posilniť dušu, vyčistiť videnie, inšpirovať ciele a dosiahnuť úspech.“ (KELLER, Helen, *Leadership*, vol. 17, no. 4.) Súhlasíte s tým? Uvažujte o vzťahu medzi charakterom, utrpením a veľkým sporom.

V OHNI SKÚŠKY

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

1. Mojžišova 22; Oz 2,1–12; Jób 1,6–2,10; 2Kor 11,23–29; Iz 43,1–7

ÚVODNÝ TEXT

Hospodinovi sa zapáčilo zdrviť ho utrpením. Ak položí svoj život ako obeť za vinu, uvidí potomstvo, predĺži si život a skrze neho sa podarí Hospodinov zámer. (Iz 53,10)

Keď zomierala manželka známeho kresťanského spisovateľa C. S. Lewisa, Lewis napísal: „Je však nesmierne ľahké povedať, že keď nám Boh v čase najväčšej núdze pripadá vzdialený, je to tak preto, že je vzdialený naozaj – že totiž neexistuje. Ale prečo sa nám teda zdá taký blízky vtedy, keď – aby som to povedal priamo – o neho nestojíme?“ (LEWIS, C. S., *Svädectví o zármutku*. Návrat domů, Praha 1995, s. 7.)

Keď sa okolnosti stanú skutočne bolestivými, niektorí z nás Boha úplne odmietnu. Iní, ako napríklad Lewis, môžu cítiť pokušenie zmeniť svoj pohľad na Boha a predstaviť si o ňom všeličo zlé. Otázkou je, ako veľmi sa to môže vyhrotiť? Akým ohňom, akou páľavou je Boh pripravený viesť svoj ľud, aby uskutočnil svoj zámer sformovať nás na „obraz jeho Syna“ (Rim 8,29)?

OSNOVA LEKCIE

Boh túži, aby sme ho poznali a milovali. Táto lekcia sa týka otázky, prečo je Boh ochotný dopustiť na nás krízu a riskovať, že sa mu v skúškach obrátíme chrbtom? Pozrieme sa na štyri biblické príklady, keď Boh v tom, čo na ľudí dopustil, šiel takpovediac „na hranu“, a napriek tomu tieto situácie posilnili dôveru ľudí k nemu.

- 1Moj 22,1–3 – Abrahám (nedeľa)
- Oz 2,3–14 – Ozeáš (pondelok)
- Jób 1,20–22 – Jób (utorok)
- 2Kor 1,8,9 – Pavol (streda)
- Iz 43,1–7 – Božie zaslúbenie pre tých, ktorí prechádzajú skúškami (štvrtok)

ABRAHÁMOVA SKÚŠKA OHŇOM

¹Po týchto udalostiach Boh skúšal Abraháma a povedal mu: „Abrahám!“ On odvetil: „Tu som.“ ²Boh povedal: „Vezmi svojho jediného syna Izáka, ktorého miluješ, odíď do kraja Morija a obetuj ho tam ako spaľovanú obeť na vrchu, o ktorom ti poviem.“ ³Abrahám včasráno osedlal osla, vzal so sebou dvoch sluhov i svojho syna Izáka. Keď naštiepal dreva na spaľovanú obeť, vstal a vybral sa na miesto, o ktorom mu hovoril Boh. (1Moj 22,1–3)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text 1. Mojžišova 22. Z ničoho nič a bez vysvetlenia Boh zrazu volá Abraháma, aby obetoval svojho vlastného syna ako zápalnú obeť. Nikto z nás si nedokáže predstaviť, ako sa Abrahám musel cítiť. Bola to absolútne neprijateľná, priam odporná myšlienka. Ako by mohol svätý Boh žiadať, aby niekto obetoval vlastné dieťa? Aj keby Abrahám čo i len pripustil, že Boh také niečo môže požadovať, čo potom Božie zaslúbenia o dedičstve? Bez syna by sa predsa nič z toho nemohlo uskutočniť.

Prečo Boh vyzval Abraháma, aby priniesol takúto bezprecedentnú obeť? Ak vie Boh všetko – a teda pozná aj Abrahámovu srdce –, aký zmysel potom mala takáto skúška?

Božia žiadosť a jej načasovanie neboli náhodné. Boli vypočítané tak, aby vyvolali tú najhlbšiu možnú úzkosť, pretože „Abrahám mal podľa Božej vôle prejsť poslednou a najťažšou skúškou práve vtedy, keď pod ťarchou rokov a po všetkých prežitých strastiach a útrapách túžil po odpočinku.“ (PP 147; PP /sk/ 105) Išlo o skúšku nejakého šialeného, despotického božstva? Vôbec nie! „Boh dopustil smrteľnú úzkosť, ktorú Abrahám v oných dňoch strašnej skúšky prežíval, aby bolo zjavené, akú veľkú obeť priniesie večný Boh na spásu človeka.“ (PP 154; PP /sk/ 109)

Išlo len o skúšku. Späťne vieme, že Boh nikdy nemal v úmysle, aby Abrahám zabil svojho syna. Toto poznanie zdôrazňuje niečo veľmi dôležité o spôsobe, akým Boh niekedy koná. Boh nás môže vyzvať na niečo, čo ale v skutočnosti nechce, aby sme vykonali. Môže nás požiadať, aby sme išli niekam, kam nás nikdy nemá v úmysle priviesť. To, čo je pre Boha dôležité, nie je nevyhnutne koniec, ale to, čo sa naučíme, keď sa v priebehu nášho rozhodovania a konania meníme.

Ježiš pravdepodobne myslel na Abrahámovu skúsenosť, keď židovským vodcom povedal: „Váš otec Abrahám zaplesal, že uvidí môj deň; aj videl a zaraďoval sa.“ (Jn 8,56) Abrahám mohol toto pochopenie premeškať, keby Božie pokyny odmietol s tým, že pochádzajú od satana. Kľúčom k tomu, aby Abrahám v skúške obstál, zmenil sa a naučil sa prostredníctvom nej niečo nové o sebe a o Bohu, bolo poznanie Božieho hlasu.

APLIKÁCIA

- Ako poznáš Boží hlas? Ako vieš, kedy sa k tebe prihovára Boh? Akými spôsobmi ti dáva poznať svoju vôľu?

TVRDOHLAVÝ IZRAEL

³Povedzte vašim bratom: ‚Môj ľud‘ a vašim sestram: ‚Omilostená‘. ⁴Žalujte svoju matku, obžalujte ju, že nie je mojou ženou, a tak ani ja nie som jej mužom. Nech si odstráni z tváre znaky smilstva a z prs znaky cudzoložstva! ⁵Ak nie, vyzlečiem ju donaha a vystavím ju takú, akou bola v deň svojho narodenia. Obrátim ju na pustatinu, spravím ju podobnú vyprahnuté zemi, nechám ju zmrieť od smädu. ⁶Nad jej detmi sa nezmilujem, keďže sú to deti zo smilstva, ⁷lebo ich matka smilnila, ich rodička sa dopustila hanebnosti, veď hovorievala: ‚Pôjdem za svojimi milencami, za tými, čo mi dávajú chlieb a vodu, vlnu a ľan, olej a nápoje.‘ ⁸Preto hľa! Zahradím jej cestu trnmi a ohradím ju múrom, takže nenájde svoje chodníky. ⁹Vydá sa za svojimi milencami, ale nedostihne ich, bude ich hľadať, ale nenájde ich. Vtedy povie: ‚Vrátim sa k svojmu prvému mužovi, lebo vtedy mi bolo lepšie ako teraz.‘ ¹⁰Ona však nevie, že to ja som jej dával obilie, mušt a čerstvý olej. Dal som jej mnoho striebra a zlata, ale venovala ho Baalovi. ¹¹Preto si vezmem späť svoje obilie, až príde jeho čas, a svoj mušt, keď príde jeho obdobie. Odnímam od nej svoju vlnu a ľan, určené na zakrytie jej nahoty. ¹²Teraz odhalím jej nehanebnosť pred očami všetkých jej milencov a nikomu sa nepodarí zachrániť ju z mojej moci. ¹³Urobím koniec všetkým jej radostiam – sviatkom, oslavám novmesiaca, sobotám a všetkým slávnostným príležitostiam. ¹⁴Zničím jej vinič aj figovníky, o ktorých hovorí: ‚Je to poplatok, ktorým ma vyplácajú moji milenci.‘ Nechám ich zarásť lesom a potom ich požerie divá zver. (Oz 2,3–14)

Príbeh o Ozeášovi nás môže naučiť mnoho dôležitých skutočností. Ozeášova situácia bola pozoruhodná. Jeho manželka Gomer od neho odišla a mala deti s inými mužmi. Hoci mu je sexuálne neverná, Boh volá Ozeáša, aby si vzal svoju manželku späť a znova jej naplno prejavil svoju lásku. Tento príbeh je myslený ako podobnosť o Bohu a Izraeli. Izraeliti opustili Boha a duchovne sa oddali pohanským bohom. Boh ich však neustále miloval a túžil im prejavovať svoju lásku. Spôsob, akým sa o to usiloval, bol naozaj nevšedný.

Uvažuj o texte Oz 2,3–14. O akých metódach hovorí Boh, že ich použije, aby priťahal Izrael späť k sebe? Aký by bol pocit z týchto skúseností?

Oz 2,4.5

Oz 2,7–9

Oz 2,10.11

Oz 2,12

Tento príbeh nastoľuje dva dôležité problémy, ktoré súvisia s tým, ako ho vnímame, keď nás vedie k pokániu.

Po prvé, sme v nebezpečenstve, že nerozpoznáme Božie konanie. Keď Izraeliti prešli ťažkými a bolestivými skúsenosťami, mohlo byť pre nich náročné rozpoznať, že Boh robí všetko pre ich záchranu. Keď nám cestu zahradí bodľacie alebo narážanie na nepreniknuteľný múr (Oz 2,8), budeme zrejme len veľmi ťažko prijímať názor, že za tým stojí Boh. Keď sa ocitneme v situácii, že nemáme naplnené ani len základné potreby, alebo sme verejne zahanbení či potupení (Oz 2,11.12) – mohol by za tým stáť náš nebeský Otec? Pravda je taká, že nech prežívame čokoľvek, Boh vždy koná, aby nás vo svojej veľkej láske priviedol k pokániu.

Po druhé, sme v nebezpečenstve, že nepochopíme Božie konanie správne. Môžeme síce rozpoznať, že koná Boh, ale nebudeme s jeho konaním spokojní. Budeme mať vlastné predstavy, čo a ako by mal Boh robiť. Keď sa cítíme zranení a zahanbení, je ľahké obviňovať Boha za to, že je krutý, že nezasiahol alebo že sa o nás nezaujíma. Boh však vždy robí všetko preto, aby nás obnovil prostredníctvom svojej zmluvy lásky.

- **Uvažuj o texte Ozeáš 2,16–25. Čo prezrádza táto pasáž o Bohu? Požiadaj Svätého Ducha, aby ti ukázal, či si v akejkoľvek oblasti svojho života utekal pred Bohom. Ak ťa Duch usvedčí, že to tak bolo, načo čakať na nové skúšky? Odovzdaj svoj život znova Bohu a poddaj sa jeho vôli.**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

UCTIEVANIE AKO CESTA Z UTRPENIA

²⁰Vtedy Jób vstal, roztrhol si plášť, ostrihal si hlavu, padol na zem, klaňal sa ²¹a povedal: „Nahý som vyšiel zo života matky a nahý sa ta vrátim. Hospodin dal a Hospodin vzal, nech je požehnané meno Hospodina.“ ²²Keď sa toto všetko dialo, Jób nezhrešil a neprisúdil Bohu nič nenáležitú. (Jób 1,20–22)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text Jób 1,6–2,10. Čo bolo príčinou Jóbovho utrpenia?

V Jóbovom príbehu je niečo ohromujúce. Pred Boha prichádzajú anjeli a spolu s nimi aj satan. Boh sa pýta satana, kde bol, a satan odpovedá, že sa vracia „z potuliek a pochôdzok po zemi“ (Jób 1,7). Potom Boh kladie otázku: „Dobre si si všimol môjho služobníka Jóba?“ (Jób 1,8) To, čo nás môže vyrušiť, nie je otázka samotná, ale to, kto ju kladie. Nie je to satan, kto poukazuje na Jóba ako na predmet skúmania – je to Boh. Boh presne vie, čo bude nasledovať, a preto dáva Jóba do pozornosti satana. Dole na zemi Jób vôbec netuší, aká neľútostná bude jeho skúška ohňom. A hoci je úplne jasné, že Jóbovi spôsobuje utrpenie satan, a nie Boh, je tiež zrejmé, že je to Boh, kto dáva satanovi výslovné povolenie, aby zničil Jóbov majetok, jeho deti a fyzické zdravie. Ak Boh dovoľuje, aby Jób trpel, aký je rozdiel v tom, či utrpenie spôsobuje Boh alebo satan? Ako môže byť Boh spravodlivý a svätý, keď aktívne dovoľuje satanovi, aby spôsobil Jóbovi takú neznesiteľnú bolesť? Je táto situácia nejakým mimoriadnym prípadom, alebo je charakteristická pre spôsob, akým Boh s nami zaobchádza aj dnes?

Ako Jób reaguje na skúšky, ktoré na neho dolahli? (Jób 1,20–22)

Na podobné utrpenie je možné reagovať dvomi spôsobmi. Môžeme sa stať zatrpknutými a nahnevanými, obrátiť sa chrbtom k Bohu, o ktorom sme nadobudli presvedčenie, že je krutý alebo neexistuje. Alebo sa môžeme k Bohu primknúť viac než kedykoľvek predtým. Jób sa so svojou katastrofou vyrovnáva tak, že zostáva v Božej prítomnosti a uctieva Ho.

Vo veršoch Jób 1,20.21 vidíme tri aspekty uctievania, ktoré môžu pomôcť človeku v ťažkostiach. Po prvé, Jób akceptuje svoju bezmocnosť a uznáva, že nemá na nič nárok: „Nahý som vyšiel zo života matky a nahý sa ta vrátim.“ (Jób 1,21) Po druhé, Jób uznáva, že Boh je zvrchovaný a má nad jeho životom kontrolu: „Hospodin dal a Hospodin vzal.“ (Jób 1,21) Po tretie, Jób na záver znovu potvrdzuje svoju vieru v Božiu spravodlivosť: „Nech je požehnané meno Hospodina.“ (Jób 1,21)

APLIKÁCIA ■ Prechádzaš práve teraz skúškami? Skús sa inšpirovať Jóbovým postojom. Ako by ti mohol pomôcť?

NÁDEJ AKO CESTA Z UTRPENIA

⁸Nechceme, bratia, aby ste nevedeli o súžení, ktoré nás postihlo v Ázii, doľahlo na nás nadmieru ťažko, nad naše sily, takže sme si zúfali nad svojim životom. ⁹Ba sami nad sebou sme prijali ortieľ smrti, aby sme dôverovali nie sebe, ale Bohu, ktorý kriesi mŕtvych. (2Kor 1,8.9)

Ako Boží vyvolený apoštol Pavol musel zniesť viac protivienstiev ako väčšina ostatných. Napriek tomu sa nenechal zlomiť. V Pavlovom živote môžeme pozorovať, ako postupne rástol v chvále Boha. Prečítaj si, ako on sám píše o ťažkostiach, s ktorými musel zápasiť v 2Kor 11,23–29. Potom si prečítaj text 2Kor 1,3–11.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

V 2Kor 1,4 Pavol uvádza, že Boží súcit a Božiu útechu prijímame okrem iného aj preto, „aby sme aj my mohli potešovať tých, čo sú v akomkoľvek súžení, a to útechou, ktorou aj nás Boh potešil“. Môže sa stať, že aj utrpenie je spôsobom povolania do služby? Ako tomu rozumieš? Ako by sme si mohli byť viac vedomí tejto možnosti?

Boh chce prostredníctvom nás pomáhať ľuďom, ktorí prežívajú bolesť a utrpenie. Niekedy to môže znamenať, že najprv sami prežijeme nejaké zranenia a skúšky. Potom totiž vieme ponúknuť nielen nič nehovoriace frázy, ktoré často spôsobia ešte väčšie utrpenie, ale môžeme vydať svedectvo o vlastnej bolesti a o spôsobe, ako sa nám Boh stal útechou a nádejou. Tento princíp sa prejavil aj v Ježišovej službe (pozri Heb 4,15).

Pavlov intenzívny opis vlastných útrap v nás nemá vyvolať lútosť. Majú nás povzbudiť, majú nám ukázať, že aj keď sme úplne na dne, Otec sa k nám skláňa, aby nás povzbudil a potešil. Môžeme si zúfať, báť sa o život, môže nám hroziť smrť, ale nemusíme sa báť. Boh nás učí spoliehať sa na Neho. Môžeme Mu dôverovať, lebo náš Boh „kriesi mŕtvych“ (2Kor 1,9).

Pavol sa vo svojej službe zameriaval predovšetkým na ohlasovanie evanjelia. Svoj vlastný život vložil do Božích rúk a veril, že On má moc ho zachrániť aj v budúcnosti. Pavlova schopnosť zostať pevný sa zakladá na troch skutočnostiach spomenutých v 2Kor 1,10.11. Po prvé, môžeme dôverovať Bohu, že „On nás vyslobodil a ešte vyslobodí z takého veľkého nebezpečenstva smrti“ (2Kor 1,10). Po druhé, Pavol upriamuje svoju pozornosť na samotného Boha: „v neho dúfame, že nás vždy znovu vyslobodí“ (2Kor 1,10). A po tretie, Pavol sa spolieha na spoločenstvo veriacich a kresťanom píše, že všetko zvládne, ak „budete pomáhať aj vy modlitbou za nás“ (2Kor 1,11).

- **Čo sa môžeš naučiť od Pavla, aby si uprostred vlastných problémov neprepadol sebalútosťi?**

APLIKÁCIA

KEĎ IDE DO TUHÉHO

¹A teraz, takto hovorí Hospodin, tvoj stvoriteľ, Jákob, tvoj tvorca, Izrael: „Neboj sa, veď som ťa vykúpil. Zavolať som ťa po mene, ty si môj. ²Keď budeš prechádzať cez vody, budem s tebou, a keď cez rieky, nezaplavia ťa. Keď pôjdeš cez oheň, nepopáliš sa a plameň ťa nespáli. ³Veď ja som Hospodin, tvoj Boh, Svätý Izraela, tvoj spasiteľ. Dal som Egypt ako výkupné za teba, Kúš a Sábú namiesto teba. ⁴Pretože si v mojich očiach vzácny, drahý, milujem ťa, ľudí dám namiesto teba a národy za tvoj život. ⁵Neboj sa, veď som s tebou, tvoje potomstvo privediem od východu, zhromaždím ťa od západu. ⁶Severu poviem: ‚Vydaj!‘ A juhu: ‚Nedrži!‘ Prived' mojich synov zďaleka a moje dcéry od končín zeme, ⁷všetkých, čo nosia moje meno, ktorých som stvoril na svoju slávu, utvoril a urobil.“ (Iz 43,1–7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Doteraz sme uvažovali o rôznych príkladoch skúšok, ktoré Boh vie využiť na to, aby nás očistil a my sme boli podobnejší Kristovi. Pri pohľade na tieto príklady však môžu niektorí prísť k záveru, že Boh je prísny a požadovačný dozorca, ktorý na nás kladie nesplniteľné úlohy. Niektorí potom môžu povedať: „Vieme, že Boh chce pre nás niečo dobré, ale tieto príklady nesvedčia o starostlivosti a láske. Naopak, Boh sa takýmto prístupom javí skôr ako tyran. Má svoj zámer, ale spôsobuje nám tým vážne ťažkosti a problémy. A najhoršie je, že my s tým nemôžeme nič urobiť.“

Pravdou je, že kým žijeme na tejto hriechom naplnenej zemi, nevidíme za oponu a príliš nerozumieme udalostiam, ktoré sa odohrávajú okolo nás. V nebesiach pochopíme oveľa viac (1Kor 4,5; 13,12). Dovtedy budeme musieť žiť v napätí a vierou prijímať, že Boh je prítomný a stará sa o nás, aj keď okolnosti sa často vyvíjajú zvlášť bolestivo. Izaiáš veľmi dobre poznal toto napätie. Uvažuj o texte Izaiáš 43,1–7. Vo verši 2 Boh hovorí, že Jeho ľud bude musieť prechádzať ohňom a vodou. Ide o obraz extrémnych nebezpečenstiev. Sčasti zrejme poukazujú aj na prechod cez Červené more a Jordán, keď obe udalosti – hoc desivé – otvorili cestu novému životu. Mohli by sme očakávať, že Boh slúbi svojmu ľudu ochranu pred nebezpečenstvom a že ho povedie ľahkou cestou. Ale podobne ako pastier v Žalme 23 hovorí skôr o tom, že keď prídu ťažké časy, Boží ľud nebude zdrvený, lebo Boh bude s ním.

Opäť uvažuj o texte Iz 43,1–7. Zapiš si rôzne spôsoby, ktorými Boh uistuje svoj ľud o úteche v časoch „vody a ohňa“. Aký obraz Boha to vykresľuje v tvojej myslí? Na aké zaslúbenia sa môžeš spoliehať?

To, čo sme sa naučili o Božích skúškach, by sme mohli zhrnúť tromi spôsobmi. Po prvé, extrémne skúšky, ktoré na nás Boh dopustí, nemajú zničiť nás, ale hriech v nás. Po druhé, Božie skúšky nás nemajú urobiť nešťastnými, ale majú nás urobiť čistými, ako sme boli pri stvorení. Po tretie, Boh sa o nás stará neustále a vo všetkých oblastiach. Nikdy nás nenechá samotných. Nech sa s nami bude diať čokoľvek, Boh bude pri nás.

APLIKÁCIA

- Uvažuj o nasledovných veršoch: Žalm 103,13,14; Mt 28,20; 1Kor 10,13; 1Pt 1,7. Polož si v súvislosti s nimi dve otázky: Čo sa z nich môžem naučiť o charaktere Boha? Aká je moja skúsenosť s realitou opísanou v týchto textoch?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V Knihe Patriarchovia a proroci si prečítajte kapitolu „Skúška viery“ (PP 145–155; PP /sk/).

„Boh stále skúšal svoj ľud v ohnivej peci súženia, kde sa troska oddeľuje od pravého zlata a kde sa stvárnjuje kresťanský charakter. Ježiš je svedkom tohto očistného procesu. Vie, čo treba na očistenie vzácneho kovu, aby odzrkadľoval lúče jeho lásky. Boh vychováva svojich služobníkov skúškami. Vie o ľudoch obdarených silou, ktorí by svoju zdatnosť mohli použiť na rozmach jeho diela. Preto ich podrobuje skúške, v ktorej za zvláštnych okolností skúša ich povahu. Odkrýva nedostatky a slabosti, o ktorých sami nevedeli. Poskytuje im možnosť odstrániť tieto nedostatky a chyby, aby mu mohli slúžiť. Poukazom na ne ich učí spoliehať sa len naňho, pretože len on môže byť ich pomocníkom a ochrancom. Tým sa jeho zámer splnil. V skúškach ich vychoval, vycvičil a pripravil na splnenie vznešeného poslania, pre ktoré dostali potrebnú silu.“ (PP 129.130; PP /sk/ 89.90)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Požiadajte niekoho, aby v triede porozprával o svojej vlastnej skúške viery, ktorá ho stála veľa síl. Čo sa môžete naučiť zo skúseností tohto človeka, z jeho víťazstiev a pádov?
2. Uvažujte o posledných dvadsiatich štyroch hodinách Kristovho života pred Jeho ukrižovaním. Akým skúškam čelil? Ako v nich obstál? Aké princípy si môžete vziať z Jeho príkladu a uplatniť ich, keď ste sami uprostred skúšky ohňom?
3. Diskutujte o myšlienke z tohto týždňa, že prostredníctvom vlastného utrpenia môžeme lepšie slúžiť druhým, ktorí trpia. Bez ohľadu na to, či ide o pravdivé tvrdenie alebo nie, na aké problémy môžeme naraziť pri tomto koncepte?
4. Ellen G. Whiteová napísala: „Boh nás vo svojej prozreteľnosti vedie aj skúškami. Prijmeme kríž aj trpký nápoj vediač, že nám ho pri perách drží náš Otec. Dôverujme Bohu nielen vo dne, ale aj v tme. Verme, že nám dá všetko, čo je pre naše dobro. ...Dokonca aj v tme utrpenia pozdvihneme svoje srdce a svoj hlas k piesni vďaky, keď budeme uvažovať o láske, ktorú nám ukázal na Golgote.“ (5T 316) Je to dobrá rada, ale môže byť ťažké sa ňou riadiť. Ako si môžeme navzájom pomôcť rozvíjať vieru, ktorá nám to umožní? Prečo je dôležité dôverovať Bohu aj v zlých časoch?

Týždeň od 31. júla do 6. augusta

ZÁPASIŤ Z CELEJ SILY

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Jn 16,5–15; Kol 1,28,29; 1Pt 1,13; Mt 5,29; 1. Mojžišova 32

ÚVODNÝ TEXT

²⁸Jeho ohlasujeme, keď vo všetkej múdrosti napomínáme a učíme každého človeka, aby sme každého človeka predviedli pred Boha ako dokonalého v Kristovi. ²⁹O to sa usilujem a zápasím s jeho mocou, ktorá vo mne mocne pôsobí. (Kol 1,28,29)

V diskusnej relácii sedeli muž a žena. Obaja prežili obrovskú tragédiu – zabili im dieťa. Ženinho syna zavraždili pred dvadsiatimi rokmi. Jej zatrpknutosť a hnev boli po celý ten čas stále rovnako silné a hlboké. Muž bol úplne iný. Jeho dcéru pred niekoľkými rokmi zavraždili teroristi. Hovoril o odpustení vrahom a o tom, ako Boh premenil jeho utrpenie. Hoci jeho pôvodná bolesť bola obrovská, tento muž sa stal príkladom, ako Boh môže priniesť uzdravenie aj do najtemnejších chvíľ nášho života.

Ako môžu dvaja ľudia reagovať tak rozdielne? Ako dochádza v živote kresťana k duchovnej zmene, ktorá umožňuje jednotlivcovi dozrieť prostredníctvom životných skúšok namiesto toho, aby ho bolesť a trápenie úplne zničilo?

OSNOVA LEKCIE

Problémy a ťažkosti sa nevyhýbajú nikomu. Ako sa k nim máme postaviť? V tejto lekcii budeme uvažovať nielen o tom, čo pre nás v takých chvíľach robí Boh, ale čo tiež očakáva od každého z nás.

- Jn 16,5–15 – Pôsobenie Svätého Ducha a naše rozhodovanie (nedeľa)
- Kol 1,28,29 – Božie konanie a naša aktívna snaha (pondelok)
- 1Pt 1,13–16 – Emócie a naša vôľa (utorok)
- Mt 5,29,30 – Nevyhnutnosť konať (streda)
- 1Moj 32,23–31 – Vyrvalosť napriek ťažkostiam (štvrtok)

DUCH PRAVDY

⁵Teraz však odchádzam k tomu, ktorý ma poslal, a nikto z vás sa ma nepýta: Kam ideš? ⁶Ale pretože som vám to povedal, smútok vám naplnil srdce. ⁷Ja vám však hovorím pravdu: Pre vás je lepšie, keď odídem. Ak totiž neodidem, Tešiteľ k vám nepríde. Ak však odídem, pošlem ho k vám. ⁸No keď príde, ukáže svetu, čo je hriech, čo spravodlivosť a súd. ⁹Hriech je v tom, že neveria vo mňa, ¹⁰spravodlivosť v tom, že idem k Otcovi a viac ma už nevidia, a ¹¹súd v tom, že knieža tohto sveta je už odsúdené. ¹²Ešte vám mám toho veľa povedať, ale teraz to nemôžete znieť. ¹³Keď však príde on, Duch pravdy, uvedie vás do celej pravdy, lebo nebude hovoriť sám od seba, ale bude hovoriť, čo bude počuť. Bude vám zvestovať aj to, čo príde. ¹⁴On oslávi mňa, lebo z môjho vezme a zvestuje vám. ¹⁵Všetko, čo má Otec, je moje, preto som vám povedal, že z môjho vezme a zvestuje vám. (Jn 16,5–15)

Už si sa niekedy modlil: „Bože, prosím, urob zo mňa dobrého človeka!“, ale takmer nič sa neudialo? Ako je možné, že hoci sa modlíme, aby v nás veľká Božia premieňajúca sila urobila zmenu, naše životy akoby boli rovnaké? Vieme, že Boh má neobmedzené nadprirodzené zdroje, ktoré nám ponúka zdarma a ochotne. A my ich úprimne chceme využiť. No napriek tomu sa zdá, že naše životy sa nemenia spôsobom, ktorý by zodpovedal Božím zámerom.

Prečo je to tak? Jeden dôvod je znepokojivo jednoduchý: Aj keď má Duch neobmedzenú moc nás premieňať, je možné, že Bohu nedovoľujeme, aby nás menil. Jednoducho sme sa tak rozhodli.

Uvažuj o texte Ján 16,5–15. Ježiš v týchto veršoch nazýva Svätého Ducha „Duchom pravdy“ (Jn 16,13). Čo z týchto slov vyplýva o povahe diela, ktoré pre nás koná Duch?

Hoci nám Svätý Duch môže priniesť pravdu o našej hriešnosti, nemôže nás prinútiť kajať sa. Môže nám zjaviť tie najväčšie pravdy o Bohu, ale nemôže nás prinútiť, aby sme im verili alebo sa nimi riadili. Ak by nás Boh čo i len najmenším spôsobom nútil, stratili by sme slobodnú vôľu. Satan by potom mohol právom viniť Boha, že manipuluje s našou myslou, a teda podvádza. Keď v nebesiach vypukol veľký spor, náš Otec neprinútil satana ani žiadneho z anjelov, aby verili v jeho dobrotu a spravodlivosť, ani neprinútil padlých anjelov kajať sa. A takisto v rajskej záhrade, keď opäť išlo o veľa, Boh veľmi jasne vyjadril pravdu o strome uprostred záhrady, no nezabránil Eve a Adamovi uplatniť ich slobodnú vôľu neposlúchnuť. Boh dnes s nami koná rovnako. Takže Duch predstavuje pravdu o Bohu a hriechu a potom hovorí: „Čo teraz urobíš vo svetle toho, čo som ti zjavil?“

Je to rovnaké, keď prežívame skúšky ohňom. Niekedy prichádza skúška práve preto, že sme Boha neposlúchli alebo neľutovali svoje hriechy. Aby náš Otec mohol v takýchto prípadoch aktívne konať, musíme sa vedome rozhodnúť otvoriť dvere pokánia a poslušnosti. Vtedy do nás môže vstúpiť Božia premieňajúca moc.

- **Aké usvedčenia ti v poslednej dobe priniesol „Duch pravdy“? Ako sa ti darí počúvať Jeho hlas? Aké rozhodnutia robíš so svojou slobodnou vôľou?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

DOKONALÁ KOMBINÁCIA

28 Jeho ohlasujeme, keď vo všetkej múdrosti napomínáme a učíme každého človeka, aby sme každého človeka predviedli pred Boha ako dokonalého v Kristovi. 29 O to sa usilujem a zápasím s jeho mocou, ktorá vo mne mocne pôsobí. (Kol 1,28.29)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Aký je tvoj najväčší úspech? Je pravdepodobné, že čokoľvek si dosiahol, nestalo sa to len tým, že si sa ráno pozviechal z postele. Ak chceme v živote dosiahnuť niečo hodnotné, vyžaduje si to čas a námahu. Podobné je to aj s rozhodnutím byť Ježišovými ozajstnými učeníkmi.

Uvažuj o úvodnom texte (Kol 1,28.29). Hoci Pavol hovorí, že v ňom pôsobí Boh, ukazuje aj na dôležitosť ľudského úsilia. Ako tieto dve skutočnosti spolu súvisia? Uvažuj o tejto myšlienke v kontexte veršov 5Moj 4,4; Lk 13,24; 1Kor 9,25 a Heb 12,4.

Vo verši Kol 1,29 je veľmi zaujímavý pohľad na spôsob, akým Pavol vidí svoj vzťah s Bohom. Hovorí, že sa „usiluje“ a „zápasí“ – ale s Božou (po)mocou.

Sloveso preložené ako „usilujem sa“ znamená „naviť sa“, „pracovať do vyčerpania“. Toto slovo sa používalo najmä na opis tréningu športovcov. Nasledovné sloveso preložené ako „zápasíť“ môže v niektorých jazykoch znamenať aj „trápiť sa“ alebo „trýzniť sa“. Pred nami je teda obraz športovca, ktorý sa snaží zo všetkých síl zvíťaziť. Apoštol však potom pridáva zvrät, pretože Pavol sa namáha nie vo vlastnej sile, ale v moci, ktorou v ňom pôsobí Boh. V súvislosti s Pavlovou službou môžeme teda konštatovať, že ju konal obetavo a s veľkým osobným nasadením, ale vykonával ju v Božej moci. Táto kombinácia funguje rovnako aj v našom úsilí o rozvoj Kristovho charakteru v nás.

Je dôležité si to uvedomovať zvlášť preto, že žijeme vo svete, v ktorom chceme dosahovať čoraz viac – ale s čoraz menším úsilím. Tento prístup sa vkradol aj do kresťanstva. Niektorí kresťanskí evanjelisti sľubujú, že ak budeme len veriť, Svätý Duch na nás zostúpi s úžasnou nadprirodzenou silou a vykoná veľké zázraky. Môže sa z toho stať nebezpečná polopravda, pretože to môže viesť ľudí k záveru, že stačí len pohodlne sedieť a čakať, kým na nás zostúpi Božia moc!

APLIKÁCIA

- **Aká je tvoja skúsenosť s tým druhom úsilia, o ktorom hovoril Pavol? S čím vo svojom živote zápasíš? Ako sa môžeš naučiť odovzdať sa do Božej vôle?**

VÔĽA VEDENÁ SPRÁVNÝMI HODNOTAMI

¹³Preto si opášte bedrá svojej mysle, budte triezvi, úplne dúfajte v milosť, ktorú dostanete pri zjavení Ježiša Krista. ¹⁴Ako poslušné deti neprispôbujte sa žiadostiam, ktoré ste mali predtým, v čase vašej nevedomosti; ¹⁵no rovnako, ako je svätý ten, čo vás povolal, aj vy budte svätí v celom svojom počínaní. ¹⁶Ved' je napísané: Budte svätí, lebo ja som svätý! (1Pt 1,13–16)

Jedným z najväčších nepriateľov našej vôle sú naše vlastné pocity. V našej kultúre sme čoraz viac vystavení obrázkom a hudbe, ktoré priamo pôsobia na naše zmysly a bez toho, aby sme si to uvedomovali, prebúdajú v nás najrôznejšie emócie – hnev, strach alebo žiadostivosť. Naša myseľ sa často sústreďuje na otázky typu: *Na aké jedlo mám dnes chuť? Čo by sa mi tak dnes chcelo robiť? Aký pocit mám z nových topánok?* Pocity sa stali neoddeliteľnou súčasťou nášho rozhodovania. Pocity nie sú nevyhnutne zlé, ale nie sú tým najdôležitejším. Veľmi často majú len málo spoločného s tým, čo je správne alebo najlepšie. V skutočnosti nám naše pocity môžu klamať („Nadovšetko klamlivé je srdce...“ [Jer 17,9]) a môžu vytvárať falošný obraz reality. To nás môže nútiť robiť zlé rozhodnutia a vystavovať nás skúškam, do ktorých sa dostávame vlastným pričinením.

Ktoré biblické postavy sa rozhodovali skôr na základe pocitov, než na základe Božieho Slova? Aké to malo následky? Pozri v tejto súvislosti napríklad 1Moj 3,6; 2Sam 11,2–4 a Ga 2,11.12.

Uvažuj o úvodnom texte (1Pt 1,13–16). Čo Petra znepokojovalo a čo chcel, aby jeho čitatelia urobili?

Peter pochopil, že kormidlom, ktorým ovládame naše telo, je myseľ. Ak stratíme kontrolu nad vlastnou myslou, budú nás ovládať najrôznejšie pocity, ktoré sa nám dostanú do cesty.

Predstav si, že kráčaš po úzkej ceste k Pastierovmu domu. Po ceste je veľa križovatiek a odbočiek, ktoré vedú rôznymi smermi. Niektoré z týchto ciest smerujú na miesta, ktoré by sme rozhodne nechceli navštíviť. Iné vyzerajú lákavo, vzbudzujú v nás túžby a emócie. Ak sa však pustíme po ktorejkoľvek z nich, zídeme zo správnej cesty a pôjdeme cestou, z ktorej môže byť mimoriadne ťažké vrátiť sa.

- **Pred akými dôležitými rozhodnutiami stojíš? Úprimne sa opýtaj samého seba: „Ako môžem vedieť, že svoje rozhodnutia nezakladám na Božom slove, ale na pocitoch, emóciách a túžbach, ktoré môžu byť v rozpore s Božou vôľou?“**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

RADIKÁLNY ZÁVÄZOK

²⁹Ak ťa teda pravé oko zväzda na hriech, vylúp ho a odhod' od seba. Je pre teba totiž lepšie, ak zahynie jeden tvoj úd, ako keby celé tvoje telo bolo uvrhnuté do pekla. ³⁰A ak ťa zväzda na hriech tvoja pravá ruka, odtni ju a odhod' od seba. Je pre teba totiž lepšie, ak zahynie jeden tvoj úd, ako keby celé tvoje telo prišlo do pekla. (Mt 5,29.30)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodnom texte (Mt 5,29.30). Považuješ Ježišove slová za radikálne? Prečo?

Radikálne kroky sú nevyhnutné nie preto, že by sa Boh snažil urobiť náš život neznesiteľným, ale preto, že sme sa my a naša kultúra tak veľmi vzdialili od Božích zámerov. Ľudia často prekvapene otvárajú oči a kladú si otázku: *Ako som mohol odísť od Boha tak ďaleko?* Odpoveď je vždy rovnaká: od Boha odchádzame vždy nebadane, krok za krokom.

Znova uvažuj o úvodnom texte. Ježiš hovorí v kontexte sexuálneho hriechu. Uvedené princípy však môžeme aplikovať na náš postoj ku všetkým hriechom. A samozrejme, vzťahujú sa aj na náš rast v Kristovi vo všeobecnosti.

Aký dôležitý bod nám Ježiš hovorí v texte Mt 5,29.30? Naozaj Ježiš chce, aby sme samých seba zmrzčili?

Ježiš nás určite nevyzýva, aby sme si fyzicky ubližovali! Skôr nás volá, aby sme veľmi rozhodne a vážne pristupovali k tomu, ako uvažujeme a konáme. Všimnime si, že verše nehovoria, že sa máme modliť a že Boh okamžite odstráni hriešne sklony z našich životov. Niekedy to Boh môže láskavo urobiť za nás, ale často nás volá, aby sme sa radikálne zaviazali vzdať sa niečoho alebo začali robiť niečo, do čoho sa nám vôbec nechce. Aká len skúška to pre nás môže byť! Čím častejšie sa budeme rozhodovať správne, tým silnejší budeme a tým slabšia bude moc pokušenia v našich životoch.

APLIKÁCIA

- Boh niekedy používa skúšky, aby upútal našu pozornosť, keď je okolo nás toľko hlučných rozptýlení. Práve v skúškach si uvedomujeme, ako ďaleko sme sa vzdialili od Boha. Skúška môže byť Božou výzvou, aby sme urobili radikálne rozhodnutie vrátiť sa k zámerom, ktoré má s nami náš Otec. Pred akým rozhodnutím stojíš v týchto dňoch ty? Čo ti môže pomôcť rozhodnúť sa správne?

DÔLEŽITOSŤ VYTRVALOSTI

²³Jáko b ešte za noci vstal, vzal so sebou svoje dve ženy, obe slúžky i jedenásť svojich synov a prebrodil sa cez Jabbók. ²⁴Vzal ich a previedol cez potok so všetkým, čo mal. ²⁵Jáko b zostal sám a tu s ním ktosi zápasil, kým nevyšli zore. ²⁶Keď videl, že ho nepremôže, poranil mu bedrový kĺb. Vtedy sa pri zápase Jáko bovi vykĺbil bedrový kĺb. ²⁷Povedal: „Pusti ma, lebo už vychádzajú zore!“ Jáko b odpovedal: „Nepustím ťa, kým ma nepožehnáš.“ ²⁸Ten sa ho spýtal: „Ako sa voláš?“ Odpovedal: „Jáko b.“ ²⁹Ten povedal: „Už sa nebudeš volať Jáko b, ale Izrael, lebo si zápasil s Bohom i s ľuďmi a zvíťazil si.“ ³⁰Jáko b sa ho potom spýtal: „Prezraď mi svoje meno!“ Ten mu odpovedal: „Prečo chceš vedieť moje meno?“ Tam ho požehnal. ³¹Jáko b nazval to miesto Peniel, lebo povedal: „Videl som Boha z tváre do tváre a zostal som nažive.“ (1Moj 32,23–31)

Prečítaj si príbeh o Jáko bovom zápase s Bohom (1. Mojžišova 32). Čo tento príbeh hovorí o vytrvalosti aj napriek veľkej sklúčenosti? (Skôr ako odpovieš, uvažuj o celom kontexte Jáko bovej situácie.)

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Často vieme, čo je správne, a svoju vôľu uplatňujeme tak, aby sme konali správne. Keď sme však pod tlakom, môže byť veľmi náročné držať sa Boha a Jeho zaslúbení. Je to preto, že sme slabí a ustráchaní. Jednou z dôležitých silných stránok kresťana je preto vytrvalosť – teda schopnosť kráčať vpred aj napriek tomu, že sa cíti slabý a najradšej by to vzdal.

Jedným z najväčších príkladov trpezlivej vytrvalosti v Biblii je Jáko b. Pred mnohými rokmi oklamal svojho otca a brata Ezáva, aby sa zmocnil prvorodenstva (1. Mojžišova 27). Odvtedy utekal v strachu pred Ezávovou pomstou. Aj keď dostal nádherné zaslúbenia o Božom vedení a požehnaní vo svojom sne o rebríku siahajúcom do neba (1. Mojžišova 28), neustále prežíval strach. Jáko b zúfalo túžil po uistení, že ho Boh prijal a že zaslúbenia, ktoré pred rokmi dostal, sú stále platné. Keď pri potoku Jabbók zápasil so záhadným neznámym, pri zápase sa mu vykĺbil bedrový kĺb. Od tej chvíle už nemohol v boji pokračovať, pretože bolesť by bola neznesiteľná. Práve vtedy musel prežiť zmenu svojho nasmerovania. Prestal bojovať a začal sa viac spoliehať na Hospodina. Jáko b sa z celej sily držal Neznámeho a žiadal o požehnanie. Držal sa ho tak silno a vytrvalo, až mu Neznámy musel povedať: „Pusti ma, lebo už vychádzajú zore!“ (1Moj 32,26)

Jáko b dostal svoje požehnanie, pretože bol vytrvalý napriek bolesti, ktorú pri zápase prežíval. S nami to môže byť podobné. Nám tiež môže Boh „vykĺbiť bedrový kĺb“ (1Moj 32,26) a potom nás vyzvať, aby sme sa ho držali aj cez našu bolesť. Boh dovolil, aby bolestivé jazvy pokračovali – Jáko b kríval aj pri stretnutí so svojím bratom. Jáko b mohol vyzeráť slabý a zraniteľný, ale jeho vnútro bolo silnejšie než kedykoľvek predtým.

- Aké praktické rozhodnutia môžeš urobiť (v otázke svojich priateľov, životného štýlu, zdravotných návykov, duchovného života alebo toho, čo čítaš či sleduješ v televízii a na internete), ktoré ti pomôžu lepšie vytrvať v živote s Bohom aj uprostred trápenia a pokušenia?

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítaj kapitolu „Nočný boj“ (PP 195–203; PP /sk/ 140–145) a v knihe *Cesta ku Kristovi* kapitolu „Odvzdanosť“ (SC 43–48; CK 30–33).

„Vôľu, ktorá tvorí taký dôležitý faktor v charaktere človeka, začal po páde ovládať satan. Odvtedy pôsobí v človeku tak, aby človek túžil a konal podľa vlastného potešenia, až po svoje úplné zničenie a svoju záhubu.“ (5T 515)

„Kto chce získať Božiu pomoc, musí si uvedomiť svoju bezmocnosť i nedostatky a v záujme veľkej premeny použiť svoj um, vynaložiť úsilie a úprimne, vytrvalo sa modliť. Musí sa zrieknuť zlozvykov a zbaviť sa nevhodných návykov, lebo zvíťaziť môže len rozhodným úsilím o nápravu chýb a získanie správnych zásad. Mnohí nie sú tam, kde by mohli byť, pretože nečinne čakajú, že Boh za nich urobí to, čo majú urobiť sami a na čo im Boh dal silu. Tí, ktorých prozretelne povolal, musia prejsť prísnou duševnou a morálnou skúškou. Pán im pomôže tým, že svojou mocou prenikne ľudské úsilie.“ (PP 248; PP /sk/ 182)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako veľmi si uvedomuješ, že pri páde začal vôľu človeka ovládať satan? Ako nám zameranie sa na Ježišov charakter môže pomôcť lepšie pochopiť našu vlastnú skazenosť a veľkosť Božej milosti?
2. Prečítajte si príbeh o Ježišovi v Getsemane (Mt 26,36–42). Aké boli Ježišove pocity a túžby v protiklade s Božou vôľou? Čo sa môžeme naučiť z tohto príkladu?
3. Ako trieda sa porozprávajte o rôznych vplyvoch našej kultúry, ktoré môžu narušiť našu obranu a urobiť nás zraniteľnejšími voči satanovým útokom. Čo môžeme urobiť, aby sme pomohli ostatným členom zboru uvedomiť si tieto nebezpečenstvá? Ako môžeme pomôcť tým, ktorí v tejto oblasti potrebujú mimoriadnu pomoc?
4. Poznáte vo svojom zbere niekoho, kto prežíva vnútorné zápasy, dlho už nebol v spoločenstve a možno sa chystá vzdať svojej viery, alebo to už dokonca urobil? Čo môžete ako spoločenstvo urobiť, aby ste tohto človeka povzbudili a pomohli mu neodvrátiť sa od Ježiša? Akými praktickými krokmi mu môžete pomôcť?

NEZNIČITEĽNÁ NÁDEJ

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Hab 1,1–4; Jób 38–41; Iz 41,8–14; Jer 29,1.10; Heb 12,1–13

ÚVODNÝ TEXT

³No nielen to, ale chválime sa aj súženiami, lebo vieme, že súženie vedie k vytrvalosti, ⁴vytrvalosť k skúsenosti, skúsenosť k nádeji. ⁵A nádej nezahabuje, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali. (Rim 5,3–5)

Keď sme v spoločnosti, je ľahké rozprávať a spievať o nádeji. Ale keď sa ocitneme v skúškach, nie je jednoduché žiť nádejou. Keď na nás dolahnú ťažkosti a problémy, máme tendenciu spochybňovať všetko, najmä Božiu múdrosť.

C. S. Lewis v knihe *Lev, čarodejnica a šatník* píše o bájnom levovi, s ktorým sa majú stretnúť hlavné postavy. Na otázku, či sa majú báť stretnutia s ním a či budú v bezpečí, im pán Bobor odpovedá: „V bezpečí? Kto povedal niečo o bezpečí. Samozrejme, že nie... Ale je dobrý.“

Aj keď nie vždy Hospodinovi rozumieme a zdá sa, že robí nepredvídateľné veci, neznamená to, že Boh je proti nám. Znamená to jednoducho, že ešte o ňom nemáme úplný obraz. Sme však presvedčení, že ak chceme prežívať pokoj, dôveru a nádej, Boh musí byť zrozumiteľný a predvídateľný. Predstavujeme si ho ako niekoho, s kým budeme „v bezpečí“. Pri takomto uvažovaní však budeme prežívať sklamanie.

OSNOVA LEKCIE

Ako nám naše chápanie Božieho charakteru pomáha udržať si nádej aj v čase skúšok? Pri štúdiu tejto lekcie budeme uvažovať o tom, ako nám pochopenie Božieho charakteru pomôže žiť s nádejou aj v čase skúšok a ťažkostí. Príklady piatich biblických postáv nám ukážu, v čom nachádzali nádej uprostred problémov.

- Habakuk 2–3 – Habakukova nádej (nedeľa)
- Jób 42,1–6 – Jóbova nádej (pondelok)
- Iz 41,8–14 – Izaiášova nádej (utorok)
- Jer 29,4–10 – Jeremiášova nádej (streda)
- Heb 12,5–13 – Pavlova nádej (štvrtok)

CELKOVÝ OBRAZ

²Potom mi Hospodín odpovedal a riekol: „Zretelne zapíš videnie na tieto tabule, aby ním čitateľ zrakom ľahko prebehol. ³Videnie totiž už speje k naplneniu. Neodvratne a neomylnne sa schyluje ku koncu. Keby sa oddialilo, vyčkávaj naň, lebo sa určite splní a nebude meškať.“ (Hab 2,2.3)

¹⁶Keď o tom počúvam, celý sa trasiem a jachcem, akoby mi do kostí vstúpil rozvrat, aj kolená sa mi podlamujú. Pokojne očakávam deň súzenia, ktorý zastihne ľud, čo na nás útočí. ¹⁷Aj keby figovník nevypučal a vinič nezarodil, hoci by oliva vyschla a na poliach sa nič neurodilo; aj keby z košiara zmizlo stádo a v maštali by nebol dobytok, ¹⁸ja sa však budem radovať v Hospodínovi a jasať v Bohu mojej spásy. ¹⁹Pán, Hospodín, je mojou silou. Dal mi nohy lane a vyvádza ma na moje výšiny. Zbormajstrovi pri hre na strunovom nástroji. (Hab 3,16–19)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Keď prežívame zranenie alebo sklamanie, je veľmi ľahké myslieť si, že to, čo sa deje nám, je to jediné, na čom záleží. Existuje však aj niečo oveľa väčšie, než naše malé „ja“ (pozri Zj 12,7; Rim 8,22).

Uvažuj o texte Hab 1,1–4. Čo trápilo Habakuka? Ako riešil situáciu, ktorú vnímal okolo seba?

Možno by sme čakali, že Boh povie niečo ako: „To je naozaj hrozné, Habakuk. Hneď sa do toho pustím a pomôžem ti.“ Ale Božia odpoveď je opačná. Hospodín hovorí Habakukovi, že situácia sa bude ešte zhoršovať (pozri Hab 1,5–11) Izrael bol vzatý do asýrskeho zajatia, ale Boh sľubuje, že príde ešte čosi horšie: Babylončania odvedú obyvateľov Judska. Habakuk znova volá k Hospodínovi a čaká na jeho odpoveď (Heb 1,12–17).

Uvažuj o texte Hab 2,2.3. Akým spôsobom Habakuk predstavuje nádej v správe o zaslúbenom zničení Babylona?

Text Habakuk 2 je Božím zaslúbením zničenia Babylona. Text Heb 10,37 cituje Hab 2,3 a naznačuje mesiášske naplnenie tohto zaslúbenia v budúcnosti. S rovnakou istotou, s akou bolo zaslúbené zničenie Babylona, môžeme hľadať aj na zaslúbenie zničenia „veľkého Babylona“ (Zj 18,2).

Habakuk bol uväznený medzi veľkou hriešnosťou, ktorá bola naokolo, a Božím príslubom, že príde niečo oveľa horšie. Ale práve v tejto zdanlivo bezvýchodiskovej situácii sa ocitáme uprostred dejín spasenia. Okolo nás je veľké zlo, ale Biblia predpovedá, že bude ešte horšie. Čo pomohlo Habakukovi udržať si nádej? Kľúčové pre neho bolo, že mal možnosť „nahliadnúť za oponu“ a uvidieť „celý obraz“. Preto sa v tretej kapitole môže modliť neuveriteľnú modlitbu chvály za to, čo Hospodín vykoná v budúcnosti.

APLIKÁCIA

- **Uvažuj o texte Hab 3,16–19. Čo naplnilo Habakuka nádejou? Akú nádej má Boží ľud, keď očakáva odohranie posledných prorockých scén? Ako si môžeš túto nádej privlastniť, aby si ju mohol prežívať vo svojom každodennom živote?**

KTO JE NÁŠ OTEC

¹Nato Jób odpovedal Hospodinovi takto: ²„Spoznal som, že môžeš všetko a že nijaký plán nie je pre teba neuskutočiteľný. ³Kto tu pre neznalosť zakrýva múdre rozhodnutie? Preto odpovedám: „Ja som hovoril o veciach, ktoré som nechápal, a o divoch, o ktorých neviem.“ ⁴Vypočuj ma, prosím, a ja prehovorím. Budem ti klásť otázky a ty ma poučíš. ⁵Chýr o tebe sa mi dostal do ucha, ale teraz ťa na vlastné oči vidím. ⁶Preto odvolávam svoje slová a kajám sa v prachu a v popole.“ (Jób 42,1–6)

Evanjelista Oswald Chambers napísal: „Pýtal si sa niekedy Boha, čo chce robiť? Nikdy ti to nepovie. Boh ti nepovie, čo bude robiť – namiesto toho ti zjaví sám seba.“ (*To najlepšie pro jeho slávu*. Návrat domů, Praha 1996, 2. januára.)

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Ako rozumieš myšlienke Oswalda Chambersa?

Kniha Jób sa začína veľkou osobnou tragédiou. Jób stratí všetko, okrem vlastného života a manželky, ktorá uprostred bolesti povie: „Rúhaj sa Bohu a zomri!“ (Jób 2,9). Nasleduje diskusia, v ktorej sa jeho priatelia snažia prísť na to, prečo sa to všetko Jóbovi stalo. Počas všetkých týchto diskusií Boh mlčí.

Potom sa zrazu v 38. kapitole Jóbovi zjaví Boh a povie: „Ktože to zatemňuje zámer nevedomými slovami?“ (Jób 38,2) A Boh začne klásť Jóbovi asi šesťdesiat ohromujúcich otázok. Pozri sa na ne v texte Jób 38 a 39.

Po poslednej otázke sa Jób zmohol len na túto odpoveď: „Pozri, čože ti ja taký nepatrný odpoviem? Kladiem si ruku na ústa. ⁵Raz som prehovoril, ale už sa neozvem, ba aj druhý raz, ale už nebudem pokračovať.“ (Jób 40,4.5) Boh však neskončil. Pokračoval v kladení „dôležitých“ otázok.

Uvažuj o poslednej Jóbovej odpovedi (Jób 42,1–6). Čo sa Boh snažil povedať Jóbovi a ako to naňho zapôsobilo?

V celom texte nenachádzame ani jednu Božiu odpoveď na uvažovanie a otázky Jóbových priateľov. Boh však vykresľuje obraz svojej neporovnateľnej veľkosti, ako sa zjavuje v úžasnom diele stvorenia. Jób po takomto „zjavení“ nepotreboval žiadne ďalšie odpovede. Túžbu po vysvetleniach zatielil ohromujúci obraz Božej veľkoleposti.

Tento príbeh odhaľuje fascinujúci paradox. Nádej a povzbudenie môžu prameniť z uvedomenia si, že vieme len veľmi málo. Inštinktívne sa snažíme nájsť útechu tým, že získame odpovede a nadobudneme poznanie. Prirôdzené sa preto cítíme znechutení a zmalomyselnení, keď nenachádzame odpovede na páľčivé otázky. Niekedy však Boh vyzdvihne našu nevedomosť, aby sme si uvedomili, že ľudská nádej môže nájsť istotu iba v Bytosti, ktorá je oveľa väčšia ako my.

- **Odohráva sa aj teraz v tvojom živote alebo okolí niečo, čomu nerozumieš? Ak áno, zameraj sa na Boha a jeho charakter. Ako ti môže priniesť nádej skutočnosť, že musíš vytrvať v tom, čo je nateraz nepochopiteľné?**

APLIKÁCIA

PRÍTOMNOSŤ NÁŠHO OTCA

⁸Ty však, Izrael, môj služobník, Jákob, ktorého som si vyvolil, potomstvo Abraháma, môjho miláčika, ⁹ktorého som priviedol z končín zeme, teba som povolal z najvzdialenejších končín a povedal som ti: „Ty si môj služobník, teba som si vyvolil a nezavrhol.“ ¹⁰Neboj sa, veď som s tebou, neobzeraj sa, veď ja som tvoj Boh, posilním ťa a určite ti pomôžem, veď ťa podopieram spravodlivou pravcou. ¹¹Hľa, zahanbia sa a na posmech vyjdú všetci, čo sa zlostia na teba a v ničotu sa obrátia a zahynú tí, čo majú s tebou spor. ¹²Budeš ich hľadať, ale nenájdeš tých, čo sa s tebou hádajú, v ničotu a márnosť sa premenia tí, čo broja proti tebe. ¹³Ja som Hospodin, tvoj Boh, ktorý ťa drží za pravicu a hovorí ti: „Neboj sa, ja ti pomáham.“ ¹⁴Neboj sa, červík Jákob, chrobáček Izrael! Ja ti pomáham,“ znie výrok Hospodina, „tvoj vykupiteľ je Svätý Izrael.“ (Iz 41,8–14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ktosi raz povedal: „Keď sa zdá, že Boh je ďaleko, kto vlastne odišiel zo svojho miesta?“ Keď do života vstúpia problémy, predpokladáme, že nás Boh opustil. Pravda je však taká, že nikam neodišiel.

Židom sa vo vyhnanstve zdalo, že Boh je ďaleko, že ich opustil. Boh ich však prostredníctvom Izaiáša uisťuje o budúcom vyslobodení. A hoci do Jeruzalema sa mali vrátiť až o mnoho desaťročí neskôr, Boh chcel, aby Jeho ľud vedel, že On neodišiel a stále majú dôvod mať nádej.

Uvažuj o úvodnom texte (Iz 41,8–14). Čo mohlo vzbudzovať nádej u ľudí, ktorí dychtivo očakávali budúce vyslobodenie? Ako nám toto zaslúbenie pomáha, keď čakáme na koniec nášho vyhnanstva na zemi?

Jeden z najsilnejších obrazov v týchto veršoch sa nachádza vo verši 13. Zvrchovaný Boh vesmíru hovorí, že Jeho ľud sa nemusí báť, pretože On je ten, kto „ťa drží za pravicu“. Jedna vec je predstaviť si Boha, ktorý usmerňuje udalosti na zemi zo svojho trónu vzdialeného svetelné roky od našej zeme. Ale niečo úplne iné je uvedomiť si, že je dosť blízko na to, aby držal za ruku svoj milovaný ľud.

Keď sme zaneprázdnení, zabúdame, že Boh je pri nás tak blízko. Ale keď si pamätáme, že On je Imanuel, „Boh s nami“, je to niečo úplne iné. Keď je Boh s nami, sú s nami aj Jeho zámery, Jeho zaslúbenia a Jeho moc nás premieňa.

APLIKÁCIA

- V priebehu nasledujúcich dní si urob malý pokus. Čo najčastejšie si pripomínaj, že Boh vesmíru je dosť blízko, aby ťa mohol držať za ruku a pomáhal ti. Ako toto vedomie ovplyvňuje tvoj život? Buď pripravený povedať o svojej skúsenosti v triede sobotnej školy.

PLÁNY, KTORÉ MÁ S NAMI NÁŠ OTEC

⁴Toto hovorí Hospodin zástupcov, Boh Izraela, všetkým odvráteným, ktorých som poslal do zajatia z Jeruzalema do Babylonu: ⁵Stavajte domy a bývajte v nich, vysádzajte záhrady a jedzte ich plody. ⁶Berte si ženy a plodte synov a dcéry, ženite svojich synov a vydávajte svoje dcéry, aby plodili synov a dcéry, aby sa tam rozmnožili a neumenšovali sa. ⁷Usilujte sa o blaho mesta, kam som vás poslal do zajatia, modlite sa zaň k Hospodinovi, pretože od jeho blaha závisí aj vaše blaho. ⁸Toto hovorí Hospodin zástupcov, Boh Izraela: „Nech vás neklamú vaši proroci, ktorí sú medzi vami, ani vaši veštcovia, nedajte ani na svoje sny, ktoré sa vám prisnávajú, ⁹lebo vám ľ živo prorokujú v mojom mene. Neposlal som ich,“ znie výrok Hospodina. ¹⁰Takto totiž hovorí Hospodin: „Až sa naplní pre Babylon sedemdesiat rokov, navštívim vás a splním vám svoj príslub, že vás privediem späť na toto miesto.“ (Jer 29,4–10)

Každý človek potrebuje mať v živote nejakú nádej. Ale kde sa dá nádej nájsť? Niekto ju nachádza v úsmeve priateľa. Iný opiera svoju nádej o finančnú istotu alebo o stabilné manželstvo. Odkiaľ čerpáš nádej a odvahu ty?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prorok Jeremiáš píše ľuďom, ktorí vo vyhnanstve prišli o nádej. „Pri babylonských riekach, tam sme sedávali a plakávali, keď sme spomínali na Sion.“ (Ž 137,1). Ale aj keď mali zlomené srdce, Jeremiáš im udáva dôvody, prečo by sa nemali vzdávať nádeje.

Aké dôvody na nádej sú uvedené v texte Jer 29,1–10?

V týchto veršoch sa nachádzajú tri dôležité zdroje nádeje, ktoré stojí za to zdôrazniť.

(1) Boh hovorí svojmu ľudu, aby sa nevzdával nádeje, lebo jeho situácia nie je výsledkom náhody ani nepredvídateľného zla. Boh hovorí, že to on poslal Izraelitov do vyhnanstva (Jer 29,4). A hoci všade naokolo videli zlo, Júda bol stále v Božích rukách.

(2) Boh svojmu ľudu hovorí, že by sa nemal vzdávať nádeje, pretože On môže konať aj uprostred ťažkostí, v ktorých sa ľud ocitol (Jer 29,7).

(3) Boh povzbudzuje ľud, aby sa nevzdával nádeje, pretože v určenom čase ukončí ich vyhnanstvo (Jer 29,10).

Keď Boh svojmu ľudu vysvetlil, ako ich viedol v minulosti, ako ich vedie v prítomnosti a ako je v jeho rukách aj ich budúcnosť, nádherným spôsobom opísal svoju nežnú a láskavú starostlivosť o svoj ľud (pozri Jer 29,11–14).

- **Prečítajte si text Jer 29,11–14. Tentoraz za každé zámeno „vás“ alebo „vám“ doplní svoje meno, akoby Boh dával tieto zaslúbenia tebe osobne. Nech budú tvoje problémy akékoľvek, vždy si takýmto spôsobom môžeš pripomenúť Božie zaslúbenia.**

APLIKÁCIA

OTCOVA VÝCHOVA

⁵A zabudli ste na povzbudenie, ktoré sa vám prihovára ako synom: Syn môj, nepohrdaj Pánovou výchovou, ani neklesaj, keď ťa karhá, ⁶lebo koho Pán miluje, toho prísne vychováva a trestá každého, koho prijíma za syna. ⁷Vytrvajte v tom, čo slúži na výchovu, lebo Boh s vami zaobchádza ako so synmi. A ktorého syna otec nevychováva prísne? ⁸Ak ste bez takej výchovy, na ktorej majú účasť všetci, potom nie ste synovia, ale ako nemanželské deti. ⁹Ved' aj naši telesní otcovia boli prísnymi vychovávateľmi a vážili sme si ich. Vari sa nepodriadime omnoho viac Otcovi duchov, aby sme mali život? ¹⁰Otcovia nás krátky čas vychovávali prísne a tak, ako sa im to videlo správne, no on nás vychováva nám na úžitok, aby sme mali jeho svätosti. ¹¹Pravda, nijaká prísna výchova v tej chvíli sa nezdá radostná, ale trpká; neskôr však prináša ovocie pokoja a spravodlivosti tým, ktorých vycvičila. ¹²Preto vzpružte ochabnuté ruky a podlomené kolená ¹³a vaše nohy nech kráčajú po priamych chodníkoch, aby sa to, čo je chromé, úplne nevykĺbilo, ale skôr uzdravilo. (Heb 12,5–13)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o úvodnom texte (Heb 12,5–13). Aká je hlavná myšlienka tohto textu? Aké je posolstvo týchto veršov pre nás dnes? Ako súvisí s témou nášho štúdia?

Vo veršoch Hebrejom 12,5–13 apoštol Pavol opisuje skúšky v súvislosti s výchovou. V texte sa vyskytuje slovo výchova (gr. „paideia“) a jeho odvodeniny takmer v každom verši. Téma výchovy zaznieva v Liste Hebrejom v nadväznosti na príklady mužov a žien viery v 11. kapitole.

Práve viera pomáhala ľuďom opísaným v Hebrejom 11 napredovať, keď čelili rôznym náročným situáciám. Keď vstupujeme do dvanástej kapitoly, autor sa prihovára nám, čitateľom, a hovorí, že ak toľkí pred nami vytrvali vo viere – navzdory mnohým protiventstvám – aj my môžeme bežať a vytrvať vo viere. Ak chceme uspieť, potrebujeme upriamiť svoj pohľad na Ježiša (Heb 12,2), ktorý môže byť naším príkladom v ťažkých časoch (Heb 12,3). Keď čítame dvanástu kapitolu, je to ako nasadiť si tie správne okuliare. Bez nich by sme mali skreslený pohľad na ťažkosti a problémy, ktoré nás stretávajú. Pohľad cez správnu optiku nám pomôže správnym spôsobom vnímať ťažké životné situácie a utrpenie. Svet okolo nás totiž odmieta utrpenie a bolesť, snaží sa im vyhýbať, ignorovať ich, alebo z nich obviňuje Boha. Správny pohľad na skúšky nám pomôže zaujať k nim správny postoj.

Prečítaj si text Heb 12,1–13 vo svetle toho, čo sme si doteraz povedali. Sústreď sa na verše 5–13 a odpovedz na tieto otázky:

Čo je základom Božej výchovy?

Ako odpovedáš na Božiu výchovu?

Čo je cieľom Božej výchovy?

APLIKÁCIA

- Znova uvažuj o texte Heb 12,1–13. Urobte si zoznam všetkých dôvodov na nádej, s ktorými sa môžeš stotožniť.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Výchova* si prečítajte kapitolu „Škola budúcnosti“ (Ed 301–309; Vých 257–264) a v knihe *Cesta ku zdraviu a životnej harmónii* text na stranách 301–309 (MH 470.471)

„Každý človek prežíva chvíle veľkého sklamania a zármutku, keď ho tiesni príval smútku a žiaľu a keď sa ťažko verí, že Boh je stále láskavým dobrodincom svojich pozemských detí. Sú to dni, keď na nás okolnosti tak ťažko doliehajú, že smrť sme ochotní uprednostniť pred životom. V takej situácii mnohí podliehajú pochybnostiam, strácajú vieru v Boha a upadajú do nevery. Keby sme v takých chvíľach mohli duchovným zrakom postrehnúť zámer Božej prozreteľnosti, videli by sme Božích anjelov, ktorí nás chcú ochrániť pred nami samými, postaviť nás na základ pevnejší, než sú nebotyčné vrchy. Len potom by celú našu bytosť prenikla nová viera a nový život.“ (PK 162; PK /sk/ 86)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ellen Whiteová hovorí, že „každý človek prežíva chvíle veľkého sklamania a zármutku“. Ako si vo vašom zbore všimáte druhých, keď prežívajú takéto obdobia? Ako sa môžeme pre druhých stať sprostredkovateľmi nádeje?
2. Uvažujte spoločne o aplikácii v časti na utorok. Akú zmenu prinieslo do vášho života, keď ste si vedome pripomínali Božiu blízkosť?
3. Prečítajte si text Jób 38–41. Ako tieto verše predstavujú Boha? Čo vám v živote prináša nádej a povzbudenie?
4. Nádej, ktorá nás mení, prichádza z neba. To znamená, že sa môžeme modliť aj za to, aby sme boli jeden pre druhého povzbudením. Modlite sa za tých, ktorí strácajú nádej, aby im ju Boh obnovil. Čo môžete urobiť pre tých, ktorí prežívajú ťažké skúšky a ich nádej ochabuje?

Týždeň od 14. do 20. augusta

VIDIEŤ NEVIDITEĽNÉHO

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Rim 8,28–39; Jn 14,1–14; Ef 1,18–23; Iz 40,27–31

ÚVODNÝ TEXT

Vo viere [Mojžiš] opustil Egypt a nezlakol sa kráľovho hnevu, ale vydržal, akoby videl Neviditeľného. (Heb 11,27)

Definícia viery v Liste Hebrejom nemusí byť vždy jasná na prvé prečítanie. „Viera je podstatou toho, v čo dúfame a zdôvodnením toho, čo nevidíme.“ (Heb 11,1) Ako si môžeme byť istí tým, čo nevidíme? Ale práve to zosobňuje Mojžiš v úvodnom verši: „vydržal, akoby videl Neviditeľného.“

Ešte väčšou výzvou môže byť poznanie, že sme nabádaní vidieť „Neviditeľného“ nielen, keď sa nám darí, ale najmä v období, keď sa nám všetko rúca. Vtedy však potrebujeme vieru, ktorú formuje pravda o Bohu a jeho kráľovstve. Pravda o dobrote nášho nebeského Otca, moci Ježišovho mena, moci vzkriesenia a pravda o Božom milosrdenstve – to všetko sú základné pravdy, ktoré nám pomôžu zostať silnými, keď prídu skúšky a pokušenie všetko spochybniť.

OSNOVA LEKCIE

Ktoré pravdy o Bohu nám môžu byť oporou aj v najťažších situáciách?

V tejto lekcii si znova pripomenieme, že niekedy je náročné dôverovať Bohu, ktorého nevidíme. Aj v ťažkých chvíľach nás však môže posilniť vedomie toho, aký je náš Boh. Všimneme si preto päť biblických pasáží, ktoré nám pripomenú päť povzbudivých právd o Bohu.

- Rim 8,31–35 – Božia dobrota a štedrosť (nedeľa)
- Jn 14,11–14 – Možnosť prosiť Otca „v Ježišovom mene“ (pondelok)
- Ef 1,15–23 – Vzkriesenie Krista a nádej pre nás (utorok)
- 1Pt 5,7 – Možnosť odovzdať naše trápenie Bohu (streda)
- Iz 40,27–31 – Božia prítomnosť, aj keď ju nevnímame (štvrtok)

ŠTEDROŠŤ NÁŠHO NEBESKÉHO OTCA

³¹Čo k tomu dodať? Ak je Boh za nás, kto je proti nám? ³²Ako by nám ten, ktorý neušetril vlastného Syna, ale vydal ho za nás všetkých, nedaroval s ním všetko? ³³Kto bude žalovať na Božích vyvolených? Je to Boh, ktorý ospravedľuje. ³⁴Kto ich odsúdi? Je to Ježiš Kristus, ktorý zomrel, ba čo viac, bol vzkriesený z mŕtvych, je po Božej pravici a prihovára sa za nás. ³⁵Kto nás odlúči od Kristovej lásky? Súženie alebo úzkosť, prenasledovanie alebo hlad, nahota, nebezpečenstvo alebo meč? (Rim 8,31–35)

Každému už zrejme napadla myšlienka: *Keby bol Boh dobrý, určite by pre mňa urobil to alebo ono!* Uvažujme o situácii, v akej sa nachádzame a rozmyšľame, či nás Boh má naozaj rád. Ved' keby nás naozaj mal rád, náš život by musel vyzeráť inak. Nie?

Existujú dva dôvody, ktoré nás najčastejšie vedú k pochybnostiam o Božej добрote. (1) Keď v srdci horíme túžbou po niečom, o čom sme presvedčení, že je to dobré, a predstava, že Boh by chcel pre nás niečo úplne iné, nám pripadá absurdná. (2) O Božej добрote môžeme pochybovať aj preto, lebo naša skúsenosť je v rozpore s tým, čomu veríme. Ak niečo dobre vyzerá, ak sa pri niečom cítime príjemne, ak niečo výborne chutí alebo pôsobí dobrým dojmom, potom to predsa musí byť dobré. A keď nemôžeme dosiahnuť naplnenie našich túžob, hneváme sa na Boha.

Viera teda vstupuje do deja práve vtedy, keď sme v pokušení pochybovať o Bohu a jeho láske.

Uvažuj o texte Rim 8,28–39. Apoštol Pavol hovorí o Božej добрote voči nám. Čo môže podľa týchto veršov uchrániť našu myseľ pred pochybnosťami o Božej добрote?

Vo verši 32 je obsiahnutá dôležitá pravda, ktorej prijatie nás môže chrániť pred pochybnosťami spôsobenými ťažkosťami, v ktorých sme sa ocitli. „Ako by nám ten, ktorý neušetril vlastného Syna, ale vydal ho za nás všetkých, nedaroval s ním všetko?“ (Rim 8,32) Ako nám vôbec môže napadnúť myšlienka, že Boh, ktorý poslal Ježiša, aby za nás zomrel, sa potom stal lakomým a skúpy? Pravdu o Božej štedrosti voči nám dokazuje smrť Ježiša Krista. Práve táto skutočnosť musí mať silnejší vplyv na našu myseľ než všetky pochybnosti, ktoré sa v nás rodia počas skúšok.

- **Kedy má pravda o Božej добрote na teba silnejší vplyv než tvoje pochybnosti? Prečo je to tak? Skús stráviť nejaký čas uvažovaním o tom, že Boh dovolil, aby Ježiš zomrel namiesto teba. Obdivuhodná Božia štedrosť sa rôznymi spôsobmi prejavuje aj dnes v živote každého z nás. Aký význam to má pre tvoju vieru?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

V JEŽIŠOVOM MENE

¹¹Verte mi, že ja som v Otcovi a Otec je vo mne! Ak nie pre iné, aspoň pre tie skutky verte! ¹²Amen, amen, hovorím vám, že aj ten, kto verí vo mňa, bude konať skutky, aké ja konám, ba bude konať ešte väčšie, lebo ja idem k Otcovi ¹³a urobím všetko, o čo budete prosiť v mojom mene, aby Otec bol oslávený v Synovi. ¹⁴Keď ma budete o niečo prosiť v mojom mene, ja to urobím. (Jn 14,11–14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ježiš nemal zostať s učeníkmi na zemi navždy. Jeho čas bol ohraničený. Ten, ktorý bol pre učeníkov oporou a ktorý ich povzbudzoval, mal odísť do neba. Učeníci sa cítili bezmocní a zmätení. Ježiš im však dal pozoruhodné zaslúbenie.

Uvažuj o texte Ján 14,1–14. Podľa veršov 13 a 14 Ježiš sľúbil, že pre nás urobí „všetko“, o čo budeme prosiť v jeho mene. Práve preto takmer vždy na konci našich modlitieb dodávame: „V mene Ježiša Krista, amen.“

Čo máš zvyčajne na mysli, keď sa modlíš „v mene Ježiša Krista“? Čo mal Ježiš na mysli, keď nás vyzval takto sa modliť? Aká bola vlastne hlavná myšlienka Ježišových slov?

Keď sa modlíme „v mene Ježiša Krista“, môžeme si byť istí, že celé nebesia konajú v náš prospech. Nevidíme síce anjelov, ktorí sú v našej blízkosti, tých však Boh poslať v Ježišovom mene, aby splnili naše prosby.

Možno niekedy, keď sme vyslovili modlitbu „v Ježišovom mene“, otvoríme oči a čakáme, že všetko okolo nás sa zmení. Väčšinou sa však nič mimoriadne nedeje. Božia moc sa niekedy prejaví dramatickým spôsobom, napríklad keď Ježiš utíšil búrku. Ale môže prísť aj celkom potichu, nepozorovane, ako keď Boh pomáhal Ježišovi v Getsemane. Možno sa nedeje nič dramatické, ale to neznamená, že Boh nekoná.

APLIKÁCIA

- Ešte raz si prečítaj text Jn 14,1–14. Pri čítaní si predstav, že to Ježiš hovorí priamo tebe. V čom sú pre teba Ježišove zaslúbenia zdrojom nádeje a povzbudenia? Polož si otázku: Čo je v mojom živote prekážkou, aby sa naplnili tieto zaslúbenia? Čo potrebujem zmeniť?

MOC VZKRIESENIA

¹⁵Preto aj ja, keď som počul o vašej viere v Pána Ježiša a o láske ku všetkým svätým, ¹⁶neprestávam za vás ďakovať, keď vás spomínam vo svojich modlitbách, ¹⁷aby vám Boh nášho Pána Ježiša Krista, Otec slávy, keď ho poznávate, dal Ducha múdrosti a zjavenia, ¹⁸aby osvietil oči vášho srdca, aby ste vedeli, k akej nádeji vás povolal, aké je bohatstvo slávy jeho dedičstva medzi svätými ¹⁹a aká nesmierna veľkosť jeho moci pre nás, ktorí veríme tak, ako v nás pôsobí jeho mocná sila. ²⁰Tú dokázal na Kristovi, keď ho vzkriesil z mŕtvych a posadil v nebi po svojej pravici ²¹nad každé kniežatstvo, moc, silu, panstvo a nad každé meno, ktoré sa spomína nielen v tomto, ale aj v budúcom veku. ²²A všetko mu podrobil pod jeho nohy. Jeho však, ako hlavu nad všetkým, dal Cirkvi, ²³ktorá je jeho telom, plnosťou toho, ktorý naplňuje všetko vo všetkom. (Ef 1,15–23)

Vzkriesenie je odpoveďou na ľudskú bezmocnosť. Keď uvažujeme o Ježišom živote a o jeho smrti a vzkriesení, často myslíme na to, že vďaka jeho smrti sme sa stali pred Bohom spravodlivými. A je to, samozrejme, pravda.

Vzkriesenie však dodáva spásu špecifický rozmer. Po prvé, vzkriesenie Ježiša Krista nám ukazuje, že jedného dňa budeme vzkriesení aj my. Po druhé, vďaka vzkrieseniu Ježiš teraz sedí po pravici Otca a má moc a autoritu. Mocou, ktorú má vzkriesenie, chce Boh obdarovať aj nás dnes.

Uvažuj o úvodnom texte (Ef 1,15–23). Apoštol Pavol hovorí o Božej moci. Čo sa z tohto textu dozvedáme o moci vzkriesenia? Akú nádej nachádzaš v týchto veršoch pre seba? V čom je pre teba zaslúbenie z týchto veršov najdôležitejšie?

Apoštol sa modlí, aby Efezania pochopili skutočnosti, ktoré je možné správne pochopiť len s Božou pomocou: (1) existuje nádej, že človek sa môže zmeniť a žiť večne, k čomu nás Ježiš povolal; (2) poznáme moc, ktorá sa zjavila pre nás. Pavol potom opisuje, akou úžasnou mocou nás chce Boh obdať. Je to tá istá moc, ktorá vzkriesila Ježiša k životu a ktorou ho Boh posadil po svojej pravici. To však nie je všetko. Po vzkriesení Ježiš prijal moc vládnuť a dať svojim nasledovníkom všetko, čo potrebujú – pre celú večnosť.

- **Urob si zoznam oblastí, v ktorých práve teraz najviac potrebuješ moc vzkrieseného Krista. Potom sa modli, aby v nich táto moc pôsobila. Čo môžeš ty sám robiť vo svojom živote lepšie? Ktoré rozhodnutia umožnia Božej moci pôsobiť v tvojom živote v plnosti?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

ODOVZDAŤ VŠETKY STAROSTI BOHU

Naňho zložte všetky svoje starosti, lebo on sa o vás stará. (1Pt 5,7)

Zlož svoje starosti na Hospodina, on sa o teba postará. Nikdy nedopustí, aby sa spravodlivý sklátil. (Ž 55,23)

³³Hľadajte však najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko sa vám pridá. ³⁴Nebudte teda ustarostení o zajtrajšok, lebo zajtrajšok sa o seba postará. Každý deň má dost' vlastného trápenia. (Mt 6,33.34)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Jeden ironický výrok hovorí: *Načo sa modliť, keď sa môžeš trápiť?* Tento vtíp nás usvedčuje, že si veľmi často robíme starosti namiesto toho, aby sme prišli k Bohu a predložili mu všetky naše trápenia.

Niektori raz povedali, že keď sa nám život čoraz viac zamotáva, máme ísť k Bohu a dovoliť mu, aby On rozviazal všetky zauzlenia. Boh túži pomôcť nám a vrátiť do nášho života pokoj a nádej. My sa však často snažíme zvládnuť svoje problémy sami – a nezriedka pritom padneme od vysilenia. Prečo sa nevyberieme k Bohu skôr?

Uvažuj o úvodných textoch (1Pt 5,7 a Ž 55,23). Čo je pre teba hlavným posolstvom tohto verša? (Pozri aj Mt 6,25–34.)

Ide o veľmi jednoduchú myšlienku, ktorá v sebe neskrýva nijaké tajomstvo. „Zložiť“ znamená presne to, čo hovorí – odniesť, odhodiť, „uvaliť“ (Roh.), dať preč –, aby nás to, čo vyvoláva bolesť a trápenie, neničilo a neovládalo. Svoje bremená však nemáme odhodiť len tak hocikde. Trápenia a starosti sa nestriaťia nikde v prázdnote. Dávame ich nášmu nebeskému Otcovi, ktorý sľubuje, že sa o ne postará. To je presne to, čo hovorí Ježiš v Mt 6,25–33.

Úzkosť prežívame z rôznych dôvodov: stres v práci, nečakaná, neférová kritika, zdravotné alebo finančné problémy, pocit, že sme nechcení alebo nemilovaní. Úzkosť niekedy dokonca spôsobuje aj pocit, že v Božích očiach nie sme dostatočne dobrí alebo že sme urobili niečo, čo nám Boh nemôže odpustiť.

Nech sú už príčiny nášho trápenia a úzkosti akékoľvek, často si svoje problémy nechávame pre seba. Máme totiž pocit, že si s nimi poradíme najlepšie sami. Apoštol Peter nás však vyzýva a povzbudzuje, aby sme si to znova premysleli. Nemusíme sa trápiť, pretože Boh sa o nás stará. Sme však v jeho rukách aj vtedy, keď stojíme pred rozvodom alebo sa cítime úplne zbytoční? Biblia hovorí, že Boh má moc zmeniť akúkoľvek situáciu.

APLIKÁCIA

- **Čo je príčinou starostí, ktoré ťa v súčasnosti trápia? Je niečo z toho – nech už ide o čokoľvek – pre Boha neriešiteľné? Náš najväčší problém je zrejme to, že hoci veríme v Božiu moc zmeniť okolnosti, ktoré nám prinášajú bolesť a starosti, neveríme, že to vyrieši podľa našich predstáv. Platí to aj v tvojom prípade? Ak áno, čo s tým môžeš urobiť?**

ZOSTAŤ VERNÝ, AJ KEĎ BOHA NEVIDÍM

27Prečo hovoríš Jákob, prečo vravíš, Izrael: „Skrytá je moja cesta pred Hospodinom a moje právo uniká môjmu Bohu?“ **28**Či nevieš? Nepočul si? Hospodin je večný Boh, ktorý stvoril končiny zeme; neunaví sa, neustane, jeho múdrosť nemožno preskúmať. **29**On dáva silu unavenému a bezmocnému veľkú udatnosť. **30**Mladíci sa unavia a ustanú, mládenci sa potkávajú na každom kroku. **31**Tí však, čo očakávajú Hospodina, dostávajú novú silu, ako orly stúpajú na krídlach, budú utekať a neustanú, pôjdu a nevyčerpajú sa. (Iz 40,27–31)

Je nepríjemné žiť s pocitom, že naše trápenie a starosti nikoho nezaujímajú. Ale myslieť si, že o tom nevie ani Boh alebo mu na tom nezáleží, je oveľa bolestivejšie.

Judejcom v babylonskom vyhnanstve sa zdalo, že Boh sa o nich prestal zaujímať. Do vyhnanstva sa dostali pre svoje hriechy a mali pocit, že Boh ich definitívne opustil. Izaiáš im však prináša slová útechy (Izaiáš 40). Je to veľmi povzbudzujúci text, v ktorom prorok hovorí o Bohu nežným a láskyplným spôsobom: „Ako pastier bude pásť svoje stádo, svojím ramenom ho zhromaždí, baránky vezme do náručia a tie, čo pridávajú, nežne bude viesť.“ (Iz 40,11) Keď však ich utrpenie trvalo pridlho, hovorili: *Kde si, Pane? Nemáme nijaký dôkaz, že vôbec si alebo že sa o nás staráš!*

Uvažuj o úvodnom texte (Iz 40,27–31). Akým spôsobom Izaiáš opisuje Boha? Ako jeho slová zaznamenané vo verši 27 odpovedajú na obavy Júdu a Izraela?

V knihe Ester sa stretávame s ďalšou skupinou ľudí, ktorí mali pocit, že Boh na nich zabudol alebo sa o nich nezaujíma. V tejto knihe nenachádzame dokonca ani jednu priamu zmienku o Bohu. Napriek tomu sa v príbehu pred nami odvíja dráma o tom, ako Boh zasahuje a zachraňuje svoj ľud pred nezmeniteľným a zničujúcim kráľovským zákonom. Tento príbeh nie je len opisom minulých udalostí, ale je symbolom budúcich čias, keď bude Boží ľud opäť prenasledovaný a pôjde mu o život (Zj 13,15). V ťažkostiach a problémoch môžeme byť vo veľkom pokušení dospieť k názoru, že Boh svoj ľud určite opustil. Nemusíme však mať strach. Ten istý Boh, ktorý počas dejín zachraňoval svojich vyvolených (ako napríklad v príbehu Ester), zachráni svoj ľud aj v čase poslednej krízy.

- Čítali sme, ako Izaiáš predstavil Hospodina vyhnancom. Ako by si ty predstavil Boha ľuďom, ktorí majú pocit, že Boh z ich života zmizol a opustil ich? Ako by si ich učil hľadať očami viery, aby neboli závislí od toho, ako vnímajú svet svojimi ľudskými očami?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Proroci a králi* si prečítaj kapitolu „Kráľovná Ester“ (PK 598–606; PK /sk/ 317–320).

„Nepovedal vari Boh, že dá svojho Svätého Ducha tým, ktorí ho oň budú prosiť? A nie je tento Duch naším ozajstným Sprievodcom? Zdá sa, že niektorí ľudia majú strach vziať Boha za slovo, akoby išlo o prejav trúfalosti. Prosia Hospodina, aby nás učil, ale boja sa veriť jeho zaslúbeniam a tomu, čo nás o sebe naučil. Ak prichádzame k nášmu nebeskému Otcovi v pokore, s otvorenou myslou a s túžbou poznávať, nemáme dôvod pochybovať, že svoje zaslúbenia splní. Ani na chvíľu nesmieme pochybovať a tým ho potupiť. Ak túžime poznať jeho vôľu, našou úlohou je veriť, že nás povedie a požehná v konaní jeho vôle. Možno nedôverujeme sebe a bojíme sa, že nesprávne vyložíme jeho učenie. Modlime sa teda aj o to a úprimne dôverujme, že Svätý Duch nás bude viesť, aby sme správne pochopili jeho plány aj pôsobenie jeho prozreteľnosti.“ (6MR 225)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Uvažujte o skutočnostiach, ktoré vierou prijímame napriek tomu, že ich nevidíme. Ako nám to môže pomôcť pochopiť, čo znamená „vidieť Neviditeľného“?
2. Uvažujte o poslednom odseku v časti na stredu. Kedy sa dostávate do podobnej situácie? Ako sa môžeme naučiť dôverovať Bohu, že jeho spôsob riešenia je najlepší – dokonca aj vtedy, keď jeho riešenia nie sú podľa našich predstáv?
3. „Viera sa stáva silnejšou, keď zápasí s pochybnosťami a nepriateľskými vplyvmi. Skúsenosť získaná v takýchto skúškach je cennejšia než tie najdrahšie šperky.“ (3T 555) Ako môžu pochybnosti posilniť našu vieru? Akú skúsenosť s tým máte?
4. Väčšina z nás pozná ľudí, ktorí sa ocitli v zložitých situáciách, ktoré sa z nášho pohľadu skončili veľmi zle. Stalo sa, čo sme nechceli a čo sme považovali za najhoršie – napriek modlitbám a nášmu úsiliu. Ako tomu rozumiete v kontexte témy, ktorú študujeme?

ŽIVOT NAPLNENÝ CHVÁLOU

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Flp 4,4–7; Joz 5,13–6,20; Žalm 145; Sk 16,16–34; 2Krn 20,1–30

ÚVODNÝ TEXT

Ustaviteľne sa radujte v Pánovi. Opakujem: Radujte sa! (Flp 4,4)

Keď sa cítíme šťastní, je ľahké radostne spievať a oslavovať Hospodina. Keď sa nám však nedarí, keď prechádzame údolím tieňov a keď sú doliehajúce skúšky ťažšie, než dokážeme uniesť, vtedy je náročné dýchať, nie to ešte spievať radostou. A predsa, práve vtedy potrebujeme – viac než inokedy – chváliť Boha, pretože chvála nám pomáha udržať si vieru.

Chvála môže meniť temné okolnosti života. Pravdepodobne nezmení, čo sa deje okolo nás, má však moc zmeniť nás a ľudí okolo nás. Takýto postoj nám môže dodať silu čeliť ťažkým situáciám.

Chvála je viera, ktorá koná. Nie vždy je to pre nás prirodzené. Ale keď sa oslava Boha stane súčasťou nášho života, má moc zmeniť nás a dať nám silu víťaziť.

OSNOVA LEKCIE

Čo je chvála? Čím to je, že v ťažkých životných situáciách je chvála takou mocnou duchovnou zbraňou? Ako môže chvála zmeniť nás a to, čo sa odohráva okolo nás?

Jednou z najprekvapivejších reakcií na problémy je radosť (napriek okolnostiam), vďačnosť a chválenie Boha. V tejto lekcii sa prostredníctvom príbehov piatich biblických postáv zameriame na to, čo vlastne chvála znamená, aké dôvody na ňu môžeme mať a akú zmenu prinesie do nášho života.

- Flp 4,4–7 – Pavol: chválenie Boha uprostred trápenia (nedeľa)
- Joz 6,1–5 – Jozua: chválenie Boha pred hradbami Jericha (pondelok)
- Ž 145,1–10 – Dávid: dôvody na chválenie Boha (utorok)
- Sk 16,24–31 – Pavol, Sílas a žalárnik: chválenie ako svedectvo (streda)
- 2Krn 20,18–22 – Jošafát: chválenie Boha tvárou v tvár nepriateľovi (štvrtok)

PODSTATA CHVÁLY

⁴Ustavične sa radujte v Pánovi. Opakujem: Radujte sa! ⁵Vaša miernosť nech je známa všetkým ľuďom. Pán je blízko! ⁶Pre nič nebudte ustarostení, ale vo všetkom s vdakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách a prosbách. ⁷A pokoj Boží, ktorý prevyšuje každý rozum, uchráni vaše srdcia a vaše mysle v Kristovi Ježišovi. (Flp 4,4–7)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Keď veľkého ruského spisovateľa Fiodora Michajloviča Dostojevského odsúdili na smrť, tesne pred popravou jeho rozsudok zmenili. Mnoho rokov strávil potom vo väzení. V spomienkach napísal: „Verte až do konca. Verte, aj keby už všetci ostatní veriť prestali a zostali by ste úplne sami, kto ešte verí. Aj vtedy prineste svoj obetný dar a vo svojej osamotenosti chváľte Boha.“

Ukázali sme si už, že apoštol Pavol prežíval trpké protiventstvá a prenasledovanie. Napokon skončil v rímskom väzení. Nebol však sklúčený. Práve vtedy horlivo písal veriacim vo Filipách slová povzbudenia.

Uvažuj o úvodnom texte (Flp 4,4–7). Čo viedlo Pavla k napísaniu týchto slov? Kde nachádzal motiváciu? Ako môžeme podľa jeho slov získať „Boží pokoj“?

Keď sa nám všetko darí, je ľahké prežívať radosť. Pavol nás však vyzýva, aby sme sa radovali vždy. Môže sa nám to zdať zvláštne, niekedy možno až nepatričné. Ak budeme túto Pavlovu radu brať doslova, vyplynú nám z nej dve skutočnosti.

(1) Ak sa máme vždy radovať, znamená to, že sa máme radovať aj napriek ťažkým okolnostiam. (2) Ak sa máme vždy radovať, znamená to, že sa potrebujeme naučiť radovať aj napriek tomu, že naše pocity majú od radosti ďaleko.

Čo má teda Pavol na mysli? Apoštol nás vyzýva chváliť Boha aj vtedy, keď sa nám to zdá neprirozené, niekedy dokonca nevhodné, ba priam neprístojné. Ukážeme si však, že práve v takýto čas zaznieva výzva chváliť Boha. Chvála je totiž čin viery. Naša viera má vychádzať z pravdy o Bohu, nie z okolností, ktoré nám prichádzajú do života. S chválou je to podobne. Boha nechválime pre nejaký príjemný pocit, ale preto, že poznáme jeho lásku a jeho zaslúbenia. Je pozoruhodné, že práve takáto viera formuje naše myšlienky, pocity a okolnosti.

APLIKÁCIA

- Akú pravdu o Bohu Pavol vyjadruje v dnešnom texte? Čo mu dávalo silu radovať sa aj vo väzení? Urob si krátky zoznam toho, čo považuješ za „pravdu o Bohu“. Potom vyjadrí svoju chválu Bohu za tie pravdy, ktoré sa ťa teraz najviac dotýkajú. Akú máš skúsenosť s tým, že chvála Boha a radosť v Bohu menia náš pohľad na naše životné okolnosti?

MODLITBA RÚCAJÚCA HRADBY

¹Jericho sa pred Izraelitmi dôkladne uzavrelo. Nikto nevychádzal ani nevchádzal. ²Vtedy Hospodin povedal Jozuovi: „Pozri, dávam ti do rúk Jericho s jeho kráľom i s udatnými bojovníkmi. ³Obklúčte mesto a nech ho jedenkrát obídu všetci bojovníci. Toto rob šesť dní. ⁴Sedem kňazov nech nesie pred archou sedem trúb z baraních rohov. V siedmy deň obídte mesto sedemkrát a kňazi nech trúbia. ⁵Keď budú na rohoch zdĺhavo trúbiť a vy budete počuť zvuk trúb, nech všetok ľud spustí mohutný bojový pokrik. Vtedy sa mestské hradby zrútia a ľud vystúpi do mesta, každý rovno vpred.“ (Joz 6,1–5)

Kreslené vtipy a komiksy často zobrazujú človeka, ktorý namaľoval dlážku v miestnosti tak neprezieravo, že sa ocitol v kúte a von sa môže dostať len tak, že prejde po čerstvom nátere. Neostáva mu nič iné, len trpezlivo počkať, kým farba vyschne.

Niekedy akoby sa aj naša viera dostala do bezvýchodiskovej situácie, keď ani len netušíme, kam by mal smerovať náš ďalší krok. V takejto chvíli máme dve možnosti: odmietneme Boha, vieru a všetko, čomu sme uverili, alebo nás naše dôverovanie Kristovi privedie k viere v to, čo sa zdá nemožné.

Aj Izraeliti sa ocitli v zdanlivo bezvýchodiskovej situácii. Po štyridsaťročnom putovaní púšťou Boh priviedol svoj ľud na hranice zaslúbenej krajiny. Nebola to však prázdna, mierumilovná krajina, ktorá by ich vítala s otvorenou náručou. Izraeliti stáli pred jedným z najlepšie opevnených miest v celej oblasti. Potom dostali pokyn mlčky, bez slova šesť dní obchádzať Jericho. Na siedmy deň im Boh prikázal, aby spustili bojový pokrik – a tento krik, spolu s trúbením, im priniesol víťazstvo.

Prečítaj si text Joz 5,13–6,20. Ako rozumieš tomuto príbehu? Čo sa ním Boh podľa teba snažil naučiť Izraelitov?

Hlasný bojový pokrik nespôsobil vibrácie, vďaka ktorým by sa zrútili hradby. Keď Boh prikázal Izraelitom „kričať“, bol to krik, o ktorom píše Dávid v Žalme 66: „Hlasne jasaj Bohu, celá zem! Spievajte na slávu jeho mena, jeho slávu šírite chválospevom!“ (Ž 66,1.2) Tento krik bol oslavou a chválou. Po šiestich dňoch obchádzania a pozorovania pevných múrov Jericha museli dospieť k názoru, že oni sami nemajú šancu rozboriť ich.

Ako ti táto myšlienka pomáha pochopiť význam verša Heb 11,30?

- Keď chce Boh urobiť v našom živote zmenu, môže sa stať, že sa ocitneme pred hradbami Jericha. Možno sa potrebujeme naučiť, že víťazstvo nedosiahneme vo vlastnej sile a pomocou premyslených plánov a stratégií. Všetko, čo potrebujeme, má pôvod mimo nás. A tak bez ohľadu na to, čo stojí pred nami a aké neprekonateľné sa nám to môže zdať, chváľme Boha – zdroj všetkého, čo potrebujeme. To je živá viera.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

ŽIVOT NAPLNENÝ CHVÁLOU

¹Budem ťa vyvyšovať, môj Boh a kráľ, dobrorečiť tvojmu menu na večné veky. ²Deň čo deň ti budem dobrorečiť, chváliť tvoje meno na večné veky. ³Veľký je Hospodin, hoden každej chvály, jeho veľkosť sa nedá vystihnúť. ⁴Pokolenie pokoleniu chváli tvoje činy, hlása tvoje hrdinské skutky. ⁵Uchvatnú slávu tvojej veleby a tvoje zázračné diela chcem ospevovať. ⁶Hovoriť budú o moci tvojich úžasných skutkov, ja chcem rozprávať o tvojich veľkých činoch. ⁷Budú šíriť pamiatku tvojej veľkej dobroty a plesáť nad tvou spravodlivosťou. ⁸Hospodin je milostivý a milosrdný, zhovievavý a láskyplný. ⁹Hospodin je dobrotivý voči všetkým, zľutúva sa nad všetkými stvoreniami. ¹⁰Nech ťa chvália, Hospodin, všetky tvoje skutky, nech ti dobrorečia tvojí verní. (Ž 145,1–10)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Chválenie Boha nám možno nie je úplne prirodzené ani vtedy, keď sa nám v živote darí. O to komplikovanejšie sa nám to môže zdať, keď prídu do nášho života ťažkosti. Biblia nás však vyzýva, aby sme Boha chválili. Keď sa to naučíme, nebudeme už chválenie Boha považovať za aktivitu určenú len na sobotný deň v zborovom spoločenstve. Chvála sa stane spôsobom nášho života. Chvála nie je nejaká naplánovaná aktivita, ale predovšetkým životný štýl.

Prečítaj si Žalm 145. Aké dôvody na oslavu Hospodina v ňom prináša Dávid? Ako sa jeho slová môžu stať aj tvojimi slovami?

Významný anglický kazateľ a evanjelista Charles Haddon Spurgeon napísal knihu *The Practice of Praise (Ako chváliť)*. Ústredným textom celej knihy je siedmy verš Žalmu 145. Na jeho základe Spurgeon upriamuje pozornosť čitateľa na tri dôležité skutočnosti, ktoré nám môžu pomôcť naučiť sa chváliť Hospodina v každodennom živote.

(1) *Boha chválime, keď sa pozeráme okolo seba.* Ak sme k svojmu okoliu nevnímať a nehladáme v ňom Božiu zvrchovanosť a veľkoleposť, nebudeme mať dôvod chváliť ho. Čo vidíš v stvorení svete hodné chvály? A čo pozoruhodné vidíš v duchovnom svete, za čo chceš Boha oslavovať? Príkladom môže byť krása Božieho stvorenia alebo rast viery mladého kresťana?

(2) *Boha chválime, keď si pripomíname, čoho sme boli svedkami.* Ak chceme žiť v atmosfére chvály, potrebujeme si pripomínať dôvody, prečo máme Boha chváliť. Ako si môžeme pripomínať veľké veci o Bohu, aby sme nezabudli na jeho dobrotu a pravdu o ňom?

(3) *Boha chválime, keď hovoríme o jeho divoch.* Chvála nie je niečo, čo sa odohráva len v našej hlave alebo v našom srdci (hoci pre introvertov je to prirodzené). Chvála má vychádzať aj z našich úst, aby ju počuli ľudia okolo nás. Pokús sa uviesť dôvody, prečo máme chváliť Boha aj svojimi slovami. Aký je účinok takejto chvály?

APLIKÁCIA

- Ako by si mohol uvedené rady aplikovať vo svojom živote? Čo môžeš urobiť, aby si si vypestoval zvyk chváliť Boha?

CHVÁLA AKO SVEDECTVO

²⁴Keď žalárnik dostal tento rozkaz, vrhol ich do vnútorného väzenia a nohy im zovrel do klady. ²⁵Okolo polnoci sa Pavol a Sílás modlili, spievali Bohu chválospevy a väzni ich počúvali. ²⁶Vtom nastalo také silné zemetrasenie, že sa otriasali základy žalára. Všetky dvere sa odrazu otvorili a všetkým sa uvoľnili putá. ²⁷Keď sa žalárnik prebudil, videl dvere väzenia pootvárané, vytasil meč a chcel sa zabiť, lebo si myslel, že väzni ušli. ²⁸Ale Pavol zvolal mocným hlasom: „Neublíž si, ved' sme všetci tu!“ ²⁹Žalárnik si vypýtal svetlo, vbehol dnu a celý rozochvený padol pred Pavla a Sílasa. ³⁰Keď ich vyviedol von, povedal: „Páni, čo mám robiť, aby som bol spasený?“ ³¹A oni mu odpovedali: „Ver v Pána Ježiša a budeš spasený ty aj tvoj dom.“ (Sk 16,24–31)

Zo Skutkov 16,16–34 sa dozvedáme, aký úžasný vplyv mala chvála na tých, ktorí počúvali. Z Pavla a Sílasa strhli šaty, palicovali ich a hodili do väzenia. Nikto ich neošetril, nikto sa nepostaral o ich rany. Vo veľkých bolestiach a s nohami v klade ich strčili do temnice. Kým ostatní väzni sedeli a počúvali, Pavol a Sílás začali spievať a modliť sa.

Keď po zemetrasení dozorca zistil, že ani Pavol, ani Sílás, ani nikto z ostatných väzňov neutiekol, „celý rozochvený padol pred Pavla a Sílasa. Keď ich vyviedol von, povedal: *Páni, čo mám robiť, aby som bol spasený?*“ (Sk 16,29.30)

Prečo si žalárnik práve po tejto udalosti uvedomil, že aj on potrebuje získať spasenie? Akú úlohu v tom zohrali Pavlove a Sílasove modlitby? Ako ovplyvnil Pavlov a Sílasov postoj viery ostatných väzňov? Akú úlohu zohrala ich chvála Boha vo väzení v záchrane žalárnikovej rodiny?

Je nesmierne obohacujúce vedieť, že naše chvály môžu zmeniť osud ľudí okolo nás. Keby Pavol a Sílás sedeli vo väzení a zatrpknuto šomrali a sťažovali sa (a že na to mali milión dôvodov, je nepochybné), zrejme by nikto z ich okolia nebol v tú noc zachránený pre večnosť.

Nevieme, čo sa neskôr stalo so žalárnikom a s jeho rodinou. Predstavme si ich však pri čítaní slov, ktoré apoštol Pavol napísal z rímskeho väzenia do Filíp: „Veď vám sa dostala milosť pre Krista, aby ste v neho nielen verili, ale za neho aj trpeli. Vediete predsa taký istý zápas, aký ste videli u mňa a teraz o ňom počúvate.“ (Flp 1,29.30) Ak si Pavlove slová prečítali a spomínali na to, ako im jeho utrpenie prinieslo radosť, v ich srdciach určite zaznela pieseň a povzbudenie, aby ostali verní Bohu.

- **Koho by si mohol povzbudiť alebo ovplyvniť chválou, ktorá vyjde z tvojho srdca? Rozhodni sa viac chváliť Pána Boha. Určite to bude mať pozitívny vplyv nielen na teba, ale aj na ľudí v tvojom okolí. A to stojí za to, nie?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

CHVÁLA AKO ZBRAŇ

¹⁸Jošafát sa sklonil tvárou po zem a všetci Júdovci i obyvatelia Jeruzalema padli pred Hospodinom na zem a vzdávali mu poctu. ¹⁹Nato povstali leviti z Kohátovcov a Korachovcov, aby prenikavým hlasom chválili Hospodina, Boha Izraela. ²⁰Včasráno vstali a vyrazili na Tekóanskú púšť. Pri ich odchode si Jošafát zastal a zvolal: „Počúvajte ma Júdovci, a obyvatelia Jeruzalema! Verte v Hospodina, svojho Boha, a obstojíte! Verte jeho prorokom a šťastne sa vám povedie.“ ²¹Keď sa poradil s ľuďom, ustanovil Hospodinových spevákov, ktorí mu v posvätnej nádhere mali spievať chvály. Mali ísť pred ozbrojencami a prevolávať: „Ďakujte Hospodinovi, lebo naveky trvá jeho milosť!“ ²²Len čo začali jasať a chválorečiť, nastražil Hospodin zálohy proti Ammónčanom, Moábčanom a obyvateľom seirského pohoria, ktorí napadli Judsko, takže utrpeli porážku. (2Krn 20,18–22)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Prečítaj si text 2Krn 20,1–30. Jošafát pochopil, že chvála je mocná zbraň. Keď dostal správu, že sa blíži veľké vojsko, nevydal rozkaz zhromaždiť mužov do boja, ale začal „hľadať Hospodina“ (v. 3; Roh). Keď sa obyvatelia Judska zhromaždili v Jeruzaleme a postili sa, Jošafát veľmi jasne vyjadril ich situáciu: „Veď my sami nevládzeme vzdorovať tomuto úžasnému davu, ktorý tiahne proti nám, ani nevieme, čo si počať, k tebe upierame svoj zrak.“ (v. 12)

Ako reaguješ, keď vidíš, že sa na teba rúti pohroma? Čo sa môžeš na základe veršov 2Krn 20,3–12 naučiť od Jošafáta o správnom postoji v takejto situácii?

Keď Hospodinov Duch zostúpil na Jacháziela, smelo vyhlásil: „V tomto prípade nemusíte bojovať. Rozostavte sa a zostaňte stáť. Uvidíte, ako vás Hospodin zachráni. Júdovci a Jeruzalemčania, nebojte sa a nedeste sa! Zajtra vyrazíte proti nim a Hospodin bude s vami.“ (2Krn 20,17) Potom sa poklonili pred Hospodinom a „prenikavým hlasom“ mu spievali piesne chvál (v. 19). Hoci Boh bojoval za nich, museli sa aj oni postaviť proti nepriateľovi.

Nebol to však obyčajný boj. Jošafát ustanovil zbor, ktorý spieval Hospodinovi chvály, kým oni kráčali do boja. „Len čo začali jasať a chválorečiť, nastražil Hospodin zálohy proti Ammónčanom, Moábčanom a obyvateľom seirského pohoria, ktorí napadli Judsko, takže utrpeli porážku.“ (2Krn 20,22) Dozvedáme sa, že, Boh zasiahol práve vo chvíli, keď uplatnili svoju vieru v jeho zaslúbenie – keď začali spievať „v posvätnej nádhere“ chvály (2Krn 20,21).

APLIKÁCIA

- Znova uvažuj o texte 2Krn 20,1–30. Ktoré duchovné princípy z tohto príbehu môžeme použiť v našom živote s Bohom – najmä v čase skúšok a problémov?

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Proroci a králi* si prečítaj kapitolu „Jozafát“ (PK 190–203; PK /sk/ 102–108) a knihe *Patriarchovia a proroci* kapitolu „Pád Jericha“ (PP 487–498; PP /sk/ 364–372).

„Učme preto svoje srdce a ústa chváliť Boha za jeho nekonečnú lásku. Učme sa dôverovať, nevzdávať sa nádeje a tešiť sa zo svetla, ktoré žiari z golgotského kríža. Nikdy by sme nemali zabúdať, že sme deťmi nebeského Kráľa, synmi a dcérami Pána zástupov. Je našou prednosťou, že sa môžeme spoliehať na Boha.“ (MH 253; CZ 181)

„Chválim a vyvyšujem Pána a chcem, aby ste to robili spolu so mnou. Chváľte Pána, aj keď upadáte do temnoty. Chváľte ho dokonca aj v pokušení. Ustaviteľne sa radujte v Pánovi. Opakujem: Radujte sa! hovorí apoštol. Vnesie to do vašich rodín smútok a temnotu? Nie, práve naopak – slnečné lúče. Načerpáte tak z trónu slávy lúče večného svetla a budete ich šíriť okolo seba. Zapojte sa do tohto diela a šírte toto svetlo a život okolo seba – nielen na svojej ceste životom, ale aj na životnej ceste tých, s ktorými sa stretávate. Vaším cieľom nech je urobiť ich lepšími, pozdvihnúť ich, poukázať im na nebo a slávu a viesť ich k tomu, aby usilovali – viac ako o všetko pozemské – o večné hodnoty, nesmrteľné dedičstvo a nepominuteľné bohatstvo.“ (2T 593)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Akú úlohu zohrávajú spoločné chvály v živote veriaceho človeka? Ako by ste charakterizovali *chvály* počas vašej sobotnej bohoslužby? Ako vám pomáhajú zachovať si vernosť a dôveru aj v skúškach a ťažkostiach? V čom sú povzbudením? Ak nie, čo môžete urobiť, aby sa to zmenilo?
2. Čo znamená „chváliť Pána aj v temnote“ alebo „dokonca aj v pokušení“? Ako nám môžu chvály pomôcť zvládnuť náročné situácie?
3. Podelte sa o skúsenosti, ktoré máte s vplyvom chvál na váš život a na vašu vieru. Čo sa môžete naučiť z vašich skúseností?
4. Vyberte si ako trieda jeden oslavný žalm a prečítajte si ho. Čo vás naučil o chvále? Aký vplyv majú chvály na vašu vieru?

Týždeň od 28. augusta do 3. septembra

POKORA A TICHOSŤ V SKÚŠKACH

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Ez 24,15–17; 2Moj 32,1–14; Mt 5,43–48; 1Pt 2,18–25; Žalm 62,2–9

ÚVODNÝ TEXT

Blahoslavení tichí, lebo oni budú dedičmi zeme. (Mt 5,5)

Slovo preložené ako „tichý“ znamená vo svojej podstate „pokorný“, „poddajný“ alebo „krotký“. Dnes sa „krotkosť“ a „pokora“ príliš nenosia. Vyzdvihuje sa pribojnosť, drzosť a neskrtnosť. V Písme sa s „krotkosťou“ stretávame v súvislosti s Mojžišom a potom v kázani na vrchu. Byť krotký, pokorný alebo tichý, znamená v Biblii „trpezlivo a bez nenávisti znášať krivdu alebo ujmu“. Nie div, že sa o tom veľa nehovorí. Dnešná kultúra totiž takúto vlastnosť nepreferuje. Niekedy sa toto slovo v Biblii prekladá aj ako „pokorný“.

Krotkosť (vo význame tichosť a pokora) – trpezlivé znášanie krivdy bez nenávisti a odporu – je jednou z najvýstižnejších a najpůsobivejších charakteristík Ježiša Krista a jeho nasledovníkov. Krotkosť však neznamená bezmocnosť. Naopak, pokorný a tichý duch môže byť silnou zbraňou v rukách tých, ktorí prežívajú bolesť a utrpenie. Skúšky sú vlastne veľkou príležitosťou, ako sa naučiť pokore srdca. Keď máme totiž ducha pokory a miernosti, môžeme byť dobrými svedkami o Bohu.

OSNOVA LEKCIE

Táto lekcia zameria našu pozornosť na „tichosť“ uprostred problémov. Ako spolu súvisia utrpenie a krotkosť? V čom spočíva sila miernosti a pokory? V biblickom kontexte nejde o pasivitu ani slabosť, ale schopnosť prijať aj nepríjemné okolnosti s dôverou, že Boh má všetko vo svojich rukách.

- Ez 24,21–24 – Ezechielova ochota ticho prijať bolesť (nedeľa)
- 2Moj 32,9–14 – Mojžišova pokora a prosba o milosť (pondelok)
- Mt 5,43–48 – Ježišova škola pokory (utorok)
- 1Pt 2,18–25 – Ježišov príklad tichosti a pokory (streda)
- Ž 62,2–9 – Božia veľkosť: základ našej tichosti a dôvery (štvrtok)

ROZLOMENÝ CHLIEB A ROZLIATE VÍNO

²¹Povedz domu Izraela: Takto vraví Pán, Hospodin: „Poškvrním svoju svätyniu, vašu pyšnú pevnosť, čo je najvzácnejšie vašim očiam a po čom túži vaša duša. Vaši synovia i vaše dcéry, ktorých ste zanechali, padnú mečom. ²²Budete si počínať tak, ako si počínam ja: nezakryjete si úzy ani chlieb smútku nebudete jesť. ²³Turbany budete mať na hlavách a sandále na nohách. Nebudete ani žalovať, ani plakať, ale budete chradnúť pre svoje viny a budete vzdychať jeden druhému. ²⁴Tak vám bude Ezechiel znamením, keď budete robiť všetko, čo robil on. Keď to príde, spoznáte, že ja som Pán, Hospodin.“ (Ez 24,21–24)

Už spomínaný kazateľ Oswald Chambers povedal, že pre ostatných sa máme stať „rozlomeným chlebom a rozliatym vínom“. Čo tým mal na mysli?

V celom Písme nachádzame príklady ľudí, ktorí sa obetovali v službe pre druhých. Keď Mojžiš viedol ľud do zaslúbenej krajiny, znášal nekonečné ohováranie a kritiku. Jozef sa po svojej strastiplnej ceste do Egypta stal otrokom a musel okúsiť zradu i väzenie. Prečo? Životy ľudí sa práve prostredníctvom skúšok stali svedectvom o Božej milosti a starostlivosti. Rovnakým spôsobom môže Boh použiť aj nás. Keď človek čelí protivenstvám a zrade, môže sa cítiť nahnevaný alebo frustrovaný. Ale ako sme spomenuli už včera, vďaka miernosti a pokore môžeme podobné skúšky zvládať „trpezlivo a bez nenávisťi“.

Prečítaj si text Ezechiel 24,15–27. O čo ide v týchto veršoch? Prečo Ezechiel prechádzal ťažkosťami?

Vo verši 24 Hospodin hovorí: „Tak vám bude Ezechiel znamením, keď budete robiť všetko, čo robil on. Keď to príde, spoznáte, že ja som Pán, Hospodin.“ Prostredníctvom toho, čo sa dialo Ezechielovi mal byť ľud Izraela usvedčený o pravde, že Boh je zvrchovaný Pán. Naplnenie proroctva v Ezechielovom živote malo ľudí priviesť späť k Bohu. To všetko však len vďaka tomu, že Ezechiel bol ochotný pokoriť sa a zniesť utrpenie, ktoré prišlo z Božej ruky. Myslime na to, keď obetavo a trpezlivo slúžime a do nášho života prichádzajú skúšky. Boh ich môže využiť, aby prostredníctvom nášho svedectva ľudia spoznali Božiu povahu.

- **Skôr či neskôr príde do života každého z nás situácia, ktorá nás pokorí, „zlomí“. Akú s tým máš skúsenosť? Čo si sa naučil z minulých skúšok, ktorými si prešiel? Ako môže Boh použiť tvoje trápenie alebo tvoju bolesť, aby pomohol iným ľuďom?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PRIHOVÁRAŤ SA ZA MILOŠŤ

⁹Potom Hospodin povedal Mojžišovi: „Videl som tento ľud; je to tvrdošijný ľud. ¹⁰Teraz ma už nechaj, nech proti nim vzplanie môj hnev a vyhubím ich. Z teba však urobím veľký národ.“ ¹¹Mojžiš sa však usiloval obmäkčiť Hospodina, svojho Boha, a povedal: „Hospodin, prečo planie tvoj hnev proti tvojmu ľudu, ktorý si svojou veľkou silou a mocnou rukou vyviedol z Egypta? ¹²Prečo majú Egypťania hovoriť: ‚Zlomyselne ich vyviedol, aby ich vyvraždil na vrchoch a zmietol z povrchu zeme?‘ Odvráť svoj prudký hnev, upušt' od zlého úmyslu proti svojmu ľudu. ¹³Rozpomeň sa na Abraháma, Izáka a Izraela, svojich služobníkov, ktorým si prisahal sám na seba a ktorým si prisľúbil: ‚Rozmnožím vaše potomstvo ako hviezdy na nebi a celú túto krajinu, o ktorej som vám hovoril, dám vášmu potomstvu, aby ju navždy vlastnilo.“ ¹⁴Hospodin sa zľutoval a upustil od zla, ktoré ohlásil svojmu ľudu. (2Moj 32,9–14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Prečítaj si text 2Moj 32,1–14. Sústreď sa na Mojžišovo konanie a uvažuj o jeho motivácii. Odkiaľ bral inšpiráciu zastať sa ľudu?

Keď ľudia začali uctievať zlaté teľa, Boh rozhodol, že zašli príďaleko, že ich zničí a z Mojžiša urobí veľký národ. Mojžiš však túto ponuku neprijal. Prosil Hospodina, aby ľudu preukázal milosť. A Boh sa nad ľuďom zmiloval.

Mojžiš mohol prijať Božie rozhodnutie a dovoliť, aby sa z neho stal veľký národ. Vidíme, že Boží návrh zničiť tvrdohlavý národ a požehnať Mojžiša sa stal pre Mojžiša skúškou. Mojžišova reakcia odhaľuje, koľko zľutovania a súcitu má Mojžiš so vzdorovitým ľuďom. Vidíme, že Mojžiš v tejto skúške obstál. Podobne ako Ježiš, aj on prosil o milosť pre hriešnikov. Čo z toho vyplýva? Boh na nás niekedy môže dopustiť skúšku, aby sme my, On i celý vesmír videli, koľko súcitu a trpezlivosti máme s tvrdohlavými a vzdorovitými ľuďmi.

Opäť uvažuj o dôvodoch, ktoré viedli Mojžiša k „príhovornej modlitbe“ za Izraelitov. Pokús sa jeho motiváciu zhrnúť vlastnými slovami.

Náš dnešný text je svedectvom o tom, že odpor a neposlušnosť sa môžu stať výzvou na preukázanie milosti. Milosť ľudia najviac potrebujú vtedy, keď si ju najmenej zaslúžia. Práve vtedy však môže byť pre nás mimoriadne náročné milosť a odpustenie ponúknuť. Keď Mojžišova sestra Mária kritizovala svojho brata, on volal k Hospodinovi, aby ju uzdravil z malomocenstva (4Moj 12). Keď sa Boh rozgneval na Kórača a jeho stúpencov a vážne im hrozil, že ich všetkých usmrť, Mojžiš padol na tvár a prosil, aby to nerobil. Keď nasledujúci deň Izraeliti reptali proti Mojžišovi pre smrť vzbúrencov a Boh im znova hrozil záhubou, Mojžiš opäť padol na zem a naliehal na Árona, aby za nich bezodkladne vykonal obrad zmierenia (4Moj 16). Mojžiš vo svojej miernosti a pokore prosil o milosť pre tých, ktorí si to nezaslúžili.

APLIKÁCIA ■ Kto z tvojho okolia potrebuje práve teraz najviac milosti? Ako mu môžeš – v miernosti a pokore – prejať Božiu milosť?

MILOVAŤ TÝCH, KTORÍ NÁM UBLIŽUJÚ

⁴³Počuli ste, že bolo povedané: Milovať budeš svojho blížneho a nenávidieť svojho nepriateľa. ⁴⁴Ja vám však hovorím: Milujte svojich nepriateľov a modlite sa za tých, ktorí vás prenasledujú, ⁴⁵aby ste boli synmi svojho Otca v nebesiach. Lebo on dáva vychádzať slnku nad zlými aj nad dobrými a zosiela dážď na spravodlivých aj nespravodlivých. ⁴⁶Veď keď budete milovať iba tých, čo vás milujú, aká vám patrí odmena? Či to isté nerobia aj mýtnici? ⁴⁷A ak budete pozdravovať iba svojich bratov, čo robíte navyše? Či to isté nerobia aj pohania? ⁴⁸Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec. (Mt 5,43–48)

Jedna myšlienka hovorí: „Milovať svojich nepriateľov neznamená, že budeme milovať špinu, v ktorej je zahrabaná perla. Znamená to, že milujeme perlu, ktorá leží v prachu. ... Boh nás nemiluje preto, že sme krásni a sympatickí. Takými sa stávame až vďaka Jeho láske.“

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Keď sa pozrieš na svojich „nepriateľov“, čo zvyčajne vidíš – perlu, alebo nečistotu okolo nej? Prečo? Vnímaš nejaký rozdiel, keď sa pozeráš na svojich „priateľov“? V čom?

Uvažuj o dnešnom texte (Mt 5,43–48). Ježiš nás vyzýva milovať a modliť sa za našich nepriateľov. Aký príklad z prírody Ježiš uvádza na vysvetlenie našej motivácie milovať aj svojich nepriateľov? Čo nás chce naučiť?

Vo verši Mt 5,45 Ježiš hovorí o svojom nebeskom Otcovi, aby nám predstavil príklad, ako sa máme správať k tým, ktorí stoja za našimi skúškami a trápeniami. Ježiš hovorí, že Otec zosiela požehnanie dažd'a na spravodlivých aj nespravodlivých. Ak Boh dáva dážď aj na nespravodlivých, ako by sme sa k nim mali správať my?

Ježiš nechce povedať, že ku každému, kto nám spôsobuje bolesť či nepríjemnosti, máme mať srdečný vzťah. Milovať svojich nepriateľov neznamená, že budeme voči nim pociťovať sympatie, ale že im prostredníctvom konkrétnych činov prejavíme záujem a ohľaduplnosť.

Ježiš končí túto pasáž slovami, ktorých nepochopenie vyvoláva častú polemiku: „Vy teda buďte dokonalí, ako je dokonalý váš nebeský Otec.“ (Mt 5,48) V kontexte celej state je význam verša veľmi jasný: *Tí, ktorí chcú byť dokonalí, ako je dokonalý Boh, majú preukazovať svojim nepriateľom rovnakú lásku, akú preukazuje Boh svojim nepriateľom.* Byť dokonalým v Božích očiach znamená milovať hriešnika – a to si vyžaduje pokorné a tiché srdce, ktoré môže dať človeku jedine Boh.

- Znova uvažuj o definícii miernosti: „znášať krivdu trpezlivo a bez nenávisťi“. Aké zmeny potrebuješ urobiť, aby ťa Boh mohol obdarovať trpezlivou pokorou aj voči „nepriateľom“?

APLIKÁCIA

ZATVORENÉ ÚSTA

¹⁸Sluhovia, vo všetkej bázni sa podriadujte svojim pánom, nielen dobrým a miernym, ale aj hrubým. ¹⁹Ved' je to milosť, ak niekto, pretože sa riadi vo svedomí podľa Boha, znáša protivenstvá a nevinne trpí. ²⁰Ved' aká je to sláva, keď budete trpezlivo znášať rany za to, že hrešíte? Ale ak dobre robíte a vydržíte v utrpení, to je milosť pred Bohom. ²¹Ved' na to ste boli povolani; pretože aj Kristus trpel za vás a zanechal vám príklad, aby ste kráčali v jeho šľapajach. ²²On hriech nespáchal, ani lešť nebola v jeho ústach. ²³Keď mu zlorečili, on nezlorečil, keď trpel, nevyhrážal sa, ale všetko odovzdal tomu, čo spravodlivo súdi. ²⁴On sám na vlastnom tele vyniesol naše hriechy na drevo, aby sme odumreli hriechom a žili pre spravodlivosť. Jeho ranami ste boli uzdravení. ²⁵Boli ste totiž ako blúdiace ovce, no teraz ste sa vrátili k pastierovi a biskupovi svojich duší. (1Pt 2,18–25)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Najlepší vzor pokory a krotkosti máme v Ježišovi. Sotva si vie niekto z nás úplne predstaviť význam Ježišových slov: „Vezmite na seba moje jarmo a učte sa odo mňa, lebo som tichý a pokorný srdcom, a nájdete odpočinutie pre svoje duše.“ (Mt 11,29)

V úvodnom texte (1Pt 2,18–25) dáva apoštol Peter zaujímavé rady. Hovorí, ako Ježiš reagoval na zlé a nespravodlivé zaobchádzanie. Peter radí otrokom, aby nasledovali Ježišov príklad a „kráčali v jeho šľapajach“ (v. 21). Ktoré zásady pokory a krotkosti v skúškach sa môžeme naučiť z Ježišovho príkladu?

Je desivé vnímať, ako niekto nespravodlivo zaobchádza s iným človekom. A ako veľmi bolí, keď sa niečo také deje nám! Za normálnych okolností máme veľmi silný cit pre spravodlivosť. Keď sa deje nespravodlivosť, podvedome máme silnú túžbu zasiahnuť, nastoliť spravodlivosť a presadiť to, čo považujeme za spravodlivé.

Často je to však príliš komplikované. Je to vlastne takmer nemožné, ak si neosvojíme jednu nesmierne dôležitú pravdu: v každej nespravodlivej situácii potrebujeme veriť, že náš nebeský Otec je zvrchovaným vládcom, o všetkom vie a za každých okolností robí pre nás to najlepšie – taká je jeho vôľa pre nás. Znamená to tiež, že máme byť ochotní prijať možnosť, že podobne ako Ježiš, ani my nebudeme vždy uchránení pred nespravodlivosťou. Pamätajme však, že náš nebeský Otec je stále s nami a vedie nás.

Petrova rada vychádzajúca z Ježišovho vzoru nás môže prekvapiť. Zdá sa totiž, že pokorne znášať krivdu a útlak môže byť väčším svedectvom o Bohu, ako keď chceme zo všetkých síl presadiť spravodlivosť (teda to, čo je správne). Keď Kaifáš a Pilát kládli Ježišovi otázky, Ježiš toho mohol povedať veľa na objasnenie situácie a záchranu vlastného života. Vedel však, že by to nemalo význam. Mlčanie bolo svedectvom o jeho pokore a krotkosti.

APLIKÁCIA

- Ako sa vyrovnávaš so situáciami, v ktorých sa s tebou zaobchádza nečestne? Ako sa v živote môžeš riadiť podľa princípov, o ktorých sme dnes hovorili?

NAŠA SKALA A ÚTOČISKO

²Len v Bohu sa moja duša upokojí, lebo od neho je moja spása. ³Len on je moja skala, moja spása a moja pevnosť. Nebudem príliš otrásený. ⁴Dokedy budete dorážať na človeka a všetci mu hroziť vraždou? Je ako stena na spadnutie, ako múr, čo sa rúca. ⁵Len o tom sa radia, ako ho strhnúť z výšky. Milujú lož. Ústami žehnajú, no srdcom preklínajú. – Sela – ⁶Len v Bohu sa moja duša upokojí, lebo od neho je moja nádej. ⁷Len on je moja skala, moja spása a moja pevnosť. Nebudem otrásený. ⁸V Bohu je moja spása a moja česť. Skalou mojej sily a mojím útočiskom je Boh. ⁹Ľudia, dúfajte v neho v každom čase, vylievajte si pred ním srdce! Boh je našim útočiskom. – Sela – (Žalm 62,2–9)

Často je to tak, že najviac pyšní, arogantní a ctižiadostiví sú ľudia, ktorí z nejakého dôvodu trpia pocitom menejcennosti. Ich arogancia a pýcha – a úplný nedostatok pokory – sú plášťom, ktorým, možno nevedomky, zakrývajú svoju vnútornú prázdnotu. Aj oni však potrebujú prežívať pocit bezpečia, prijatia a vlastnej hodnoty – a to najmä vtedy, keď prídu ťažkosti a trápenie. Skutočnú istotu a ozajstné vedomie prijatia a vlastnej hodnoty nám však môže darovať len Boh. Pokora a krotkosť nie sú prejavom slabosti. Skôr naopak, často sú tým najmocnejším prejavom srdca, ktoré je pevne zakotvené na Skale.

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Uvažuj o dnešnom texte (Ž 62,2–9). Čo podľa teba inšpirovalo Dávida na napísanie tohto žalmu? Čo chcel Dávid zdôrazniť? Aké duchovné princípy nachádzaš vo veršoch tohto žalmu? Ako ich môžeš uplatniť vo svojom živote?

„Ľudia sa stanú bez príčiny našimi nepriateľmi. Pohnútky Božieho ľudu bude nesprávne vykladať nielen svet, ale aj vlastní bratia. Boží služobníci budú vystavení ťažkým situáciám. Ľudia urobia z komára somára, budú zveličovať, aby ospravedlnili svoje sebecké a nespravodlivé obvinenia. ...Vinou falošných obvinení bude Boží ľud zahalený do čierneho rúcha nečestnosti, pretože okolnosti – ktoré nemôže ovplyvniť – uvedú do jeho diela zmätok. Bude sa o nich hovoriť ako o nedôveryhodných ľuďoch. A budú to robiť členovia cirkvi. Boží služobníci sa musia vyzbrojiť myslou Ježiša Krista. Nesmú sa domnievať, že uniknú urážkam a nepochopeniu. Nazvú ich rojkami a fanatikmi. Nech sa však nenechajú zastrašiť ani znechutiť. Boh vo svojej prozreteľnosti všetko riadi a koná svoje dielo na slávu svojho mena.“ (16LtMs, Ms 156b, 1901)

- **Ako sa ti darí čeliť potupe a uštipačným útokom? Čo môžeš urobiť, aby si sa viac primkol k Pánovi, ktorý ťa miluje tak veľmi, že zomrel za tvoje hriechy? Ježiš ti chce pomôcť nadobudnúť zdravé vedomie tvojej hodnoty. To ťa ochráni pred znevažovaním a podceňovaním od iných.**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Cesta ku zdraviu a životnej harmónii* si prečítaj text na stranách 325–327 (MH 453.454) a v knihe *Túžba vekov* kapitolu „Reč na vrchu“ (DA 298-314; TV 202–214).

„Mali by sme oveľa menej ťažkostí, keby sme vlastnili Kristovu tichosť. Ak sa Majstroví podobáme pokorou, potom sa povzniesieme nad urážky, nevlúdnosť a rozmrzenosť každodenného života; prestane nás to znepokojovať. Najväčším dôkazom ušlachtilosti kresťana je sebaovládanie. Ten, kto si v ponížujúcich a tiesnivých okolnostiach nevie zachovať pokojného a dôverujúceho ducha, bráni Bohu zjaviť v ňom svoju dokonalú povahu. Pokorné srdce je silou, ktorá Kristovým nasledovníkom pomáha víťaziť; svedčí o ich spojení s neбом.“ (DA 301; TV 204.205)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Akým spôsobom nám pokora pomáha povzniesť sa nad urážky a hnev? Čo je podľa vás najdôležitejšou charakteristikou pokory, ktorá to umožňuje?
2. Ako sa spoločnosť, v ktorej žiješ, díva na pokoru a tichosť? Uznáva ich? Opovrhuje nimi? Pociťuješ ty osobne nejaký tlak v tejto oblasti? Ktoré postoje spoločnosti ti bránia rozvíjať pokoru a tichosť?
3. Poznáš medzi súčasnými ľuďmi niektoré veľké vzory tichosti a pokory? Ak áno, koho? Ako sa v ich živote prejavuje pokora a tichosť? Čo sa od nich môžeme naučiť?
4. Prečo si ľudia často zamieňajú pokoru so slabosťou?
5. Čítali sme, že pre Dávida bol Boh útočiskom. Ako sa to prejavovalo v jeho živote? V čom môžeme byť ako zbor a cirkev útočiskom pre tých, ktorí ho potrebujú? Aký druh pomoci poskytuje váš zbor? Ako k tomu môžete prispieť?

TRPEZLIVOSŤ V SKÚŠKACH

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Rim 15,4.5; Rim 5,3–5; 1. Samuelova 26; Žalm 37;1–11

ÚVODNÝ TEXT

²²No ovocie Ducha je láska, radosť, pokoj, zhovievavosť, láskavosť, dobrota, vernosť, ²³miernosť, sebaovládanie. Proti takýmto veciam nie je zákon. (Ga 5,22.23)

Vedci urobili zaujímavý experiment so štvorročnými deťmi známy ako *cukríkový test* („The Marshmallow Test“). Pred každé dieťa položili cukrík s tým, že ak ho nezje hneď, ale chvíľu počká, kým si dospelý niečo vybaví a vráti sa, dostane ešte jeden. Niektoré deti si dali cukrík do úst hneď, iné zápasili samy so sebou a dokázali chvíľu čakať, niektoré vydržali až do návratu dospelého.

Vedci sledovali tieto deti až do dospievania. Ukázalo sa, že tie, čo vydržali až do príchodu dospelého, boli lepšími študentmi, lepšie sa vedeli prispôbiť iným a boli spoľahlivejší ako tí, ktorí čakať nezvládli. Zdá sa, že trpezlivosť má obrovský vplyv na život človeka. Nie div, že nám Boh radí rozvíjať túto vlastnosť, ba čo viac, táto vlastnosť je ovocím pôsobenia jeho Ducha.

V tejto lekcii budeme hovoriť o jednej z najťažších skúšok v živote. Je ňou schopnosť čakať.

OSNOVA LEKCIE

Prečo musíme niekedy čakať tak dlho? Čo sa môžeme v skúškach a problémoch naučiť o trpezlivosti? V tejto lekcii budeme hovoriť o jednej z najťažších skúšok v živote – o schopnosti trpezlivo čakať s dôverou v Božie vedenie a lásku.

- Rim 15,4.5 – Boh trpezlivosti a naša netrpezlivosť (nedeľa)
- Rim 5,6; Ga 4,4 – Boh konajúci „v pravý čas“ (pondelok)
- 1Sam 26,7–11 – Dávidovo trpezlivé čakanie na Božiu pomoc (utorok)
- 1Krl' 19,1–9 – Eliášova netrpezlivosť (streda)
- Ž 37,1–11 – Dávidov žalm o trpezlivosti (štvrtok)

BOH TRPEZLIVOSTI

⁴Ved' čo bolo kedysi napísané, bolo napísané nám na poučenie, aby sme pre trpezlivosť a útechu z Písem mali nádej. ⁵Nech vám Boh trpezlivosti a útechy dá o sebe navzájom zmyšľať podľa Krista Ježiša... (Rim 15,4.5)

Utíš sa pred Hospodinom, vyčkaj na neho a nerozčuluj sa nad tým, kto má úspech, a nad tým, kto je zákerný. (Ž 37,7)

³No nielen to, ale chválime sa aj súženiami, lebo vieme, že súženie vedie k vytrvalosti, ⁴vytrvalosť k skúsenosti, skúsenosť k nádeji. ⁵A nádej nezahanbuje, lebo Božia láska je rozliata v našich srdciach skrze Ducha Svätého, ktorého sme dostali. (Rim 5,3–5)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM Ako rozumieš úvodnému textu (Rim 15,4.5)? K čomu nás povzbudzuje apoštol Pavol?

Naša netrpezlivosť sa prejavuje najviac vtedy, keď niečo veľmi chceme, alebo keď sme dostali od niekoho sľub, ale doteraz ho nesplnil. Často sa upokojíme až vtedy, keď dostaneme, čo sme očakávali. V živote to však chodí tak, že na väčšinu vecí treba čakať. Z čakania sme často podráždení a netrpezliví. Vtedy je takmer nemožné prežívať pokoj a dôverovať Bohu.

Keď sa v Žalme 37 hovorí o čakaní, text nám radí, aby sme čakali v utíšení a bez hnevu (v. 7). Naučiť sa byť trpezlivým nie je ľahké. Niekedy je práve to podstatou našej skúšky.

Uvažuj o nasledovných veršoch. Čo hovoria o trpezlivosti?

Ž 27,14

Ž 37,7

Rim 5,3–5?

Počas čakania máme dve možnosti. Buď sa zameriame na to, čo očakávame, alebo na Toho, kto má všetko vo svojich rukách. Pri čakaní totiž nejde ani tak o to, ako dlho čakáme, ale aký je náš postoj počas čakania. Ak Bohu veríme, ak sme svoj život odovzdali do jeho rúk a ak sme mu podriadili svoju vôľu, potom mu môžeme dôverovať, že urobí to, čo je pre nás najlepšie, a že to urobí vtedy, keď to bude pre nás najlepšie. A dôverovať mu budeme aj napriek tomu, že to niekedy nie je vôbec jednoduché.

APLIKÁCIA ■ Na čo v živote zúfalo čakáš už dlhý čas? Ako prijať to, že Boh má svoj čas a svoje meradlo dôležitosti? Modli sa, aby si sa vo všetkom vedel spoľahnúť na Boha a podriaďiť sa jeho vôli.

V BOŽOM ČASE

Ved' Kristus v určenom čase, keď sme boli ešte bezmocní, zomrel za bezbožných. (Rim 5,6)

Ale keď prišla plnosť času, Boh poslal svojho Syna narodeného zo ženy, narodeného pod Zákomom... (Ga 4,4)

Uvažuj o úvodných textoch (Rim 5,6 a Ga 4,4). Čo tieto verše hovoria o Božom načasovaní?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

V uvedených veršoch apoštol Pavol hovorí, že Ježiš prišiel zomrieť za nás nielen v presne určenom čase, ale aj v tom najpríhodnejšom čase. Berie to ako fakt, nijako nevysvetľuje, prečo to bol práve tento čas. Môžeme si položiť otázku: Prečo Ježiš čakal tisícky rokov, kým prišiel na zem vyriešiť problém hriechu? Nechápal azda vesmír už dávno predtým, že hriech je zničujúci? Dnes sa možno pýtame, prečo Ježiš odkladá svoj druhý príchod. Alebo si v bolesti kladieme otázku: Prečo Boh tak dlho neodpovedá na moju modlitbu?

Uvažuj o prorocke o sedemdesiatich týždňoch z Dan 9,24–27, ktoré hovorí o Mesiášovi. Aké dlhé bolo toto prorocké obdobie? Čo nás to učí o trpezlivosti? Prečo sa musíme naučiť, že Božie načasovanie udalostí je iné, ako sú naše predstavy?

Je mnoho dôvodov, prečo v duchovnej oblasti opakovane na niečo čakáme. (1) Vďaka čakaniu môžeme svoju pozornosť preorientovať z „vecí“ späť na Boha. (2) Čakanie nám pomôže lepšie pochopiť naše pohnútky a túžby. (3) Čakanie posilňuje trpezlivosť a vytrvalosť. (4) Čakanie otvára dvere rozvoju mnohých duchovných cností, ako sú napríklad viera, trpezlivosť či pokora. (5) Čakanie umožňuje Bohu odhaliť nám viac z pozadia veľkého sporu. (6) Môže sa stať, že neodhalíme príčiny dlhého čakania, preto sa naučíme žiť vierou. Poznáš aj nejaký iný dôvod, prečo môže byť čakanie užitočné?

- **Z Písma vidíme, že Boh koná podľa svojho časového plánu. Môžeš sa z toho naučiť dôverovať, že aj v tvojom prípade Boh urobí to, čo je pre teba dobré a urobí to v správnom čase? Zároveň si polož otázku: Nerobím nič, čo možno oddaluje vypočutie mojej modlitby?**

APLIKÁCIA

DÁVID AKO PODOBENSTVO O ČAKANÍ

⁷Keď Dávid s Abišajom vnikli v noci k ľudu, Šaul ležal a spal uprostred tábora, kopiju mal zabodnutú do zeme blízko hlavy. Abnér a ľud ležali vôkol neho. ⁸Abišaj povedal Dávidovi: „Boh ti dnes vydal do moci tvojho nepriateľa. Dovoľ teda, aby som ho jednou ranou pribodol kopijou na zem, druhý úder nemusím dať.“ ⁹Dávid však odvetil Abišajovi: „Neublížuj mu! Kto smie bez-
trestne napadnúť Hospodinovho pomazaného?“ ¹⁰Dávid dodal: „Akože žije Hospodin, len Hospodin ho môže zasiahnuť, a to tak, že zomrie prirodzenou smrťou alebo vytiahne do boja a v ňom zahynie.“ ¹¹Nech ma chráni Hospodin, aby som napadol jeho pomazaného. Vezmi mu teraz kopiju, čo má pri hlave, i polnú fľašu a odídme!“ (1Sam 26,7–11)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

V 1Sam 16,1–13 sa dozvedáme, ako prorok Samuel pomazal chlapca Dávida za kráľa. Cesta z otcovho poľa na trón do Jeruzalema však trvala veľmi dlho. Počas tohto obdobia sa mnohokrát ocitol v ťažkých skúškach.

Najprv malého Dávida volali ku kráľovi, aby svojou hudbou upokojil Šaulovho nepokojného ducha (1. Samuelova 16). Keď zabil Goliáša, stal sa z neho izraelský národný hrdina (1. Samuelova 17). Potom nasledovalo dlhé obdobie, počas ktorého Dávid utekal a musel sa skrývať, aby si zachránil holý život. Šaul aj jeho syn Jonatán vedeli, že ďalším kráľom bude Dávid (1Sam 23,17; 24,20). Dávid však neurobil nič, aby urýchlil naplnenie Božieho zámeru. Skôr sa nám môže zdať, že robí presný opak. Keď sa Šaul usiloval Dávida zabiť, ten mu (hoci mal možnosť raz a navždy sa Šaula zbaviť) odrezal cíp z kráľovského pláštá, z čoho mal napokon len výčitky svedomia (1Sam 24,5–7). Napriek tomu, že sa ho Šaul znova pokúsil zabiť, Dávid odmietol usmrtiť Šaula, hoci sa mu na to naskytla ďalšia príležitosť (1Sam 26,7–11).

Uvažuj o úvodnom texte (1Sam 26,1–11). Prečo Dávid odmietol zabiť Šaula? Čo sa z toho môžeš naučiť o spôsobe, akým Boh uskutočňuje svoje plány v našom živote?

Prečítaj si text 1Sam 26,12–25. Dávid odmietol zabiť kráľa. Ako to ovplyvnilo Šaula? Aké výhody môže priniesť čakanie na Boha?

Dlhú cestu Dávida na trón môžeme zhrnúť do stručnej múdrosti: *Neber si, čo ti Boh ešte nedal.* Božie dary vždy dostávame z Jeho ruky a v Jeho čase. Niekedy možno musíme čakať veľmi dlho. Fazulka vyklíči za niekoľko hodín či dní, ale mohutný dub rastie desaťročia. Keď však príde silný vietor, nevyvráti ho.

APLIKÁCIA

- Dávid mal mnoho dôvodov, pre ktoré by mohol Šaula zabiť. (Napríklad: Trón mal napokon aj tak dostať Dávid a Šaul bol stelesnením zla.) Dávidovo konanie však svedčilo o skutočnej viere v Boha. Čo sa z tohto príkladu môžeme naučiť o našom čakaní?

ELIÁŠ A PROBLÉM NÁHLENIA

¹Acháb oznámil Izebel všetko, čo vykonal Eliáš, aj to, ako pozabíjal mečom všetkých prorokov. ²Izebel poslala Eliášovi odkaz: „Nech ma bohovia čo najprísnejšie potrescú, ak zajtra o tomto čase nenaložím s tvojim životom, ako si ty naložil s hociktorým z nich.“ ³Keďže šlo Eliášovi o život, zo strachu vstal a odišiel do judskej Beér-Šeby, kde zanechal svojho sluhu. ⁴Sám sa vydal na jednoduchú cestu púšťou. Keď prišiel, sadol si pod kručinu a žiadal si smrť. Povedal: „Dost už, Hospodine; vezmi si môj život, lebo nie som lepší než moji otcovia.“ ⁵Potom si ľahol a zaspal pod kručinou. Zrazu sa ho dotkol anjel a povedal mu: „Vstaň a jedz!“ ⁶Poobzeral sa a tu pri hlave mal posúch, upečený na žeravých uhlíkoch, a krčah vody. Zajedol si, napil sa a zase si ľahol. ⁷Nato sa ho anjel Hospodina druhý raz dotkol a povedal: „Vstaň a jedz, čaká ťa dlhá cesta.“ ⁸Vstal teda a najedol sa i napil a posilnený tým pokrmom putoval štyridsať dní a štyridsať nocí až na Boží vrch Horeb. ⁹Tam vošiel do jaskyne, kde prenocoval. Tu ho oslovil Hospodin: „Čo tu robíš, Eliáš?“ (1Krľ 19,1–9)

Rozhodujúci zápas na vrchu Karmel sa skončil (1. Kráľov 18). Z neba zostúpil oheň, všetci uznali pravého Boha a falošní proroci boli usmrtení. Ukázalo sa, že Hospodin je pravým Bohom. Predpokladali by sme, že po takejto skúsenosti Eliáš nadobudol novú duchovnú silu. Náhle sa však doočul niečo, čo ho tak vyľakalo, že si prial jediné – zomrieť. Zvyšok tohto príbehu sa nachádza v 1Krľ 19,1–9. Posledný verš sa končí zvláštnymi slovami: Tu ho oslovil Hospodin: „Čo tu robíš, Eliáš?“ (v. 9) Eliáš sa v strachu dal na útek a zrejme sa ocitol na nesprávnom mieste.

Po mocnom Božom zásahu na vrchu Karmel by Eliáš mal byť plný viery a odvahy. On však uteká zo strachu o vlastný život. Čo sa môžeme naučiť z jeho skúsenosti?

Z Eliášovej skúsenosti vyplýva mnoho rôznych poučení. Jedným z najdôležitejších je, že keď sa ponáhlame, veľmi ľahko sa môžeme ocitnúť na nesprávnom mieste. Eliáša premohol jeho strach, ktorý ho prinútil utiecť na púšť. Tam si želal, aby sa nikdy nenarodil. Sú však aj iné okolnosti, pre ktoré sa usilujeme uniknúť pred Božími plánmi.

Čo spôsobilo, že postavy v uvedených textoch chceli utiecť pred Božou vôľou?

1Moj 16,13

4Moj 20,10–12

Sdc 14,1–3

Mt 20,20.21

Lk 9,52–56

Sk 9,1

- Ľahko sa môže stať, že želania, hnev, túžby, nedostatok viery alebo zdanlivá „horlivosť“ za Pána spôsobia, že sa ženieme na miesto alebo do okolností, kde by sme vôbec nemali byť. Nikto z nás nie je voči tomuto nebezpečenstvu odolný. Riešenie spočíva v tom, že si budeme budovať vieru, ktorá dôveruje v Božiu dobrotu a milosť. On nás miluje a chce pre nás to najlepšie. Viera je dar. Musíme sa však oň starať, rozvíjať ho a starostlivo chrániť.

OSOBNÉ
ŠTÚDIUM

APLIKÁCIA

NAUČIŤ SA RADOVAŤ V HOSPODINOVÍ

¹Dávidov. Nerozčuluj sa nad ničomníkmi, nežiarli na páchatelov bezprávia! ²Veď rýchlo uschnú ako tráva a zvädnú ako zelená bylina. ³Dúfaj v Hospodina a konaj dobro, bývaj vo vlastnej krajine a zachovávaj vernosť. ⁴Raduj sa v Hospodinovi a dá ti, po čom túži tvoje srdce. ⁵Zver svoju cestu Hospodinovi, dôveruj mu a on sa o všetko postará. ⁶Tvojej spravodlivosti dá vyjsť ako svetlu a tvojmu právu ako jasnému poludniu. ⁷Utiš sa pred Hospodinom, vyčkaj na neho a nerozčuluj sa nad tým, kto má úspech, a nad tým, kto je zákerný. ⁸Prestaň sa hnevať a zanechaj zlosť! Nerozčuluj sa, vedie to len k zlému! ⁹Veď ničomníci budú vyhubení, ale tí, čo očakávajú Hospodina, budú vlastníť krajinu. ¹⁰Ešte chvíľku a bude po bezbožníkovi, budeš hľadať, kde je, a nenájdeš ho. ¹¹Pokorní však budú vlastníť zem a budú sa radovať z hojnosti pokoja. (Žalm 37,1–11)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM V Žalme 37,4 nachádzame nádherné zaslúbenie. Predstav si, že dostaneš, po čom si vždy túžil. Naplnenie túžob nášho srdca závisí od toho, či sa „raduje v Hospodinovi“. Ako rozumieš tejto myšlienke?

Uvažuj o úvodnom texte (Ž 37,1–11). Kontext štvrtého verša je možno prekvapivý. Dávid píše, že má okolo seba nepriateľov a bezbožníkov. Keď ľudia konajú proti nám, prirodzenou reakciou je nahnevať sa alebo sa pomstiť. Dávidova reakcia však bola úplne iná.

Čo radí Dávid Božiemu ľudu v situácii, keď je obklopený nepriateľmi?

Ž 37,1

Ž 37,5

Ž 37,7

Ž 37,8

Znova uvažuj o verši Ž 37,4. Čo znamená „radovať sa v Hospodinovi“ v kontexte predchádzajúcich veršov?

Dávid rôznymi spôsobmi opakuje, že máme dôverovať Hospodinovi. Spoľahni sa na neho, On bude konať. Neznepokojuj sa, pretože Hospodin je твоjím Bohom a robí všetko pre tvoje dobro – aj v tejto chvíli. Nemusíš sa trápiť, nemusíš brať veci do vlastných rúk. Tvoj Otec na nebi o tom vie. Dôveruj mu. Vlož celú svoju dôveru do Jeho rúk.

Dávid píše o radošti v Hospodinovi. Radovať sa v Bohu znamená bezmedzne mu vo všetkom dôverovať. Náš pokoj nemôže narušiť vôbec nič, pretože Boh je tu a koná. Môžeme ho chváliť, dokonca sa radovať, pretože nášho Boha nemôže nikto oklamať. Keď sa naučíme takto žiť, dostaneme to, po čom túži naše srdce. Dostaneme to, čo nám náš milujúci Otec chce dať. A stane sa to v čase, ktorý je najvhodnejší pre nás i pre jeho kráľovstvo.

APLIKÁCIA ■ Ako sa môžeme naučiť „radovať sa v Hospodinovi“? Modli sa a pros o Božie vedenie, aby si sa vedel vo svojom živote takto radovať.

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítaj text na stranách 483–516 (PP 637–682).

V Božích plánoch pre náš život môžu byť aj dlhé obdobia skúšok a čakania. Niekedy aj samotné čakanie môžeme vnímať ako náročnú skúšku. Trpezliví dokážeme byť vtedy, keď sa sústreďíme na Boha a budeme dôverovať, že koná v náš prospech. Na trpezlivé čakanie existuje veľa dôvodov, ale všetky súvisia s naplnením plánu, ktorý má Boh s nami a so svojím kráľovstvom. Ak sa usilujeme veci uponáhľať, môžeme veľa stratiť. Ak však budeme Bohu dôverovať a radovať sa v ňom, môžeme veľa získať.

„Každá skúška je odvážená a vymeraná Pánom Ježišom Kristom. Vďaka milosti, ktorú Boh človeku dáva, nie sú skúšky nad sily človeka.“ (12MR 81)

„Nezistím, aký zámer má Boh s mojím utrpením, ale On vie, čo je najlepšie, preto mu zverím svoju dušu, telo i ducha ako svojmu vernému Stvoriteľovi. *Viem, komu som uveril, a som presvedčený, že on má moc až do onoho dňa zachovať, čo mi bolo zverené.* (2Tim 1,12) Ak sa snažíme, aby sme mali viac viery, viac lásky, väčšiu trpezlivosť a dôveru v nášho nebeského Otca, viem, že keď budeme prechádzať cez rôzne konflikty života, budeme cítiť viac pokoja a šťastia. Boh nemá radosť z toho, ak sme ustaraní a trápime sa, akoby sme neboli v Ježišovej náruči. Je potrebné naučiť sa trpezlivo čakať a sledovať situáciu. Myslíme si, že kým máme pocit, že nie sme na správnej ceste, musíme hľadať nejaké vhodné znamenie. To však nie je otázka pocitov, ale viery.“ (2SM 242)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Čo znamená, že všetky skúšky Ježiš Kristus „odvážil a vymeral“? Ako nám to môže pomôcť v našom čakaní?
2. Podelte sa v triede o svoje skúsenosti s „trpezlivým čakaním“. Z čoho ste mali strach? Z čoho ste sa tešili? Ako ste to zvládli? Čo ste sa naučili? Na aké zaslúbenia ste sa spoliehali?
3. Mnoho ľudí je vystavených „skúške čakania“. Ako im môžete pomôcť, kým nastane čas, keď sa Boh rozhodne vykonať to, o čo prosia?
4. Akú úlohu zohráva modlitba v budovaní trpezlivosti? Za ktorých ľudí sa môžete modliť, aby sa naučili byť trpezlivejší?

Týždeň od 11. do 17. septembra

ZOMRIEŤ AKO PŠENIČNÉ ZRNKO

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Flp 2,5–9; Rim 12,1.2; 1Sam 2,12–3,18; 13,1–14; Zach 4,1–14

ÚVODNÝ TEXT

Amen, amen, hovorím vám: Ak pšeničné zrno, ktoré padne do zeme, neodumrie, zostane samo. Ale ak odumrie, prinesie veľkú úrodu. (Jn 12,24)

Ježišov obraz o odumretí pšeničného zrna je výstižnou analógiou podriadenia sa Božej vôli. Najprv čítame, že zrno padne do zeme. Keď vypadne zo stebľa, samo nevie ovplyvniť, kam a ako dopadne. Nemôže sa rozhodnúť, do akej zeme padne a čo bude v jeho okolí. Potom zrno čaká v zemi a vôbec netuší, čo mu prinesie budúcnosť – veď je len obyčajným pšeničným zrnkom. Napokon odumiera. Môže z neho vyrásť stebľa a neskôr klas, ale len pod podmienkou, že sa vzdá bezpečia a pohodlia, vzdá sa toho, čím je. Aby sa zrno zmenilo na rastlinu, ktorá prinesie úrodu, musí „odumrieť“ – vzdať sa svojej minulosti a prítomnosti.

OSNOVA LEKCIE

Hlavnou témou tejto lekcie bude prijatie Božej vôle a podriadenie sa jej s dôverou, aj keď jej úplne nerozumieme. V lekcii si všimneme pozitívne biblické príklady (Ježiš, Samuel, Pavol), ale aj situáciu, keď to ľudia nedokázali (napr. Šaul).

- Flp 2,5–9 – Ježiš ako vrcholný príklad pokory, tichosti a dôvery (nedeľa)
- Rim 12,1.2 – Pozvanie priniesť Bohu vlastný život ako obeť (pondelok)
- 1Sam 3,6–10 – Samuelov príklad ochoty podriaďiť sa Bohu (utorok)
- 1Sam 13,8–14 – Šaulova neochota podriaďiť sa (streda)
- Zach 4,1–7 – Zachariášovo pozvanie dôverovať Bohu (štvrtok)

ODOVZDAŤ SA DO SLUŽBY

⁵Zmýšľajte medzi sebou tak, ako Kristus Ježiš: ⁶On, hoci mal Božiu podobu, svoju rovnosť s Bohom nepovažoval za korisť, ⁷ale zriekol sa jej, keď vzal na seba podobu služobníka a stal sa podobný ľuďom a podľa vonkajšieho zjavu bol pokladaný za človeka, ⁸ponížil sa a stal sa poslušným až na smrť, a to smrť na kríži. ⁹Preto ho Boh nad všetko povýšil a dal mu meno nad každé meno... (Flp 2,5–9)

Vlastnými slovami zhrň hlavné posolstvo úvodného textu (Flp 2,5–9). Čo z týchto slov považuješ za najdôležitejšie?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Súčasná spoločnosť núti ľudí k tomu, aby sa asertívne domáhali svojich práv. Oproti niektorým minulým obdobiam, keď sa od ľudí vyžadovalo, aby radšej držali ústa a krok, je to samozrejme pozitívne. Je dobré, keď vládne spravodlivosť a každému sa dostáva, na čo má nárok. Ježišov príklad je však v kontraste s takýmto postojom. Zdá sa, že Boh od nás niekedy môže žiadať, aby sme sa dobrovoľne vzdali svojich práv a nárokov v prospech vyššieho princípu. Takto môžeme slúžiť nebeskému Otcovi spôsobom, ktorý bude mať presah až do večnosti. Vzdať sa toho, čo nám náleží, môže byť niekedy nepríjemné alebo dokonca nepochopiteľné a môže to byť pre nás náročnou skúškou.

Pozrime sa na Ježišovu skúsenosť (Flp 2,5–8). Uvedené verše hovoria o troch krokoch, ktorými sa Ježiš podriadil Otcovej vôli. Apoštol najprv svojim čitateľom adresuje výzvu: „Zmýšľajte medzi sebou tak, ako Kristus Ježiš.“ (Flp 2,5) Aby nás Ježiš mohol zachrániť, vzdal sa svojej rovnosti s Otcom a prišiel na zem ako človek (Flp 2,6.7).

Ježiš neprišiel ako významná a oslavovaná osobnosť, ale ako služobník ostatných ľudí (Flp 2,7).

Ako sluha sa Ježiš „stal poslušným až na smrť“. Nezomrel však nejakým obdivuhodným či vznešeným spôsobom. Pavol pripomína, že Kristus bol „poslušným až na smrť, a to na smrť na kríži“ (Flp 2,8).

V ktorých oblastiach života je pre teba Ježišov príklad vzorom? Ak právo a rovnosť rešpektujeme a považujeme ich za dobré, ako by si vysvetlil, že niekedy je potrebné vzdať sa ich? Uvažuj o týchto myšlienkach v kontexte 9. verša. Ako ti tento text pomáha pochopiť logiku podriadenia sa Božej vôli?

- Polož si otázku: Dožadujem sa práv, ktoré by mi mohli brániť podriaďiť sa Ježišovej vôli a slúžiť mojej rodine, môjmu zboru a ľuďom z môjho okolia? Som ochotný znášať nepohodlie a ťažkosti, aby bola moja služba iným efektívnejšia?

APLIKÁCIA

ZOMRIEŤ SÁM SEBE

¹Povzbudzujem vás teda, bratia, pre Božie milosrdenstvo, aby ste odovzdávali svoje telá ako živú, svätú, Bohu príjemnú obeť, ako vašu rozumnú službu Bohu. ²A nepripodobňujte sa tomuto svetu, ale premeňte sa obnovením zmysľania, aby ste vedeli rozoznať, čo je Božia vôľa, čo je dobré, čo mu je príjemné, čo je dokonalé. (Rim 12,1,2)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Mnohí kresťania sa úprimne snažia poznávať Božiu vôľu. „Bohu som ochotný obetovať úplne všetko, len potrebujem poznať jeho vôľu pre svoj život.“ Aj keby sme Bohu dali takýto sľub, môžeme cítiť neistotu v tom, čo je vlastne jeho vôľa. Ak hľadáme príčinu takéhoto zmätku, môže nám v tom pomôcť text Rim 12,1,2. Apoštol Pavol hovorí, ako môžeme poznať Božiu vôľu. Pripomína nám dôležitú skutočnosť: Ak chceme vedieť, aká je Božia vôľa, máme sa najprv obetovať!

Pavol píše, že Božiu vôľu rozoznáme, keď

- (1) pochopíme zmysel milosrdenstva, ktoré nám Boh prejavuje (Rim 12,1),
- (2) samých seba obetujeme ako živú, svätú obeť Bohu (Rim 12,1),
- (3) dovolíme Bohu, aby obnovil spôsob nášho uvažovania (Rim 12,2).

Len obnovené zmysľanie môže pochopiť Božiu vôľu. Nestačilo, že Kristus za nás trpel – On zomrel. Obnova nastáva vtedy, keď zomiera naše sebecké „ja“.

Pros Svätého Ducha, aby ti ukázal oblasti, na ktorých si zakladáš a nie si ochotný podriadiť sa v nich Bohu. Čoho sa potrebuješ vzdať, aby si sa stal „živou obeťou“ Bohu?

Boh často dovoľí, aby do nášho života prišli skúšky, ktoré nás upozornia, že v nás ešte stále pretrvávajú sebecké pohnútky. Inými slovami, že sme nezomreli sami sebe. Ťažkosti nám pomáhajú nielen postaviť sa zoči-voči nášmu hriechu, ale nám aj pripomínajú, že Ježiš sa vzdal života pre nás. Elisabeth Elliotová napísala: „Podriadiť Bohu najhlbšie túžby nášho srdca dokážeme len natoľko, nakoľko sme sa priblížili ku krížu. ...Záleží na našej vlastnej skúsenosti s krížom, aj keď ten náš je neporovnateľne menší ako kríž nášho Spasiteľa. Je to však príležitosť začať ho poznávať a mať s ním spoločenstvo aj v utrpení. Každé naše utrpenie nás totiž povoláva k tomuto spoločenstvu.“ (*Quest for Love*. Grand Rapids, MI: Fleming H. Revell, 1996, p. 182.)

APLIKÁCIA

- Vráť sa k dnešnému textu Rim 12,1,2. Prečítaj si ho na modlitbe a rozmyšľaj, čoho sa potrebuješ vzdať, aby si sa stal „živou obeťou“. Ako ti takéto uvažovanie pomáha vcítiť sa do Ježišovho utrpenia na kríži? Ako ti to pomáha lepšie pochopiť druhých ľudí, ktorí prechádzajú utrpením?

OCHOTA POČÚVAŤ

⁶Hospodin znova zavola na Samuela. Ten vstal, zašiel k Elimu a povedal: „Tu som, lebo si ma volal.“ Odvetil: „Nevola som ťa, syn môj. Chod' si len ľahnúť.“
⁷Samuel ešte Hospodina nepoznal, Hospodinovo slovo mu ešte nebolo zjavené.
⁸Hospodin znova, po tretí raz, zavola na Samuela. Ten vstal, šiel k Elimu a povedal mu: „Tu som, ved' si ma volal.“ Vtedy Eli pochopil, že chlapca volal Hospodin.
⁹Eli povedal Samuelovi: „Chod' si ľahnúť, no ak by ťa zase volal, povedz: ‚Hovor, Hospodin, tvoj služobník počúva.‘“ Samuel nato odišiel a ľahol si na svoje miesto.
¹⁰Hospodin prišiel, zastal si a zvolal ako predtým: „Samuel, Samuel.“ Ten odpovedal: „Hovor, tvoj služobník počúva.“ (1Sam 3,6–10)

Kedy sa ti naposledy stalo, že si síce počul tichý hlas Svätého Ducha, ale nebral si ho na vedomie? Máš skúsenosť, že následkom takéhoto postoja vstúpili do tvojho života problémy a ty si si pomyslel: Ach, prečo som len neposlúchol? Úvod Prvej Samuelovej knihy opisuje príbeh jedného proroka, jeho dvoch bezbožných synov, ktorí ignorovali Hospodina, a malého chlapca Samuela, ktorý, naopak, Hospodina počúval. Napriek prísnyim Božím varovaniam Eliho synovia nezmenili svoj spôsob života.

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Prečítaj si text 1Sam 2,12–3,18. Aký kontrast môžeme vidieť medzi tými, ktorí počúvajú Hospodina a tými, ktorí na jeho slova nedbajú?

Synovia Eliho mali úplne iné záujmy, než Hospodina a jeho službu. A hoci Boh Eliho napomenul a ten svojich synov napomenul, zdá sa, že nebol dôsledný. Jeho synovia očividne neboli ochotní podriaďiť sa Božej vôli. V tomto kontexte pôsobí Samuel ako ich jasný protiklad.

Kazateľ Charles Stanley píše o tom, aké dôležité je byť otvorený voči Božiemu hlasu. Nazýva to „preradiť do neutrálu“. Stanley poznamenáva: „Keď Svätý Duch hovorí, jeho cieľom nie je len odovzdať nám informácie. Hovorí preto, že očakáva odpoveď. Vie, kedy sme tak zameraní na svoje vlastné záujmy, že by bolo stratou času navrhnuť nám niečo iné. V takom prípade často mlčí. Čaká, kým preradíme do neutrálu, aby sme ho mohli počuť a potom podľa toho aj žiť.“ (*The Wonderful Spirit-Filled Life*, Nashville, TN: Thomas Nelson Publishers, 1992, p. 179, 180.)

- Čo má podľa teba autor na mysli, keď hovorí o „preradení do neutrálu“? Čo ti bráni, aby si mohol počuť Boží hlas a poslúchať ho? Čo potrebuješ zmeniť, aby si bol vnímavejší na Boží hlas a poslušnejší jeho radám?

APLIKÁCIA

POCIT NEZÁVISLOSTI

⁸Vyčkával ešte sedem dní do času, ktorý určil Samuel. Samuel však do Gilgálu neprichádzal a ľud sa začal rozchádzať. ⁹Šaul prikázal: „Prineste mi spaľovanú obeť a obeť spoločenstva.“ Tak obetoval spaľovanú obeť. ¹⁰Po jej skončení prišiel Samuel. Šaul mu vyšiel v ústrety, aby ho pozdravil. ¹¹Samuel sa spýtal: „Čo si to urobil?“ Šaul odvetil: „Videl som, že ľud odo mňa odchádza, ty si na stanovený čas neprišiel a Filištínci sa zhromaždili v Michmáse. ¹²Pomyslel som si: ‚Filištínci zídu teraz ku mne do Gilgálu a dosiaľ som si nenaklonil Hospodinovu tvár.‘ Tak som sa odhodlal priniesť spaľovanú obeť sám.“ ¹³Samuel povedal Šaulovi: „To bolo od teba nerozvážne. Nezachoval si príkaz, čo ti dal Hospodin, tvoj Boh. Hospodin by bol teraz natrvalo upevnil tvoju kráľovskú moc nad Izraelom. ¹⁴Takto tvoje kráľovstvo neobstojí. Hospodin si už našiel muža podľa svojho srdca a ustanovil ho za vojvodu svojho ľudu, pretože si nesplnil jeho príkaz.“ (1Sam 13,8–14)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Keď Eva v záhrade Eden zhršila, nebolo za tým len spochybňovanie Božieho slova. Podstatou problému bolo jej presvedčenie, že je dosť múdra, aby vedela rozhodnúť, čo je pre ňu dobré a správne. Dôverovala vlastnému úsudku. Keď pred Božím slovom uprednostníme vlastné presvedčenie, do nášho života môžu vstúpiť veľmi vážne problémy.

Aj Šaulov príbeh opisuje kroky, ktoré kráľa privedli k presvedčeniu, že Boha nepotrebuje. Takýto postoj mal tragické vyvrcholenie.

Samuel pomazal Šaula za Božieho kráľa (1Sam 10,1). Potom mu dal konkrétne pokyny (v. 8), ktoré sa však Šaul rozhodol neposlúchnuť.

Prečítaj si text 1Sam 13,1–14. Čo bolo príčinou Šaulovho pádu?

Šaulovu cestu k sebestačnosti a nezávislosti možno opísať tromi krokmi. Ani jeden z týchto krokov sa nezdá sám osebe až taký zlý. Napriek tomu v sebe ukrývajú zárodoky tragédie, pretože každý z krokov Šaul vykonal na vlastnú päsť, nezávisle od Boha. Všimni si, ako prebiehal Šaulov pád:

(1) Šaul hovorí, že „videl“, ako od neho všetci odchádzajú a prorok neprichádza (1Sam 13,11). Kráľ sa dostal pod tlak a vzniknutú situáciu hodnotil podľa vlastných kritérií.

(2) Od „videl“, Šaul prechádza k tomu, že si „pomyslel“ („povedal“ Roh), že ich Filištínci porazia (1Sam 13,12). To, čo očami videl, sformovalo jeho postoj k celej situácii.

(3) Od „pomyslel“ si, Šaul prechádza k tomu, že sa „odhodlal“ („odvážil sa“ SEvP) – obetovať (1Sam 13,12). Spôsob, akým Šaul uvažoval, ovplyvnil jeho pocity a napokon aj konanie.

Podobný postoj máme všetci. Sme závislí od nášho zraku, spoliehame sa naň. Čo vidíme, ovplyvňuje naše uvažovanie. Ďalším prirodzeným krokom je spoliehať sa na vlastné pocity. A pocity napokon ovplyvnia aj naše konanie.

APLIKÁCIA

- **Prečo Šaul nemal problém riadiť sa vlastným úsudkom, aj keď mu v ušiach stále zneli jasné Božie príkazy? Ak vieme o svojej zraniteľnosti a o nedokonalosti nášho poznania, prečo sa aj napriek tomu neustále spoliehame na seba? Ako sa naučiť viac dôverovať Božím radám?**

NÁHRADY

¹Potom sa vrátil anjel, čo so mnou hovoril, a zobudil ma ako človeka, ktorého budia zo sna. ²Spýtal sa ma: „Čo vidíš?“ Odpovedal som: „Vidím svietnik celý zo zlata s nádobkou navrchu. Je na ňom sedem lúčov a sedem lievikov pre lampy hore. ³Pri ňom sú dve olivy, jedna napravo od nádoby a druhá naľavo.“ ⁴Opýtal som sa a povedal som anjelovi, čo so mnou hovoril: „Čo je to, pán môj?“ ⁵Anjel, ktorý so mnou hovoril, mi odpovedal: „Nevieš, čo to znamená?“ Povedal som: „Nie, pán môj.“ ⁶Odvetil mi: „To je Hospodinovo slovo Zerubbábelovi: ‚Nie silou ani mocou, ale mojím duchom!‘ znie výrok Hospodina zástupov. ⁷Kto si ty, veľký vrch? Pred Zerubbábelom budeš rovinou! On vynesie hlavný kameň za pokriku: Milosť, milosť pre neho!“ (Zach 4,1–7)

Ukázali sme si, že keď sa spoliehame na seba, na svoju silu a svoj úsudok, máme vážny problém podriaďiť sa Božej vôli. Často sa spoliehame na niečo iné než na Boha. Keď sa niekto cíti v depresii, ide nakupovať, aby si zlepšil náladu. Keď sa niekto cíti neschopný, usiluje sa o uznanie. Keď má niekto problémy s manželským partnerom, hľadá si náhradu, s ktorou by mohol zdieľať náklonnosť a intimitu.

Mnohé z takýchto únikov či náhrad môžu zmierniť pocitovaný tlak, ale zďaleka nemusia byť riešením nášho problému – niekedy je to práve naopak. Skutočným riešením je len nadprirodzená pomoc od Boha. Problém spočíva v tom, že často sme závislí od toho, čím si Boha nahrádzame, než od neho samotného. Uvedme tri „náhrady“, ktorými nahrádzame skutočné riešenia problémov.

(1) Namiesto nového Božieho zjavenia *používame vlastnú múdrosť alebo predchádzajúce skúsenosti*.

(2) Namiesto hľadania Božieho riešenia *problémy jednoducho ignorujeme alebo si ich nepripúšťame*.

(3) Namiesto budovania spoločenstva s Bohom a nachádzania sily u neho *unikáme z reality a usilujeme sa Bohu vyhnúť*.

Zachariáš nám pomáha sústrediť sa na to, čo je naozaj dôležité, keď sme v pokušení hľadať si rôzne „náhrady“ a „úniky“. Po mnohých rokoch sa vyhnanci konečne vrátili z Babylona a začali stavať chrám. Stretávajú sa však s neuveriteľným množstvom prekážok (Ezdráš 4–6). Zachariáš preto ide za Zerubbábelom, ktorý práce vedie, aby ho povzbudil.

Prečítaj si text Zach 4,1–14. S akým posolstvom prichádza Zachariáš? Ako rozumieš posolstvu zaznamenanému v Zach 4,6? Aký vplyv mohol mať Svätý Duch na dokončenie stavby? Čo nás to učí o vzťahu medzi Svätým Duchom a naším praktickým konaním?

Boh nezabránil odporu počas stavby chrámu ani neušetril Zerubbábelu od tlaku a nepríjemností. Boh nás nie vždy chráni pred prekážkami. Ale keď taká situácia nastane, Boh to môže použiť, aby nás naučil dôverovať mu a závisieť od neho.

- **Čo robíš ako prvé, keď sa dostaneš do stresovej situácie? Ješ? Plačeš? Zapneš si televíziu? Modlíš sa? Podriaďiš sa Bohu? Čo ti tvoja odpoveď prezrádza o zmenách, ktoré potrebuješ urobiť?**

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Patriarchovia a proroci* si prečítaj kapitoly „Éli a jeho synovia“ (PP 575–580; PP /sk/ 434–438) a „Saulova opovážlivosť“. (PP 616–626; PP /sk/ 467–473) Božej vôli sa podriadime, keď zomrieme svojim túžbam a ambíciám. Tak sa otvára cesta pre skutočnú službu iným. Ak sa nestaneme „obetou“ a nebudeme ustavične otvorení Božiemu hlasu, nemôžeme žiť pre Boha. Aby sme skutočne podriadili svoju vôľu vôli nášho nebeského Otca, musíme si uvedomiť, aké nebezpečné je spoliehať sa na seba a na „náhrady“, ktoré používame namiesto Božieho slova a jeho moci. Podriaadiť sa Božej vôli je jadrom kresťanského života. Boh môže dopustiť skúšky, aby nás naučil závislosti od neho.

„Éliho nedbalosť je pre každého otca i matku výstrahou. V dôsledku svojej neposvätenej lásky a nechoty splniť nepríjemnú povinnosť žal vo svojich zvrhlých synoch ovocie neprávosti. Pred Bohom sú vinní rodičia, ktorí to dovolili, i deti, ktoré to robia. Pre ich prestúpenie neprijme od nich nijakú obeť ani dar.“ (CG 276)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Uvažujte, akú nesmiernu lásku nám prejavil Boží Syn, keď ako človek prišiel na zem a zomrel za naše hriechy. Čo v tejto súvislosti znamená sebaobetovanie a sebazaprenie pre dobro iných? Aj keď niečo podobné urobiť nemôžeme, je v tom princíp, ktorý by sme mali nasledovať. Akým spôsobom sa môžeme nechať viesť príkladom sebazaprenia a podriadenia, ktorý nám ukázal Ježiš na kríži?
2. U mnohých ľudí môže predstava podriadenia sa Bohu vyvolať strach – zvlášť ak netušia, čo ich čaká. Čo by ste poradili niekomu, kto sa spolieha skôr na seba ako na Boha? Čo by ste mu povedali, aby ste ho zbavili strachu z toho, že nepozná – alebo nebude môcť riadiť – svoju budúcnosť?
3. Modlite sa v triede za ľudí, pre ktorých je ťažké podriaadiť sa Božej vôli. Dôvera v Božiu vôľu je jediná cesta k trvalému pokoju. Ako im môžete prakticky pomôcť pochopiť, že sa môžu Bohu podriaadiť, pretože im chce to najlepšie? Ako môže Boh využiť tvoju pomoc, aby iní poznali jeho lásku a ochotu postarať sa o nich?

KRISTOVA SKÚŠKA OHŇOM

TEXTY NA TENTO TÝŽDEŇ

Lk 2,7.22–24; Mt 2,1–18; Jn 8,58.59; Lk 22,41–44; Mt 27,51.52; Rim 6,23; Tit 1,2

ÚVODNÝ TEXT

Okolo deviatej hodiny zvolal Ježiš mocným hlasom: „Éli, Éli, lema sabachthani?“, čo znamená: „Bože môj, Bože môj, prečo si ma opustil?“ (Mt 27,46)

Naše uvažovanie o utrpení je vždy spojené s otázkou pôvodu hriechu a bolesti. Vďaka Božiemu zjaveniu máme spoľahlivú odpoveď: Hriech a utrpenie vznikli, lebo slobodné bytosti zneužili Bohom darovanú slobodu. To nás privádza k ďalšej otázke: Vedel Boh vopred, že stvorené bytosti padnú? Áno, ale očividne bol presvedčený – ako napísal C. S. Lewis – že to „riziko stojí za to“. Riziko? Pre koho má zmysel? Pre nás, zatiaľ čo Boh sedí v nebesiach na svojom tróne? Nie celkom. Sloboda všetkých jeho inteligentných tvorov bola pre Boha posvätná. Než by nám Boh odoprel slobodu, radšej vzal na seba bremeno utrpenia spôsobené zneužitím našej slobody. Toto utrpenie vidíme v živote a smrti Ježiša Krista, ktorý vzal na seba ľudskú prirodzenosť, vytvoril medzi nebom a zemou spojenie, ktoré potrvá celú večnosť.

OSNOVA LEKCIE

V záverečnej lekcii sa zameriame na osobu Ježiša Krista. On je tým, kto sám prešiel mnohými trápeniami, bolesťou a smrťou. Zamyslíme sa nad významom utrpenia v jeho živote aj nad tým, čo sa z toho môžeme naučiť my.

- Lk 2,7.22–24 – Ježišov vstup do života bolesti a trápenia (nedeľa)
- Mt 12,22–24; Lk 4,28–30 – Ježiš a nepochopenie jeho okolia (pondelok)
- Mk 14,32–26 – Ježišov zápas v Getsemanskej záhrade (utorok)
- Matúš 27 – Ježišovo odsúdenie a smrť (streda)
- Sk 14,22; Flp 1,29 – Ježišovo utrpenie a naše trápenie (štvrtok)

DETSTVO

⁷A porodila svojho prvorodeného syna. Zavinula ho do plienok a uložila do jasiel, lebo v útulku pre nich nebolo miesta. ... ²²Keď uplynuli dni ich očisťovania podľa Mojžišovho zákona, odniesli ho do Jeruzalema, aby ho predstavili Pánovi, ²³lebo Pánov zákon predpisuje, že každý mužský potomok, ktorý otvára materské lono, má byť zasvätený Pánovi. ²⁴A aby obetovali pár hrdličiek alebo dva holúbky, ako káže Pánov zákon. (Lk 2,7.22–24)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Písmo nám o Ježišových raných rokoch prináša len veľmi málo informácií. Zopár veršov nám však odhaľuje okolnosti Ježišovej mladosti a pomerov, do akých sa narodil.

Uvažuj o úvodných veršoch (Lk 2,7.22–24) a o texte Mt 2,1–18 (pozri aj 3Moj 12,6–8). Ktoré základné fakty sa môžeme dozvedieť na základe týchto veršov? Čomu Ježiš musel čeliť už od začiatku?

Ježiš nebol prvý ani posledný, koho život poznačila chudoba a prenasledovanie – a to dokonca už od narodenia. Jedinečnosť Ježišovho utrpenia od najútlejšieho veku nám pomáhajú pochopiť aj ďalšie okolnosti.

Prečítaj si text Jn 1,46. Akým ďalším predsudkom musel Ježiš čeliť? Ako to mohlo ovplyvniť jeho život?

S výnimkou Adama a Evy pred pádom do hriechu bol Ježiš jediný bezhriešny človek žijúci na zemi. Vo svojej čistote a dokonalosti sa ponoril do sveta hriechu. Stret s hriechom, pokušením a prejavmi hriechu na zemi v ňom museli vyvolávať bolesť a pocit odlúčenosti. Ved' aj my, hoci sme vplyvom hriechu otupení, sa často s hrôzou alebo s opovrhnutím odvracame od zla, ktoré vidíme okolo seba. (Asi každý z nás však musí priznať, že niektoré iné prejavy zla nám sú viac či menej sympatické. Pozri v tejto súvislosti text Heb 12,4.) Aké ťažké to však muselo byť pre Ježiša! Aký priepastný rozdiel musel byť medzi ním a ostatnými ľuďmi! Aké utrpenie musel prežívať!

APLIKÁCIA

- Aký postoj máš k prejavom hriechu, ktoré vidíš okolo seba? Ktoré prejavy ťa trápia najviac? Ku ktorým máš ľahostajný postoj? Čo môže spôsobovať tvoju ľahostajnosť alebo otupenosť? Aké ďalšie príčiny svojej ľahostajnosti si našiel? Čo s tým môžeš robiť?

ODMIETNUTÝ A OPOVRHOVANÝ LÚDMI

²²Nato priviedli k nemu posadnutého démonom, ktorý bol slepý a nemý. Uzdravil ho, takže nemý hovoril a videl. ²³Zástupy žasli a hovorili: „Či to nie je Dávidov syn?“ ²⁴Keď to farizeji počuli, povedali: „Tento vyháňa démonov iba mocou Belzebula, vládcu démonov.“ (Mt 12,22–24)

²⁸Keď to počuli, všetkých v synagóge zachvátil hnev. ²⁹Vstali a hnali ho von z mesta. Vyviedli ho až na kraj vrchu, na ktorom bolo postavené ich mesto, aby ho odtiaľ zhodili. ³⁰Ale on prešiel pomedzi nich a odišiel. (Lk 4,28–30)

⁵⁸Ježiš im odpovedal: „Amen, amen, hovorím vám: Skôr ako bol Abrahám, Ja som!“ ⁵⁹Tu zdvihli kamene a chceli ich hádzať do neho. Ježiš sa však skryl a vyšiel z chrámu. (Jn 8,58.59)

Uvažuj o textoch Mt 12,22–24; Lk 4,21–30 a Jn 8,58.59. Uvažuj o nich v kontexte toho, že Ježiš bol Boh, Stvoriteľ neba i zeme a prišiel, aby zomrel ako obeť za hriechy celého sveta. Ako ti tieto verše ukazujú na utrpenie, ktorému Ježiš čelil počas svojej služby na zemi?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

Predstavitelia národa ani mnohí obyčajní ľudia nepochopili Ježišov život, jeho činy a učenie. Tí, ktorých prišiel zachrániť, ho odmietli a znenávideli. Je to podobné, ako keď sa milujúcemu rodičovi postaví na odpor dieťa, ktoré však zároveň nevyhnutne potrebuje jeho pomoc. Rodič je ochotný urobiť pre svoje dieťa všetko, no to ho odmieta, pohŕda ním a zavrhuje ho. A to aj napriek tomu, že rodič je často jediný človek na svete, kto chce dieťaťu nezištne pomôcť a zachrániť ho pred záhubou. Ježišova skúsenosť tu na zemi bola podobne bolestná.

Prečítaj si text Mt 23,37. Ako Ježiš znášal odmietanie? Čo mu ležalo na srdci? Čo bolo skutočnou príčinou jeho utrpenia? Trápil sa kvôli sebe (ako to robíme my, keď nás iní odmietajú), alebo z nejakého iného dôvodu? Ak áno, z akého?

Každý z nás už pocítil prenikavú bolesť odmietnutia. Naša bolesť sa možno podobala Kristovej bolesti, ktorá plynie z nesebeckej lásky. Vtedy nás netrápi ani tak samotné odmietnutie, ale skôr následky, ktoré bude musieť niesť človek, ktorý odmietol pomoc. (Možno to bol niekto, na kom nám veľmi záleží – a on odmietol prijať spasenie v Kristovi.) Ako sa asi musel cítiť Ježiš, ktorý si naplno uvedomoval veľkosť vlastného utrpenia pre záchranu ľudí, ale aj následky, ktoré by malo odmietnutie jeho daru? „Jeho [Kristova] nevinnosť bola príčinou toho, že satanove útoky pociťoval veľmi intenzívne.“ (3SM 129)

- Čo sa môžeš naučiť z Ježišovho príkladu o spôsobe, akým sa dá ľahšie vyrovnáť s bolesťou odmietnutia? Ako to môžeš uplatniť vo svojom živote?

APLIKÁCIA

JEŽIŠ V GETSEMANE

³²Prišli na miesto, ktoré sa volá Getsemani. A prikázal svojim učeníkom: „Sadnite si sem, kým sa pomodlím.“ ³³Nato vzal so sebou Petra, Jakuba a Jána. Začal pociťovať hrôzu a úzkosť. ³⁴Povedal im: „Veľmi smutná je moja duša, až na smrť. Zostaňte tu a bdejte.“ ³⁵Trochu od nich poodišiel, padol na zem a modlil sa, aby ho, ak je to možné, minula táto hodina. ³⁶Hovoril: „Abba, Otče, tebe je všetko možné! Vezmi odo mňa tento kalich. No nie ako ja chcem, ale ako chceš ty.“ (Mk 14,32–36)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Nič z utrpenia, ktoré musel Ježiš znášať počas svojho pozemského života, sa nevyrovna bolesti, ktorú prežíval v posledných hodinách pred svojou smrťou na kríži. Ježišova obeť za hriechy sveta bola plánovaná pred stvorením sveta (Ef 1,1–4; 2 Tim 1,8,9; Tít 1,1,2). Teraz sa mal celý plán uskutočniť.

Čo prezrádzajú nasledujúce verše o Kristovom utrpení v Getsemanskej záhrade?

Mt 26,38,39

Mk 14,33–36

Lk 22,41–44

„Trochu sa od nich vzdialil – len toľko, aby ho mohli vidieť a počuť – a padol na zem. Uvedomoval si, že hriech ho odlučuje od Otca. Priepasť bola taká široká, hlboká a temná, že jeho duch sa nad tým zhrozil. Z tohto smrteľného zápasu nemôže hľadať únik v použití svojej božskej moci. Následky ľudského hriechu musí vytrpieť ako človek. Ako človek musí znášať Boží hnev, ktorý stíha prestúpenie. Kristus sa teraz ocitol v situácii, v akej predtým nikdy nebol. Jeho utrpenie najlepšie vystihujú prorocké slová: Prebud' sa, meč, proti môjmu pastierovi a proti mužovi mne blízkeho – znie výrok Hospodina mocností. (Zach 13,7) Kristus ako zástupca a útočisko hriešnikov znášal Boží spravodlivý súd. Poznal, čo znamená Božia spravodlivosť. Až dosiaľ sa prihováral za iných, teraz túžil, aby sám mal príhovorca.“ (DA 686; TV 481)

APLIKÁCIA

- **Uvažuj o tom, čo Ježiš prežíval v Getsemanskej záhrade, kde naňho doľahla ťarcha hriechov celého sveta. Nikto z ľudí nikdy nemusel a ani nebude musieť podstúpiť takúto úlohu. Čo sa z toho dozvedáme o Božej láske k nám? Akú nádej z toho môžeš čerpať pre seba?**

UKRIŽOVANÝ BOH

Od šiestej hodiny nastala tma po celej zemi, až do deviatej hodiny. (Mt 27,45)

⁵¹**A hľa, chrámová opona sa roztrhla na dvoje odhora až nadol, zem sa triasla a skaly pukali.** ⁵²**Otvorili sa hroby a mnohé telá zosnulých svätých boli vzkriesené.** (Mt 27,51.52)

Chrámová opona sa roztrhla na dvoje odhora až nadol. (Mk 15,38)

Medzi najhoršie tresty, na aké mohli Rimania niekoho odsúdiť, patrilo ukrižovanie. Smrť ukrižovaním sa považovala za najhoršiu smrť. Každý, kto bol odsúdený zomrieť na kríži, to považoval za niečo strašné. O čo viac Boží Syn! Treba si uvedomiť, že Ježiš nebol žiadny superman. Jeho telo bolo rovnako krehké ako naše. Bolest', ktorú cítil, keď ho bili, bičovali, keď mu zatĺkali klince do rúk a nôh a keď sa mu pod váhou tela trhali rany, bola neznesiteľná. Ukrižovanie bolo vyhradené pre najväčších zločincov. Aká nespravodlivosť, že Ježiš, úplne nevinný, musel znášať taký údel!

Ako však vieme, Ježiš netrpel len telesne. Na kríži išlo o viac než len o zabitie nevinného muža.

Ježišovu smrť sprevádzali viaceré dôležité okolnosti, ktoré svedčili o tom, že išlo o oveľa viac, než si vtedy väčšina ľudí uviedomovala. O aké udalosti išlo? Aký význam má každá z nich?

Mt 27,45

Mt 27,51.52

Mk 15,38

Ježišova smrť nebola len nespravodlivou popravou nevinného človeka. Podľa Biblie bol na Ježiša vyliaty Boží hnev za hriechy celého ľudstva. To náš hriech niesol Ježiš na kríži. Ježiš neniesol následky nespravodlivého hnevu namiereného proti hriešnemu ľudstvu. Ježiš niesol spravodlivé rozhorčenie spravodlivého Boha voči hriechom celého sveta. Ježiš znášal niečo hlbšie, temnejšie a bolestivejšie, než môže prežiť alebo poznať akýkoľvek človek na zemi.

- Každý z nás prechádza skúškami a trápením. Akou nádejou a útechou ti môže byť Ježišovo utrpenie na kríži za tvoje hriechy?

**OSOBNÉ
ŠTÚDIUM**

APLIKÁCIA

TRPIACI BOH

Tam učeníkov posilňovali na duchu a povzbudzovali ich, aby vytrvali vo viere; pripomínali, že do Božieho kráľovstva máme vojsť cez mnohé súženia. (Sk 14,22)

Ved' vám sa dostala milosť pre Krista, aby ste v neho nielen verili, ale za neho aj trpeli. (Flp 1,29)

A všetci, čo chcú žiť zbožne v Ježišovi Kristovi, budú prenasledovaní. (2Tim 3,12)

OSOBNÉ ŠTÚDIUM

Ľudia zvyknú hovoriť: Kým sme tu na tomto svete, budeme trpieť. Taký je údol padlého stvorenia. Biblia nám nesľubuje život bez utrpenia. Čo však naozaj hovorí Písmo?

Uvažuj o úvodných textoch. Čo hovoria o utrpení?

Sk 14,22

Flp 1,29

2Tim 3,12

Aj keď prechádzame utrpením a bolesťou, mali by sme si uvedomiť nasledovné skutočnosti:

(1) Ježiš Kristus, trpel viac než ktokoľvek z nás. Na kríži „on niesol naše choroby a naše bolesti ho obťažili“ (Iz 53,4). Utrpenie, ktorým prechádzame my ako jednotlivci, niesol Ježiš za nás všetkých. Toho, ktorý bol bezhriešny, Boh „urobil za nás hriechom“ (2Kor 5,21). Ježiš trpel tak, ako si to my, hriešne bytosti, ani nevieme predstaviť.

(2) Boh trpí v našej bolesti s nami. „V každom ich súžení mal aj on súženie.“ (Iz 63,9 Roh) Boh prostredníctvom proroka Zachariáša povedal: „Kto sa vás dotkne, dotýka sa zrenice môjho oka.“ (Zach 2,12)

(3) Keď trpíme, pamätajme na ovocie Ježišovho utrpenia. Vďaka Ježišovej obeti sme dostali nádherné zaslúbenia naplnené nádejou a povzbudením.

Aké zaslúbenia nachádzaš v týchto textoch?

Jn 10,28

Rim 6,23

Tít 1,2

1Jn 2,25

Na svete budeme prežívať bolesť a utrpenie. Máme však zaslúbenia a nádej. Vďaka Ježišovi, vďaka tomu, že niesol trest za náš hriech, vďaka zaslúbeniam evanjelia, – že vo viere sa už teraz môžeme stať dokonalými v Ježišovi, – máme zaslúbenie večného života. Vďaka Ježišovmu dielu, vďaka plnosti jeho dokonalého života a vďaka jeho dokonalej obeti môžeme mať istotu, že náš život, naplnený bolesťou, sklamaním a stratami, nie je nič viac než krátky okamih, záblesk, ktorý trvá len krátku chvíľu a potom pomínie. Toto zaslúbenie máme len vďaka Ježišovmu utrpeniu, ktoré niesol, aby jedného dňa, ktorý čoskoro príde, uvidel „z námahy svojej výsledok“ (Iz 53,11 Roh).

PODNETY NA ZAMYSLENIE

V knihe *Túžba vekov* si prečítaj kapitoly „Getsemane“ (DA 685–697; TV 480–487) a „Golgota“ (DA 741–757; TV 520–531).

„Trikrát sa takto modlil. Trikrát sa jeho ľudská prirodzenosť zachvela pred poslednou, vrcholnou obeťou. Vykupiteľ však teraz hľadá na priebeh ľudských dejín. Vidí, ako priestupníci Božieho zákona, ponechaní sami na seba, budú musieť zahynúť. Pozoruje bezmocnosť človeka. Vidí presilu hriechu. Počuje vzdychy a náreky hynúceho sveta. Sleduje jeho neodvratný osud a rozhoduje sa. Zachráni človeka za každú cenu. Prijíma svoj krvavý krst, aby miliónom hynúcich umožnil získať večný život. Opustil nebeské príbytky, kde je len čistota, šťastie a sláva, aby zachránil jedinú stratenú ovcu – jediný svet, padlý do hriechu. Nezradí svoje poslanie. Stane sa zmiernou obeťou ľudstva, ktoré svojvoľne upadlo do hriechu. Z jeho záverečnej prosby cítiť bezvýhradnú odovzdanosť: Ak nie je možné, aby ma minul tento kalich a musím ho vypíť, nech sa stane tvoja vôľa! (Mat 26,42)“ (TV 484; DA 690.693)

NÁMETY NA SPOLOČNÉ UVAŽOVANIE

1. Ako vám vo vašom trápení pomáha poznanie, že samotný Boh trpel v Ježišovi Kristovi viac ako ktokoľvek z nás? Aký význam pre vás má, že Ježiš za nás trpel? V čom vám to môže byť útechou? Pri uvažovaní o tejto téme zoberte do úvahy aj nasledovný citát: „Každé utrpenie, ktoré je dôsledkom hriechu, bolo vyliate na bezhriešneho Božieho Syna.“ (3SM 129)
2. Aké skúšky a ťažkosti Ježiš prežíval? V čom sa podobajú tým našim? Čím sa odlišujú? Čo sa môžeme naučiť z toho, ako ich Ježiš znášal? Ako nám to môže pomôcť v našich skúškach?
3. Na ktoré vaše obľúbené biblické zaslúbenia sa spoliehate v čase bolesti a utrpenia? Napíšte si ich, proste o ich naplnenie.
4. Pokúste sa zhrnúť naše spoločné štúdium v tomto štvrtroku do niekoľkých stručných bodov. Na ktoré otázky ste dostali odpoveď? Ktoré problémy zostali nezodpovedané? Ako si môžeme byť navzájom pomocou a povzbudením, keď prichádzajú okolnosti, ktoré v nás vyvolávajú neistotu a pochybnosti?

POUŽITÉ SKRATKY

BIBLICKÉ PREKLADY

Štandardne je v lekciiach použitý Slovenský ekumenický preklad (Vydala Slovenská biblická spoločnosť, 2008).

Keď je použitý iný preklad, je pri odkaze na verš uvedená jedna z nasledujúcich skratiek:

SEvP	Biblia – Písmo Sväté Starej a Novej zmluvy (Vydala Slovenská evanjelická cirkev a. v., 1979)
Roh	Svätá Biblia (z pôvodných jazykov preložil Prof. Jozef Roháček, 1951)
RKC	Sväté Písmo Starého a Nového zákona (Vydal Spolok sv. Vojtecha, 1995)

SKRATKY BIBLICKÝCH KNÍH

Názov knihy	Ekumenický preklad	Preklad prof. Roháčka
Starý zákon - skratky kníh		
Genesis - Prvá Mojžišova kniha	Gn	1Moj
Exodus - Druhá Mojžišova kniha	Ex	2Moj
Levitikus - Tretia Mojžišova kniha	Lv	3Moj
Numeri - Štvrtá Mojžišova kniha	Nm	4Moj
Deuteronómium - Piata Mojžišova kniha	Dt	5Moj
Jozua	Joz	Joz
Knihá sudcov	Sdc	Sud
Rút	Rút	Rút
Prvá Samuelova kniha	1Sam	1Sam
Druhá Samuelova kniha	2Sam	2Sam
Prvá kniha kráľov	1Krl'	1Kráľ
Druhá kniha kráľov	2Krl'	2Kráľ
Prvá kniha kroník (Paralipomenon)	1Krn	1Par
Druhá kniha kroník (Paralipomenon)	2Krn	2Par
Ezdráš (Kniha Ezdrášova)	Ezd	Ezd
Nehemiáš (Kniha Nehemiášova)	Neh	Neh
Ester (Kniha Ester)	Est	Est
Jób (Kniha Jób)	Jób	Jób
Žalmy (Kniha Žalmov)	Ž	Ž
Príslovia (Kniha príslovií)	Prís	Prísl
Kohelet - Kazateľ (Kniha Kazateľ)	Koh	Kaz
Veľpieseň (Pieseň Šalamúnova)	Vljp	P.Š.
Izaiáš (Kniha proroka Izaiáša)	Iz	Iz
Jeremiáš (Kniha proroka Jeremiáša)	Jer	Jer
Náreky (Plač Jeremiášov)	Nár	P.J.
Ezechiel (Kniha proroka Ezechiela)	Ez	Ez
Daniel (Kniha proroka Daniela)	Dan	Dan
Ozeáš (Kniha proroka Hozeáša)	Oz	Hoz
Joel (Kniha proroka Joela)	Joel	Joel
Amos (Kniha proroka Amosa)	Am	Am
Abdiáš (Kniha proroka Obadiáša)	Abd	Ob
Jonáš (Kniha proroka Jonáša)	Jon	Jon
Micheáš (Kniha proroka Micheáša)	Mich	Mich
Nahum (Kniha proroka Náhuma)	Nah	Náh

Habakuk (Kniha proroka Habakuka)	Hab	Hab
Sofoniáš (Kniha proroka Sofoniáša)	Sof	Sof
Aggeus (Kniha proroka Haggeusa)	Ag	Hag
Zachariáš (Kniha proroka Zachariáša)	Zach	Zach
Malachiáš (Kniha proroka Malachiáša)	Mal	Mal

Nový zákon - skratky kníh

Evanjelium podľa Matúša	Mt	Mat
Evanjelium podľa Marka	Mk	Mar
Evanjelium podľa Lukáša	Lk	Luk
Evanjelium podľa Jána	Jn	Ján
Skutky apoštolov	Sk	Sk
List Rimanom	Rim	Rim
Prvý list Korinťanom	1Kor	1Kor
Druhý list Korinťanom	2Kor	2Kor
List Galaťanom	Ga	Gal
List Efezanom	Ef	Ef
List Filipanom	Flp	Fil
List Kolosanom	Kol	Kol
Prvý list Tesaloničanom	1Tes	1Tes
Druhý list Tesaloničanom	2Tes	2Tes
Prvý list Timotejovi	1Tim	1Tim
Druhý list Timotejovi	2Tim	2Tim
List Títovi	Tít	Tít
List Filemonovi	Flm	Filem
List Hebrejom (List Židom)	Heb	Žid
Jakubov list	Jk	Jak
Prvý Petrov list	1Pt	1Pet
Druhý Petrov list	2Pt	2Pet
Prvý Jánov list	1Jn	1Ján
Druhý Jánov list	2Jn	2Ján
Tretí Jánov list	3Jn	3Ján
Júdov list	Júd	Júda
Zjavenie apoštola Jána	Zj	Zj

DIELA ELLEN WHITEOVEJ

Pri slovenských prekladoch diel Ellen Whiteovej je uvádzané stránkovanie prvého vydania z Vydavateľstva Advent-Orion.

Skratka	Anglický názov
AG	God's Amazing Grace
AH	The Adventist Home
CG	Child Guidance
COL	Christ's Object Lessons
CT	Counsels to Parents, Teachers and Students
DA	The Desire of Ages
ED	Education
FW	Faith and Works
HC	Our High Calling
MH	The Ministry of Healing

ML	My Life Today
PP	Patriarchs and Prophets
RC	Reflecting Christ
SD	Sons and Daughters of God
T	Testimonies for the Church
TE	Temperance
BC	The SDA Bible Commentary

Skratka

Slovenský názov

PP	Patriarchovia a proroci, Na úsvite dejín
PK	Proroci a králi, Zo slávy do tieňa
TV	Túžba vekov, Cesta lásky
SA	Skutky apoštolov, Poslovnia nádeje
VS	Veľký spor vekov, Z tieňa do slávy
KP	Kristove podobenstvá
CK	Cesta ku Kristovi
Vých	Výchova
CZ	Cesta ku zdraviu a životnej harmónii

Navštívte nás na webovej stránke: <http://www.absg.adventist.org>

Za materiály na štúdium sobotnej školy je zodpovedné Oddelenie sobotnej školy pri Generálnej konferencii (GK) Cirkvi adventistov siedmeho dňa a Oddelenie sobotnej školy pri Česko-Slovenskej únii. Text materiálov bol pri preklade upravený podľa pravidiel dohodnutých s Oddelením sobotnej školy pri GK.

ZÁPADY SLNKA

Poznámka k údajom o západe slnka:

Údaje o západe slnka sú prevzaté z hviezdárskej ročenky a zodpovedajú polohe 19° východne od nultého poludníka a 49. rovnobežke, čo je poloha mesta Martin. (Pre mesto Košice – 8 minút, pre Bratislavu + 11 minút.)

INTERNETOVÉ STRÁNKY SOBOTNEJ ŠKOLY

<http://sobotnaskola.casd.sk>

Základné informácie o sobotnej škole – Aktuálne lekcie vo formáte pdf – Učiteľské lekcie a doplnkové materiály – Predstavenie misijných projektov – Podnety na modlitby

Tému Štúdia Biblie dopĺňa televízna relácia Biblia pre dnešok na **www.HopeTV.cz** vždy od pondelka v archíve a v piatok od 19.30 h vo vysielaní.

PLÁN TEMATICKÝCH SOBÔT, TÝŽDŇOV A ZBIEROK V ROKU 2022

	Téma soboty	Zbierka	VS
--	-------------	---------	----

Júl			
2. 7.	Deň modlitby a pôstu		
9. 7.	Deň misie		
9. 7.	Zbierka pre celosvetovú misiu	Zbierka pre GK	14
16. 7.	Deň evanjelizácie prostredníctvom médií		
23. 7.	Sobota detí		
30. 7.			
August			
6. 8.	Deň evanjelizácie prostredníctvom projektov Globálnej misie		
13. 8.	Deň zakladania zborov		
20. 8.	Deň vzdelávania		
27. 8.	Deň prevencie zneužívania a domáceho násilia		
September			
3. 9.	Zbierka na stavebné projekty združenia	Zbierka stavebná	29
10. 9.	Týždeň rodinnej súdržnosti (5.-11. 9.)		
10. 9.	Zbierka pre celosvetovú misiu	Zbierka pre GK	14
17. 9.	Deň Klubu Pathfinder		
24. 9.	Zbierka 13. soboty pre Juhoamerickú divíziu	Zbierka 13. soboty	13

Informácie pre pokladníkov zboru - misijné zbierky sú odoslané na účet príslušného združenia a zbierky s osobitným určením majú uvedenú prvú časť variabilného symbolu v stĺpci VS, druhá časť variabilného symbolu je číslo zboru.

Adresy zborov Slovenského združenia CASD

ZBOR	PŠČ	ADRESA	ZAČIATOK BOHOSLUŽBY	
1. Bánovce n/Bebravou	957 01	SNP 637/10	9:30	13:00
2. Banská Bystrica 1	974 01	Rudlovska cesta 37	9:00	-
3. Banská Bystrica 2	974 01	Kollárova 18	9:00	-
4. Banská Štiavnica	969 00	ZUŠ, nám. Sv. Trojice	9:00	-
5. Blatné Remety	072 44	č.130	9:00	12:30
6. Bratislava 1	821 04	Cablkova 3	9:30	14:00
7. Bratislava 2	811 08	Ferienčíkova 5	9:30	-
8. Bratislava Dúbravka	841 01	Zborový dom ECAV, M.S. Trnavského 2/A	9:30	-
9. Bratislava Petržalka	851 05	Wolkrova 4	10:00	-
10. Brezno	977 01	Štúrova 19	10:00	-
11. Čadca	022 01	Kukučínova 1069/25	9:30	13:00
12. Čakanovce	044 45	č. 63, pošta Bidovce	9:00	13:30
13. Červenica	082 07	č. 74, pošta Tuhrina	9:00	-
14. Filakovo	986 01	Ružová 47	9:00	13:00
15. Gerlachov	059 42	Lúčna 188	9:00	14:30
16. Kežmarok	060 01	Hradná 24	9:30	13:00
17. Košice 1	040 11	Toryská 1/G	9:00	15:00
18. Košice 2	040 01	Hlavná 68	9:00	-
19. Krupina	963 01	SNP 2	9:00	-
20. Levice	934 01	J. Bottu 2	9:30	13:30
21. Liptovský Hrádok	033 01	Hurbanova 221	9:00	-
22. Liptovský Mikuláš	031 01	1. mája 89	9:30	13:00
23. Lučenec	984 01	Námestie Artézskych prameňov 49	9:30	14:00
24. Markuška	049 34	Markuška 9	9:00	13:30
25. Martin	036 01	Viliama Paulinyho Tótha 2	9:30	-
26. Michalovce	071 01	Hviezdoslavova 20	9:00	13:00
27. Myjava	907 01	Brestovec 97	10:00	-

28. Nitra	949 01	F. Mojtu 10	10:30	13:30
29. Nové Zámky	940 63	Dostojevského 26	9:30	13:00
30. Piešťany	921 01	Zavretý kút 113	9:30	14:00
31. Poprad	058 01	Ul. Fraňa Kráľa 21	9:15	13:30
32. Poproč	044 02	Nová 7	9:00	-
33. Považská Bystrica	017 01	Centrum 28/33	9:30	-
34. Prešov	080 01	Štefánikova 12	9:30	-
35. Prievidza	971 01	Garbiarska 32	9:30	-
36. Púchov	020 01	ul. 1 mája 878/24	9:30	-
37. Rakúsy – Osada	059 76	Modlitebňa CASD	9:00	14:00
38. Rankovce	044 46	Rankovce 107/A	9:30	13:00
39. Revúca	050 01	Muránska cesta 34	9:00	13:00
40. Rimavská Sobota	980 42	v Rimavskej Seči u Žilkovcov, tel.: 0907 705 106	10:00	-
41. Rožňava	048 01	Jasná ul. 13	9:00	13:00
42. Sereď	926 01	Školská 1	9:00	13:30
43. Spišská N. Ves	052 01	Školská 22	9:30	13:00
44. Topoľčany	955 01	Železničiarska 22	9:30	13:00
45. Trenčín	911 01	Horný Šianec 17	9:00	13:30
46. Trnava	917 00	Kapitulská 23	9:00	14:00
47. Vadovce	916 13	č. 261	9:30	14:00
48. Veľký Krtíš	990 01	Škultétyho 35 (budova BJB), tel.: 0907 826 700	10:00	-
49. Zlaté Moravce	953 01	Hollého 10	9:30	-
50. Zvolen	960 01	Sokolská 10	9:30	-
51. Žiar nad Hronom	965 01	u Dušana Šárköziho, tel.: 0904 953 710	10:00	-
52. Žilina	010 01	Škultétyho 7	9:30	13:00

Zaujalo ma:

Zaujalo ma:

Zaujalo ma:

Prosím o zaslanie prvej lekcie kurzu zadarmo
a bez záväzkov

- Globálne problémy
- Harmonická rodina
- Objavy v Biblii
- Vezmi zdravie do svojich rúk

Meno a priezvisko

Ulica a číslo domu

PSC a mesto

telefón

e-mail

Tu, prosím, nalepte
známku. Dakujeme.

STREDISKO KOREŠPONDENČNÝCH KURZOV

Kurzy pre život

Cablkova 3

821 04 Bratislava

Globálne problémy

Aké je ich riešenie?

- Kurz, ktorý sa na tieto problémy pozerá z iného uhla pohľadu

Harmonická rodina

Objavte princípy úspešného a šťastného rodinného života

- Kurz o tom, ako si vytvoriť príjemné rodinné zázemie

Objavy v Biblii

Ako rozumieť Biblii v 21. storočí?

- Kurz, ktorý vás zoznámí s obsahom celosvetového bestsellera – Biblia

Vezmi zdravie do svojich rúk

Vytvorite si zdravý a dynamický životný štýl

- Kurz, ktorý vám pomôže upevniť svoje zdravie

www.kurzypreziivot.sk 02/4341 5502 info@kurzypreziivot.sk

Online ponuka Strediska korešpondenčných kurzov

www.kurzyprezivot.sk

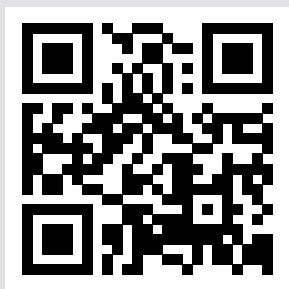
tu odstrihni a daruj >

Ďalšie zaujímavé témy nájdete na online stránke

www.kurzyprezivot.sk

Bližšie info na:

info@kurzyprezivot.sk
(alebo 02 4341 5502)

STREDISKO KOREŠPONDENČNÝCH KURZOV

